

312373 వ తి ది న ము వ క టి ర వ ర బ డు ను
Post Box No. 212. Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 193౦-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 29-వ తేది మంగళ వారము } సంచిక ౨౩
Vol. 17 } MADRAS, TUESDAY 29th APRIL 1930. } No. 23
శ్రీప్రమాదూతనామ సంవత్సర వైశాఖమాస శుద్ధ ప్రథమ

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మూర్ఛలు. వాడుపుబొట్ట
కాటులు. శుభ్రపునొప్పుల కారణాలును.
శిష్టి లోగొట్టును. బేబుకుల కేదించును.
కాపుల రూపుమాపును. కన్నులల్గించును.
వరకను తొలగించును.

ఈ మందును దుద్దగానే చెమట పట్టుట
లకు కరివించుటచే దున్నదార్థములను తొ
లించును. గొప్పల తగ్గించును. విడవబడు
జ్వరమును తగ్గించును.

BEST INDIAN PAIN-BALM

గొప్పగొప్ప వారిచే
కలకుకలు యోగ్యత
వత్తములు పొందియున్నది

ఎంచకాన చీటి చూచి కొనిన
మోతము గలుగదు.
చక్కని దబ్బితో వసు సీసా 1-1 0-10-0
దబ్బ 1-1 రు 0-4-0 లు.
ద్రోయింటి ముఖ్యముగా నుండవలసింది.
అమృతాంజన - డిపో
6, 7 కలనెట్టెవిధి, మద్రాసు
100, ప్రభుదొడ్డు, భోధ, బాంబాయి.

రెండువిధముల నుపయోగించదగిన పార్కర్ డ్యూఫోల్డ్

బల్లపై నుంచుదానిని, జేబు
లో నుంచుకొనటకు మరను
త్రిప్పి వైమాతల క్లిష్టము
తగ్గించును. ఉచితముగ
నివ్వబడును.

బల్లపై నుంచుకొనుదు
లేదా
చక్కని జేబుకలముగ
నుపయోగించుకొనుదు

మీ బల్లపై... ఏమిటి? ఒక చిత్రమైన కలమును
యొంచుటకు కలువరాతితోన, పోర్సెలెన్, గాజు,
మోదలైననాటితోన చేయబడినట్టాండ్... లేక పురా
తనమాదిరి సిరాబుడియ. పార్కర్ డ్యూఫోల్డ్ కలము
మెత్తగ వ్రాయును. ప్రస్తుతకాలమందు పురుషులు,
స్త్రీలు సిరాబుడిలో మంచి వ్రాయుటను మాని
పార్కర్ డెస్క్ సెట్టునే ఉపయోగించుచున్నారు.
సిరా ఎల్లప్పుడును సిద్ధముగ యుండును.
నుత్తనమాదిరి సెట్టు బల్లపై నుపయోగించుటకును,
క్లిష్టము తగ్గించి జేబులో కూడ ఉంచుకొనవచ్చును.
అమృతాంజనము వెల్లి పరిశీలించును. మా పార్కర్
నుపయోగించి దానియందు గల యభివృద్ధి గమ
నించును. అన్ని స్థానములందు అమ్మబడును.

పార్కర్ అమ్మువారలు:—
ఎమ్. హుస్సేన్ ఆలీ అండ్
సన్స్, బందరువీధి, మద్రాసు.
జలాల్ అండ్ సన్స్,
రత్నబజార్, మద్రాసు.

Distributors:—
Dodge & Seymour, Ltd.,
Bombay, Calcutta,
Madras, Delhi, Lahore,
Karachi.

Parker Duofold

హైదరాబాదు

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

భాజాబహుళిక్

భాజాబహుళిక్ అను నొక మహమ్మదీయ యువకుడు 21-వ తేదినాడు హైదరాబాదునుండి లాహోరుకు పంజాబు సత్యాగ్రహదళమున పాల్గొన నేగిరి. ప్రేమనువండు పలువురు ప్రమాణులు విచ్చేసి మహమ్మదీయ యువకుని పుష్పకూలాంకృతుల చేసిరి.

తెలిపాత్త నిరాకరించుట

శ్రీయ్యత కంఠము సత్యనారాయణ నాయకుగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయమునకు 22-వ తేదినాడు ఈ క్రింది తెలిపాత్త పంపగా, వారు అయ్యది ప్రభుత్వమువారికి విధువుగా నుండుటవలన తీసికొన వీలులేదని తెలిపిరి.

నాగేశ్వరరావుగారి నిర్బంధము ఇదివరకే మేమునుకొంటుంది. ఆంధ్రులు ప్రహరనిర్బంధవిధానమున కనుకొడ్డి నిలుచుచున్నాము.

ఆంధ్రసంస్థలు మూయుటకు

శివేశ్వరదాతక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారి ఆరెట్టునాత్త రాగానే స్థానిక ఆంధ్ర సంస్థలు వారి గౌరవార్థమై మూయుటదెను.

నాయకులకు గాజులు పంపబడెను

ఇచ్చటి సుప్రసిద్ధ హిందునాయకు లగువారికి పోస్టుపార్శ్వ ద్వారా గాజుల జీతలు పంపబడినవని తెలియుచున్నది. దీనికి కారణము వారలు ప్రస్తుతసత్యాగ్రహసమయమున పాల్గొన వలయుటయే యట.

హిందూమత ధర్మాదాయముల బోర్డు

సభ్యులనియామకవిషయమై కమిటీవారి సిఫార్సులు ముద్రాపకం, ఏప్రిల్ 28:—హిందూమతధర్మాదాయముల బోర్డునందు ఖాళీపడిన సభ్యుల స్థానములను ఆసభ్యులను స్థానమున భర్తీ చేయువిషయమున సలహా కోసంబుటకు నియమింపబడిన కమిటీవారు యొకరించి వారిని ఆసభ్యులని స్థానమునకును సభ్యులస్థానమునకును విస్తారముతో విచారించుచున్నది. ఆసభ్యులని పరిపాలన కమిటీవారు ఆర్. నాగేశ్వరరావు కోదండరామానుజులు నాయకుగార్లు కేర్లను సిఫార్సుచేసిరి. సభ్యులపదవికి, యం. సంబంధమువలన యార్. నీతిరాజు రామకృష్ణ చిరంబర నాథ మొదలగువారు (భిక్షుత్వే) టి. సి. శ్రీనివాసరామమూర్తిగార్ టి. రామచంద్రరావు దామోదర మీసన్ నీతి కోదండరామానుజు గార్లు కేర్లను నూచింపబడినటులు తెలియుచున్నది.

పెద్దాపురం వకీలుసంఘము 28 తేదీనుండి న్యాయనాదులందరు కోర్టుకు ఖడ్గము దున్నులతో హాజరుకావలెనని తీర్మానించిరి.

ఎలక్ట్రీక్ ప్రజలు వైకాబు పూర్తిచేసినాడు బందరులో సవిష్టి కాసకొల్లంపునమును గానింతురట.

మదరాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్ (ఇంగ్లాండులో స్థాపింపబడినది.)

ప్రకటన

చాకలివేట రైలుస్టేషన్ వద్ద ఇనుపదారుల కడ్డముగ నుండు రైలుగేటు

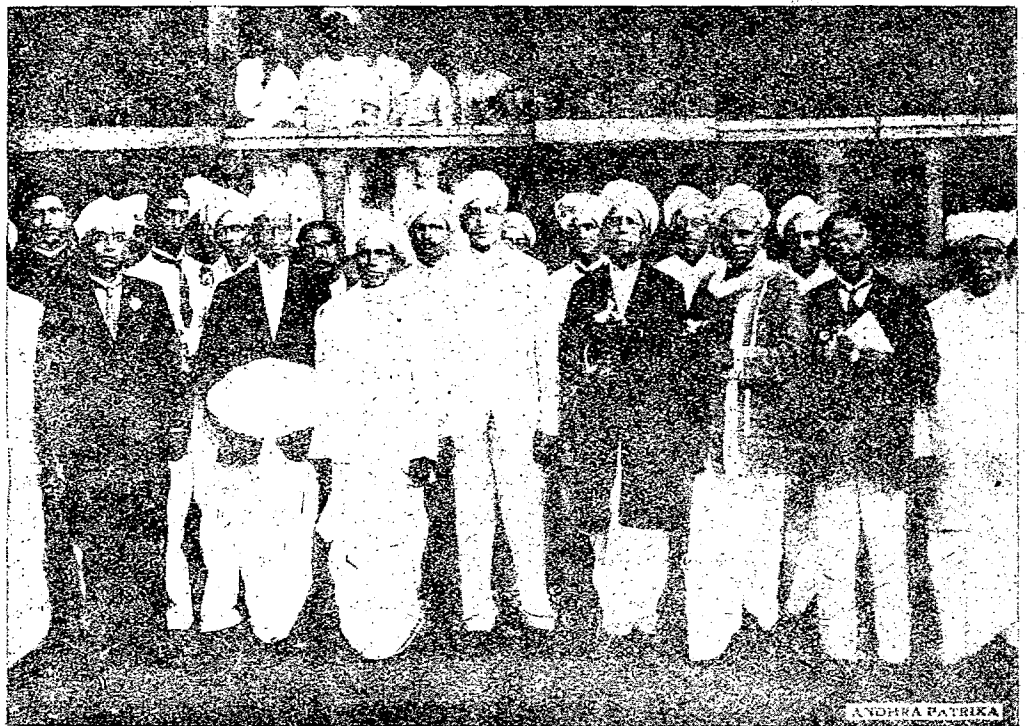
చాకలివేట రైలుస్టేషన్ వద్ద తిరువత్తియూరు రహదారిలోను రైలు స్టాన్లమునకు అడ్డముగ పోవు స్థలమందు గల రైలుగేటు నుండి వెడలు రాకపోకలన్నిటిని 29 తేది రాత్రి 9 గంటల మొదలు 30-4-1930 ఉదయం 5 గంటలవరకు ఆపుదలచేసి నైలుపట్టాలు మరమ్మతు చేయబడును.

శ్రీశాంతినైనిక దళము - బెజవాడ

దళాధిపురాలు-శ్రీమతి అయ్యదేవర దుగ్గంబగారు (కాశ్యేరరావుగారి ధర్మపత్ని)

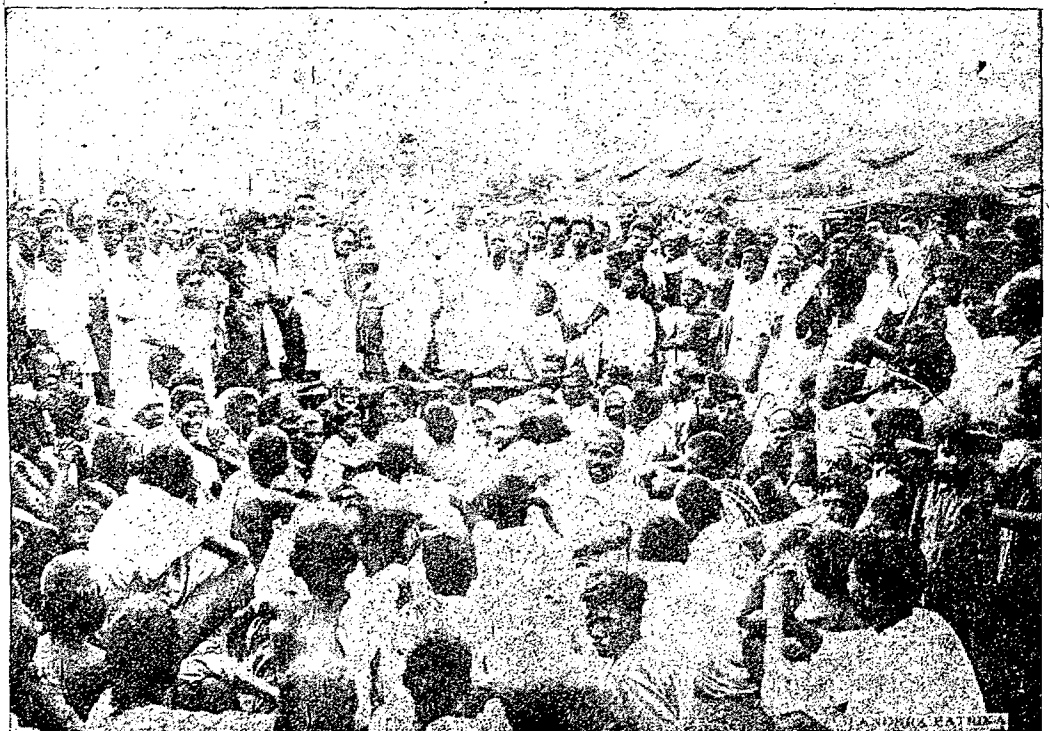
(పోటో. పి. నుండర రామయ్య)

కె. ఎన్. వెంకటరమణిగారికి సన్మానము

మదరాసు, వకీలరు కె. ఎన్. వెంకటరమణిగారు ఆంగ్లమున అనేక సభ్యసభ్యులు రచించినందుకు వక్తిత్వసంఘము; వెండిపత్తెమును నారికి బహుమతిగ నొసంగిరి. అత్యుత్తమహించిన సర్ న్యా|| కుమారస్వామిశాస్త్రిగారు మధ్య నిలిచియున్నా

చూలైమిల్లు సమైక్య కట్టు

26 వ తేదీన పెరంబూరు బారకాసులో సమ్మేదారు కు బి. శివరావుగా రుపన్యసించుట.

(పి. ఎన్. ఎ.)

వివిధ రాష్ట్రములందు సత్యాగ్రహము

పంక రాష్ట్రము

బారిపాడు, ఏప్రిల్ 25:— బారిపాడు సత్యాగ్రహ నాయకుడగు నిర్మలరాజు దాసునకు గారు పీక్స్ డిగ్రీ పరిగ్రహించబడుచే వారు కారాగృహమున ఆహార నిరసన దీక్ష నవలంబించి యున్నారు.

పోలీసు దార్శన్యము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 27:— బెలూరునందలి కిక్కిరాలయము నకు 15 మంది సత్యాగ్రహులు పోలీసువారిని ఎదిరింప, గుంపును చెదరగొట్టి వాలంటీరులను పోలీసువేషమున తీసికొనిపోయిరి. అచ్చట వారివద్దనున్న బాతీయతాకను లాసుకొని సత్యాగ్రహులను మాత్రము వదిలిరి.

ప్రభుత్వోద్యోగుల బహిష్కారము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 28:— పోలీసు ఉద్యోగులు సత్యాగ్రహులను పిడిచినందులకు ఖారీయాగ్రామస్థులు పోలీసు ఉద్యోగులను సాంఘికముగ బహిష్కరింప నలయునని ఉద్దేశించియున్నారు. నిన్నటిదినము నుండి ప్రసాద భట్టాచారిగారు వాలంటీరు ఉప్పు తయారుచేయుచుండగ పోలీసువారు వచ్చి ఉప్పు తయారుచేయుచుండను పగులగొట్టి బయల్పించిరి. ఇది చూచి అవాలంటీరు ఉప్పుకుండను పొయ్యిమీదనుండి తీసి తల మీద పెట్టుకొనెను. పోలీసువారు వాలంటీరును లాగిరి. అందుచే కుండపగిలి కుండలోని వేడినీళ్లు వాలంటీరుతలపై పడెను. తల మాడిపోయెను.

స్వాధీనపత్రికాధికారి వారంటు

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 28:— నిన్నటిదినము పోలీసువారు స్వాధీనపత్రిక సత్యాగ్రహిణియమును సోదాజేరిరి. ఏప్రిల్ 3 వ తేదీన ఆపత్రికలో ప్రకటింపబడిన “భయదాస్యమునుండి విముక్తి” అను వ్యాసమునకు 124 వ సెక్షనుక్రింద పత్రికాసంపాదకునిపై వారంటును పోలీసువారు తెచ్చిరి. కాని సంపాదకుడు నగరమున లేనందున వారంటు జారీకాలేదు.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

మిరటలు, ఏప్రిల్ 26:— గాంధీ ఆశ్రమమునకు చేరిన గానిటాలనందలి కాంగ్రెసు ప్రమాణులు అటవీకాసములను ప్రయత్నించుచున్నారు. గోవిందవల్లభపంట్ గారు సెంట్రల్ జైలులో సత్యాగ్రహము జరుప ఏర్పాటులు చేయుచున్నారు. శ్రీమతి ఉత్పలదేవిగారి నాయకత్వమున శ్రీ వాలంటీరులు విదేశీవస్తువుల షాపులను పిక్కుచేయుచున్నారు. భారతదేశమునందలి మిల్లులలో తయారైన నూలు భారతదేశమునందలి మిల్లులలో అనుబంధ తయారైన బట్టల అంగభుషణుల మాత్రము వీరు పిక్కుచేయుటలేదు. వాలంటీరులు అధికముగ చేరుచున్నారు. స్వరాజ్యలక్ష్యవిక్రయము దీరివిక కొనసాగుచున్నది.

వారణాసి, ఏప్రిల్ 26:— నేటిదినము విదేశీవస్తుదహనము జరిగినది. ఉప్పుచట్టము వల్లంఘించినందులకు ఇరువురు థెంగాలిలు అరెస్టుచేయబడిరి.

రాజీనామ ఇచ్చిన డిప్యూటీ కలెక్టరు

సత్యాగ్రహదళ నాయకు డగుట

బాడను, ఏప్రిల్ 26:— డిప్యూటీ కలెక్టరు ఉద్యోగమునకు రాజీనామ ఇచ్చిన థామసు పుష్పరాజుసింగు అతనిభార్య 11 మంది వాలంటీరులతో నోకాయారియందు ఉప్పుచట్టమువల్లంఘించుటకై నేటిదినము బాడనునుండి ప్రయాణమై, రామపంక గ్రామమున కొంతమంది కుంటకులు వాలంటీరులను ఎదిరించి బాతీయతాకలను లాసుకొనిరి.

రాబారెల్లిజిల్లా

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 26:— రాబారెల్లిజిల్లాలో ఎన్నియో గ్రామములందు ఉప్పు చట్టము ఉల్లంఘింపబడినది. నిన్నటిదినము ఒక గ్రామములో నలుగురు వాలంటీరులు అరెస్టుచేయబడిరి. రాబారెల్లి జిల్లాలో రాజకీయ ఖైదీలు ఆహారనిరసన దీక్ష నవలంబించియున్నారు.

కర్నాటకము

బుల్లి, ఏప్రిల్ 26:— కర్నాటకమున ఇప్పటికి 90 మంది కిక్కిరింపబడిరి. వీరిలో ప్రముఖులు గంగాధరరావు దేశపాండి, రంగరావ, దినాకరుగార్లు. ప్రస్తుతము రంగంపురు అధ్యక్షులుగనున్న డాక్టరుహోర్తికరుగారు ఉద్యమమును ఉత్సాహముతో నడుపుచున్నారు. అంకోలయందు 150 మంది వాలంటీరులు ప్రతిదినమును ఉప్పుతయారుచేయుచు శక్తియుంచుచున్నారు. ప్రతిదినము అంకోలాలో ఒకరు లేక ఇద్దరు అరెస్టు అగుచున్నారు. వాలంటీరువర్గుల నాయకులను మాత్రమే పోలీసువారు అరెస్టుచేయుచున్నారు. కొంతమంది వాలంటీరులు రాష్ట్రమునందంతయు తిరిగి ప్రచారము చేయుచున్నారు. అంకోలాలో స్వరాజ్యలక్ష్యము అముట్టకు మార్కెటు వీర్వరుపబడినది. అచ్చట ఉప్పు కొనుటకు వచ్చినవారిలో నలుగురు అరెస్టుచేయబడిరి. ప్రతిదినము ఈ బజారునందు ఉప్పు అమ్మబడును. ఇతర జిల్లాలయందుగూడ ఉప్పువిక్రయమునకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. పలువురు విదేశీవస్తువుల వర్తకులు విదేశీవస్తువుల వ్యాపారము మానుకొని ఖర్చు అమ్మబడు అంగీకరించిరి. ఒక సంవత్సరమునకు పరిపాపు ఉప్పును బెర్హాల్ ధారావర్జిల్లాయందు 25 మంది గ్రామస్థులు స్టాకుచేసికొనియున్నారు. మేనెల 1 వ తేదీ ఉదయము 8 గంటలనుండి సమష్టికాసనోల్లంఘనము జరుగును.

బొంబాయి

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 27:— నేటిదినము శివాజీమందిరమున శ్రీమతి సరోజినీ నాయుడుగారు బాతీయతాకొత్తను మును జరిపిరి. దాదాపు 5000 మంది ఈ ఉత్సవమును చూడవచ్చిరి. బాతీయతాకమునకు వీరు వంట మొనర్చినవిమ్మల వీరందరు సమద్రమునకువెళ్లి వీళ్లు తెచ్చి ఉప్పును తయారుచేసిరి. తయారుచేయ వేలము వేయబడెను. పోలీసువారిబాడ కనుపడలేదు.

సాయంకాలము చౌపాదినద్ద ఉప్పుసత్యాగ్రహము జరిపినవారిని అభినందించుటకై పౌరసభ జరిగెను. సభకువచ్చిన వారిసంఖ్య అత్యధికముగనుండెను. పోలీసువారు రోడ్డులో అల్లరిజరుగకుండ గుంపుచేరకుండ తగు ఏర్పాటులు గావించుచుండిరి. కాంగ్రెసు వాలంటీరులు పోలీసువారికి ఈ పనియందు అన్నివిధముల తోడ్పడుచుండిరి. జనసమూహము అధికముగ నుండుటచే రెండుసభలు జరుపబడెను. ఒక సభకు శ్రీమతి సరోజినీ నాయుడు, మరొక సభకు మున్సి పరి అత్యంత వహించిరి. ఉప్పుచట్టమును ఉల్లంఘించినవారు పలువురు ఆసభలయందు పర్యవసించి ఉపన్యాసములలో ప్రముఖులు శ్రీమతిక మలాదేవిదేవిపాధ్యాయి, క్రియగులు జమ్నూ దాసుద్యారక దాసు, నేత రామనారాయణ, నేత దుర్గాదత్తు, ముఖ్యమంత్రి యిద్దినకాసారి, ముఖ్యమంత్రి అబ్దుల్లాసలాం, ముఖ్య మజిలీ హక్ అవంతికాభాయి గోకలే, రామదాసుగారు వారినెరి, ప్రాథమికవిద్యార్థులందరికీ సాంబిగాడ్లు, పూలరుసలి అనువృద్ధ అంగ్లయ శ్రీ బాక్స్లెరు అను నొకసాగ్లయ నువసునో సభలోనికి రాగనే సభ్యులు హర్షధ్వనులు గావించిరి.

(వి. ప్రె.)

మధ్యపరగణాలు

బాగపూరు, ఏప్రిల్ 28:— నేటిదినము రణసంఘపు అధ్యక్షులగు అభ్యంతరు గారి అధ్యక్షత్వము ఒక పౌరసభ జరిగెను. పదిమంది వాలంటీరులతో అభ్యంతరు గారు ఉప్పును తయారుచేసిరి. ఒక పాట్లము 111 రూపాయలకు, ఇరవైయ్యే పాట్లము మూడు రూపాయలకు అమ్మబడెను. 25 మంది వాలంటీరులుగ చేరిరి. రెస్పాన్సివు పత్తునువారు ఈఉద్యమమునందు జేరుటకు సంకల్పించుకొనినందులకు అభ్యంతరు గారు వారిని అభినందించిరి.

(అ. ప్రె.)

మదన కామేశ్వరి లేహ్యము

బుర్రానులపాలెటి కల్పవృక్షము— మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ, కుక్కనవ్వు, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తి, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 కులముల డబ్బీలు 1-4-0. బాలకుగంధి లేహ్యము— రక్తకుడికి శ్రేష్ఠమయినది సహామేహము, మేహపాదలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును. 20 కుల డబ్బీలు. 1-4-0. వి. పి. ఖర్చులు పేరు. పి. పి. ఏ. అండుకోఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేవీ-నెల్లూరుజిల్లా.

ఒక ఔషధ వినోదము HEDAURIN DYSENTERY CHOLERA CURE

కలరా నివారణి! హెడ్యూరిన్ అరికులేయనుండి రయారు చేయబడినది ప్రస్తుతకాలమునందున్న వాటిలో అత్యుత్తమమైనది. కలరాకు, అరిసారమునకు ప్రభవము మోతాదే నుగమిచ్చుచున్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిర్ధారణ చేయబడినది. అనుభవమైన ధరలు రు. 0-15-0, 1-12-0, 3-4-0. ఫార్మికోలాజికల్ రిసిర్చి ఇన్స్టిట్యూట్ బొంబాయి-20, 504, మద్రాసు. పి. టి.

ది మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లండులో ఇకాకార్పొరేట్ చేయబడినది)

ప్రకటన

నిడదవోలులో హిందువుల భోజనశాల

రైల్వేవారి మేనేజ్మెంటు క్రింద నిడదవోలు రైల్వే స్టేషనులో 1-5-1937 తేదీన, ఒక హిందువుల భోజనశాల ప్రయాణికుల సౌకర్యముకొరకు తెరవబడును. భోజనము, ఫలాహారములు టైమ్ టేబిల్ లో ప్రయోగించిన రేట్ల ప్రకారము దొరకును. ఈ భోజనశాలలో భుజింపదలచిన రైలు ప్రయాణికులు ముందగ, రైలుగార్డులకు తెలియబరచిన చార్జి లేకనే తండ్రి ద్వారా ముందుగ భోజనశాలాధికారులకు తెలపగలరు.

గొప్ప డిటెక్టివు నవలలు

మామూలుమిరము రు. 1-8-0 ప్రణయమహిమ 1-4-0 విమమిరము 1 భా 1-0-0 విమమిరము 2 భా 1-0-0 ఆకాపికాచము 1-0-0 పరిశోధన 0-12-0 నీవేనా 0-12-0 కాలసర్పము 1-4-0 కారాగృహము 1-0-0 రమానుందరి 1-0-0 శక్తిమూరి 1-0-0 బంగారుబరిణి 1, 2 భా 2-4-0 మడిగాలి 1-4-0 చోరాబహుద్దారు 1-0-0 మూరప్రతిహింస 1-0-0 భక్తి విక్రమార్కుల కథలు 1-4-0 హస్తపుటాలు 0-6-0 అరేబియన్ టైట్లు 1 భా 1-8-0 పడకటింటి రహస్యాలు 1-0-0 ఇంగ్లండు అనేక నాటకములు, ప్రహసనములుగలవు. ఎలయువారు:— శ్రీ రాధాకృష్ణ బుక్ డిపో, ఇన్నీసుపేట, రజమండ్రి.

ఏజెంటు కావలెను

మా మండలి తరపున అప్పవాపారమును సాగించుటకు ఆంధ్రదేశమందలి అన్ని జిల్లాలయందును, అన్ని తాలూకాలయందును, అన్ని ఫిర్కాలయందును, ఏజెంటు కావలెనని యున్నారు. “జిల్లా ఏజెంటుకు కనీసపు పని మీద నెలకు రు 80/-లు వేతనమున్నూ, రు 20/-లు ప్రయాణపు ఖర్చులున్నూ, స్వయముగా చేసిన పనిపైనే కమిషనున్నూ, తాలూకా ఏజెంటుకు కనీసపుపనిమీద నెలకు రు 32/-లు వేతనమున్నూ, రు 8/-లు ప్రయాణపుఖర్చులున్నూ, స్వయముగా చేసినపనిపైనే కమిషనున్నూ, ముతా ఏజెంటుకు కనీసపు పనిమీద నెలకు రు 25/-లు వేతనమున్నూ, రు 5/-లు ప్రయాణపు ఖర్చులున్నూ యివ్వబడును.” ఏజెంటుగా పనిచేయగోరువారు వారి వారి యోగ్యతలను తెలుపుచు, ఈక్రింది చిరునామాకు దరఖాస్తులను పంపించగోరెదము.

కార్యదర్శి: శ్రీ ప్రజాసహాయకమండలి లిమిటెడ్, గుంటూరు.

విజయనగరం

డాక్టర్. జమ్మి వెంకట్రమణయ్య లీవరు అందు స్ప్రింగ్ వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స నిపుణులు. మద్రాసులో ఖానుమగా నుండురు. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరము లన్నియు క్రింది ఆడ్రసునకు వ్రాయవలెను. నెం. 27, మాధవవేదమూల్ కోయల్ వీధి, మైసూరు మద్రాసు.

విదేశవస్తు బహిష్కారము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 26:—మార్కెట్ రిక సమితివారు నిన్నటిరాత్రి, మాలవ్యాగారి సలహాను చర్చించుటకై సమావేశమైరి. 1 సం॥ వరకును విదేశవస్తువులను దిగుమతి చేయగూడదను విషయమై ఆఖరుశీర్షానము ఒక ఉపసంఘముగను వదలచడెను. ఈ ఉపసంఘమునకు భారతీయ దిగుమతి సంఘము వస్తువ్యాపారుల సంఘము మొదలైనవిగూడ ప్రతినిధుల నెన్నుకొనును.

ఏప్రిల్ 27:—మాలవ్యాగారు అసెస్సం తరలన ఈదినము మార్కెట్ రిక సమితి ప్రతినిధులను ఇతర ప్రతినిధులను కలిసి కొనలేదు.

బొంబాయి దేశీయవస్తు వ్యాపారులశీర్షానము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 27:—బొంబాయి దేశీయవస్తు వ్యాపారసంఘమువారు సమావేశమై కొన్ని తీర్మానముల నామోదించిరి. సత్యాగ్రహాలపై కఠినశిక్షలను ఖండించుట, నగర పోలీసువారి చర్యలను విచారించుట కొక సంఘము నేర్పజుట మొదలైనవి. తీర్మానించిరి. ఈసంఘమువారు ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులు కుదురుపడనిచో విదేశవస్తువులను సుశక్తి చేయువారు ఆధికపట్టును పొందవలసినదనియు, ఇప్పుడు నిలిచియుండు కాంట్రాక్టులను రద్దుచేయవలసి వచ్చుననియు ప్రభుత్వమునాని హెచ్చరించుచున్నారు.

బొంబాయి మిల్లు సొంతదారులు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 27:—బొంబాయి మిల్లు సొంతదారులు సమావేశమై ఈ క్రింది తీర్మానము నామోదించిరి. “ప్రతిసభ్యుడును భారతీయ మిల్లులందు తయారైన వస్తువులనే ఉపయోగించవలెననియు, ప్రతివారును తమ శక్త్యానుసారము సమిష్టిగాని ప్రత్యేకముగా గాని యానియమును పాటించుటకు, పాటుపడవలెననియును ఈసంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.” సమావేశమునకు హాజరైనవారిలో సెడ్గిసు, ప్రోత్మక్, ప్రొన్సుగారుగూడా గలరు.

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 27:—నిన్నటి దినము ఉష్ణ చట్టును నుల్లంఘించుటకు కడపటిసారి జహాగ్లాలు నైహూగారి సలి అక్రమమునాంచెను. కేవలముండి విదేశ వస్తు విక్రయనిరోధమునకు వాలంటరీ పూనుకొనెదరు. మహమ్మదీయ దుకాణదారులు పికెటింగును ఖండించుచు, ఎట్టి దౌర్జన్యమును జరుగకుండ చూడవలెనని తీర్మానించిరి.

పురుషోత్తమరావు టాండెకగారు, సత్యాగ్రహము అలహాబాదులో జరుగవలెననిగా జరిగినది గాన యీక ప్రదర్శనములకు తా వీరకక, రామభాగీనందు ఫ్యాక్టరీనినిర్మించవలెనని చెప్పుచున్నారు.

నిన్న సాయంత్రము, నదీతీరమున చారాగంజ్ లో, బహిరంగముగ సభ జరిగెను. సభారు సర్వసప్రతాపసింగు, పురుషోత్తమరావు టాండెక ప్రభృతులు మాట్లాడిరి. జహాగ్లాలు నైహూగారిని అరెస్టుచేసిన తరువాత సత్యాగ్రహాలతో నైట్టికోక్త్యమును ప్రభుత్వమువారు కల్పించుకొనకుండుటకు ఆశ్చర్యమును వెలిబుచ్చిరి. ఉమానైహూగారు స్త్రీలందరను ఖడ్గరు ధరింపవలెనని బోధించిరి. జహాగ్లాలు సలిగారు సభ్యుల గోరికపై మాట్లాడుచు మిల్లలపై క్రికిరిసి చూచుచున్న తరుణులందరను తమవిదేశవస్తువులను దహనమునకై త్యజంపవలెననికాగా, అనేకులు వెలగలగడ్డలనుమాడ క్రిందికివేసిరి.

కాన్పూరు, ఏప్రిల్ 26:—సంయుక్తరాష్ట్ర వర్తక సమితివారు సమావేశమై, ప్రస్తుతరాజకీయపరిస్థితుల ననుసరించి విదేశవస్తువులను ముఖ్యముగా వస్తువులను ఈ సంఘమునకు చెందినవా రెవరను దిగుమతి చేయగూడదని తీర్మానించెను.

కాకి, ఏప్రిల్ 26:—శివప్రసాదు గుప్త ఒక వర్తక తమ ఐరోపాయాత్రసాగించి స్వదేశమునకు వచ్చి, యిచట ఉపన్యసిందిరి. అందఱును విదేశవస్తువులను బహిష్కరింపవలెననియు, ఖడ్గరును ధరింపవలెననియు వారు ఉద్బోధించిరి. చివరను విదేశవస్తుదహనము జరిగెను.

మహిషవర్తము, ఏప్రిల్ 26:—బెంగాలు సత్యాగ్రహ సంఘము తరఫున మద్యనిషేధమునకై శీఘ్రచర్యను సాగుచున్నది. చుట్టుపట్ల తాటిచెట్లన్నియు నరుకబడినవి. ఈ సంవత్సర మిచట కలుసారాయి ఉత్పత్తికాదు. ఇరుగుపొరుగు గ్రామములన్నియు, జమిందారు లక్ష్మీనారాయణ ప్రమాణిక్ గారిని నిర్బంధించినందులకై శివు హరతాళము చేసెదరు.

కలకత్తా, మార్కెట్ రిక సమితివారు బహిష్కారసమస్యను చర్చించు సంఘమునకు 17 గురు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనిరి. ఈ సమితి కార్యదర్శి నైస్సునిలేఖితో సంభాషించుచు, ఒక సంవత్సరము బహిష్కారము చేయవలెనని తీర్మానించి నచో, కొన్ని చిట్కాలు గలవనియు, భారతీయ మిల్లుల గుడ్డ దేశమున కంతటికి చాలవనియు, సంవత్సరమునకు తక్కువ కాలమునకు బహిష్కారమొప్పుకొనవచ్చుననియు చెప్పెను. అయినను అందఱి అభిప్రాయము బహిష్కారమునకు సుముఖము గనే యున్నది.

మదరాసునందు బహిష్కారము

మదరాసు, ఏప్రిల్ 27:—ఇకటి విదేశవస్తు బహిష్కార సంఘసభ్యులు దివాన్ బహదూరు ఆర్. రామచంద్రరావు, సి. ఎస్. ముత్తురంగమొల్యారు డా॥ యు. రామరావు, నస్రూమి అయ్యంగారు, భక్తవత్సలం, ఎ. ఆర్. వి. ఆచార్య, రాజమాణిక్యంబెట్టిగార్లు ఇంటింటికి తిరిగి ప్రచారము చేయుచున్నారు. విదేశవస్తువులను వాడమని 1000 మంది ప్రమాణపత్రముల సంతకముచేసిరి.

పైకిలు వ్యాపారుల దీక్ష

ఢిల్లీ, ఏప్రిల్ 26:—ఢిల్లీ పైకిలు వ్యాపారుల సంఘము సమావేశమై, ఏప్రిల్ 26 తేదీ మొదలు 6 నెలలవరకును ఇంగ్లాండునందు తయారైన పైకిలువస్తువులను తేల్చిపెట్టగూడదనియు, ఇప్పటికిచ్చిన ఉత్తరవులనుకూడ రద్దుపరపవలెననియు తీర్మానించెను.

ఆర్థికసాయనశాల

ముక్త్యాల (కృష్ణా)

ప్రశస్తమైవ. కాశ్మీరమైవ. ఆయుర్వేదాదు ములు దొరకుచోటు. మీ కేమందు కాలనివనుకే వ్రాయుడు. కేటలాగు ఉచితము.

మా చెన్నపురి ఏజంటు-

కీ. వి. శేషయ్య

58. 8/15 నల్లతంబిడి. గిరికొక్కడి, మద్రాసు.

నూతన వస్తుకములు

ఈ క్రింది వస్తుకములు, ఆంగ్లంల సహాయముల, నూతనోద్దేశములును దలుపుచున్నవి:—

కమలాక్షి, రాజేశ్వరి—వలలు

చిత్రకథామంజరి-1-2 భాగములు- చిన్న చిన్న చిత్రకథలు దీనిలోగలవు.

ఇవిగాక, “ఇంగ్లీషువారి సంసారవృత్తులు”, “వ్యాసావళి”, “హిందూనుండీముఖులచరిత్రములు” గలవు. ఒక్కొక్కదాని వెల 8 అణాలు. వెలయువార, ఏతద్గ్రంథకర్తయను రాయసం వెంకటేశుడు యం. యె. గారికి, గంటూరు వ్రాసికొనవలెను.

నవయుగ స్వాగతదోరము ప్రభువునునుము

ప్రేమ

(బాబూ అశ్వినీకుమారదత్తు)

అనువాదము వెలువోలు సీతారామయ్య చౌదరి ప్రేమ యను పేరుతో కామమోహములకు దాసులై పీడింపబడు మనుజుల సుద్ధరింపగల సుద్ధగ్రంథము. ఇందు ప్రేమలక్షణములు, రాని సాధించు సుపాయములు సుబోధకముగా వివరింపబడినవి. ప్రతిమనుజుడు ముఖ్యముగా ప్రతి నవయువకుడు తప్పక చదువదగిన గ్రంథము. అదర్శనియులను అశ్వినీబాబుగారి జీవన చరిత్రకూడ కలదు. కవిరాజ త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి గారి యువక్రమణికాసహితము. ఫెదర్వెల్ట్ కాగితము- వెల 6 అణాలు.

వెలువోలు సీతారామస్వామయ్య చౌదరి, శ్రీభాషాసంజీవిసంఘము, అమృతలూరు పోస్టు, తెనాలి తాలూకా, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, మద్రాసున కూడ లభించును.

నోటీసు

శ్రీనాథుస్వామి వల్లూరు యస్టేటు జమిందారుగారికి సంవత్సరాద గ్రామములో వున్నటువంటి స్వంతకమతం మా మూలు పల్లము షుమారు య 102-60 శెంట్లు భూమికిన్ని సదరు గ్రామములోని పాటిస్థలములలోని మట్టినిన్నీ గవ్వ వరం తాలూకా బుద్దవరం గ్రామములోని స్వంతకమతం పల్లంభూమి షుమారు య 75-0 కన్ను జరాయిలీ హక్కునున్న గూడూరు తాడా యిటాకా బందరుతాలూకా గూడూరు గ్రామములోని చింతకుంట యానాంపల్లం భూమి షుమారు య 48-76 ట్లన్ను నజరానాకున్ను, బెజవాడ తాలూకా తోట్లవల్లూరు గ్రామములో మాతాబా ఆఫీసులో 1930 సం॥ మేనెల 9 తేదీ లగాయతు 18 తేదీ ఆఖరువరకు వేలము వేయించడ మవును గాన పెండర్లు పెట్టుకొన దలచినవారలు యాలోపలనే శ్రీ జమిందారుగారికి సంపించుకొనవలయును. పాటమరతులు పాటకాలమందు తెలుపబడును.

నాథుస్వామి వల్లూరు యస్టేటు } శ్రీ ఆర్డరు.
మంజూరు ఆఫీసు } జోస్యుల నాగభూషణం
పంగిగూడెం } డివాన్,
24-4-1930

గంజాం సత్యాగ్రహం

బరంపురంలో ఉష్ణ తయారుచేయుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

బరంపురం, ఏప్రిల్ 25:—నిన్న సాయంత్రము ఆంగ్ల భాషాభివర్ధన సమాజహాలు వెనుకనున్న బహిరంగ స్థలమున దొక గొప్పసభ జరిగెను. శ్రీయుత కొండా వెంకటస్వామ్యుడు, తులుగారు గంభీరోపన్యాస మిచ్చిరి. ఈ కౌంటి సమరమునంద అనేకమంది ఆహుతి అవకతప్పను. చదువుకున్న వారు ధనవంతులు యీ ఉద్యమములోనికి వెచ్చుటకు భయపడుట భావ్యము గాదు. అందు ముఖ్యముగా స్వామివాదులు తూర్ణింభావముతో నుండుట శోచనీయము. ఈ ఉద్యమమునకు వారు విట్టిచిరకు ధన సహాయమైన చేయవలసినదని ప్రబోధించిరి. శ్రీయుత విశ్వనాథ దాసుగారుకూడ సురస్యసిందిరి. ఈ ఉద్యమములోనికి తానును దిగుటకు సంసిద్ధుడనే యని వారు నుడిసిరి.

సత్యాగ్రహాల ఉపన్యాసములు జరుగుచుండగా ఉష్ణ సువంశుచుండిరి. శ్రీయుత దేశభక్త వెంకటస్వామ్యగారిని ఉష్ణ పొట్లములను వేలంవేయమని కోరగా వారు వేలంవేసిరి. శ్రీయుత విశ్వనాథదాసుగారు యీ 11 లకు మొదటి పొట్లమును కొనిరి. శ్రీయుత నారాయణమూర్తిగారు, శ్రీమతి సరభాదేవిగారు తరువాత సువస్యసిందిరి. స్వరాజ్యలహము వెనుక అమృతి, సభ 8-30 గంటలకు ముగిసెను.

విశాఖపట్టణ సత్యాగ్రహ వైదీలు

విశాఖపట్టణములోని సత్యాగ్రహ వైదీల నైపుణ్యం యీ రోజుదయమున యెచ్చుటకు తీసుకొనివచ్చిరి. వారిని గౌరవించుటకు సుమారు 200 మంది ప్రజలు ప్రేక్షకులు వెల్లిరి. కాని ప్లాటుఫారంమీదకు వీరిని బోంబిచ్చిరారు. వీరిని ఒక మోటారు లారీలో ఎక్కించిరి. అప్పుడు ప్రజలు వారిని చూచుటకు వీలైనది. జయ జయ ధ్యానములపూర్వము మిన్న ముట్టినవి. చూచుటకు వచ్చినవారిలలో శ్రీయుత వి. వి. శోగయ్యగారు, వారి కుటుంబము ఉన్నారు. శ్రీమతి దిగుమర్తి బాసకీబాయిమ్మగారు కూడ యీ ప్రేయసులోనే డిగెను.

తంజిని నిరాకరించిరి

“దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారి నిర్బంధము మే మనుకొనినట్లే యైనది. ప్రకాశం పంతులవారు తప్పి యుండిరి. వారును తమ మిత్రులగు నాగేశ్వరరావుగారిని కలుసుకొనిరి.” స్వాధీన భారతదేశమున నీ వీరు లడుగుపెట్టునటుల చేయు బాధ్యత దేశీయులపై గలదు.

వైవాక్యముల తంజినిార్ల గూఢమున సంపాదించి తంజి కార్యాలయమువారు నిరాకరించిరి. క. సత్యనారాయణ.

నందిగాను, బార్డిషిపు కాకొనేమను బోర్డు హైస్కూలు పూర్వవిద్యార్థిసంఘ ప్రథమ వార్షికోత్సవము 1-5-30 తేదీన, సాయంత్రము 4 గంటలకు పాఠశాలయొద్ద, మ. రా. శ్రీ భండారు వీరరాజేశ్వరరావు, వి. ఎ. వి. ఎస్. గారి ఆధ్వర్యమున జరుగును.

కొల్లూరులోని శ్రీ వెంకటేశ్వర నిలయముయొక్క ప్రారంభోత్సవమును మే 8 తేదీని శ్రీయుత పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు జరుపుదురు.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రు. 1-0-0. ప్రతిప్రశ్నకు రు. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయువాడును తెలుపవలెను. వి. సి. 0-4-0 అవును.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి. P. O.

“శారదానవలలు”

10 వేలు ఉచితము-కడుపుపుట్టించును

యానెల 10 వ తేదీలోగా అదా స్తాంపు పంపువారికి

ఎ. నాంబూరి, చికాకోల్, గంజాంజిల్లా

కృష్ణాపార్వసేదెబవాడ

ఆంధ్రదేశముందు అతి ప్రసిద్ధులగు మామండులకు మా పెద్ద కేటలాగునను నేడే వ్రాయుడు.

సత్యాగ్రహము

గాంధీమహాత్ముని ఉపన్యాసములు

ప్రభుత్వమువారి ఉప్పుడిపోవైన దాడినలుపుట

చరవాడా మహాత్ముని, ఏప్రిల్ 26:—నేడు ఉదయమున మహాత్ముడు యిచటికి వచ్చెను. చరవాడ గ్రామమున జనసంఖ్య 1200. ఇది దుర్గాది స్త్రీలను 5 మైళ్ల దూరమునందున్నది. ఇచటికి ఒక ఆరమైలు దూరములో దర్శన ఆను మరీ యొక గ్రామము కలదు. అచట దొరతనమువారి ఉప్పుపోలు కలవు. చరవాడ వచ్చుచున్నప్పుడు చాలమోతైన తెల్లని ఉప్పుకట్టలవలనలు మోపుగా కనబడును.

ఉప్పుదొంగకు జయము

గాంధీమహాత్ముడు చరవాడకు రాగానే అచటనున్న కలకొలిది ప్రజలు “ఉప్పుదొంగకు జయము” అని నూతన స్వాగత్యని గానించిరి. ఈనూతన విరుదమున వారు తన కొన గిరిదులకు మహాత్ముడు చాల విచారమున చెందెను.

మహాత్ముడ నగుట నులభమేగాని ఉప్పుదొంగ నగుట మాత్రము చాల కష్టమే. మీరు నా కిచ్చిన నూతనవిరుదమునకు నేను సమ్మతించెదను. మన దేశమున కొంతకటనలను జరుప గలిగినచో మహాత్మునిరుదము కడుగులభముగానే లభించును గాని నిజముగా ఉప్పుదొంగ కావలెననిన చాలకష్టముల ననుభవింపక తప్పదు. సముద్ర తీరమున ఉప్పుగడ్డలను తీసి నంత మాత్రమున ఉప్పుదొంగలము కాజాలము. అనిగో దూరమున కొండలవలె ఎత్తుగా కనబడుచున్న ఆ ఉప్పురాసులను చూడుడు. అవి దొరతనమువారివి. అచటికి పోయి వానిని పట్టుకొనగలినపుడే ఉప్పుదొంగ అను విరుదనుకు మనము ఆర్జులపరుదుము. కొద్దిరోజులలోనే నే నేటుల చేయదలచితిని. చెరవాడలోను భయాండరులోను, ఖరహోదాలోనుగూడ దొరతనమువారి ఉప్పురాసులు కలవు. ఈ మాడు స్థలములలో నెఱికిన సరే మీరు వెళ్లి ఉప్పును తీసికొనవలెను.”

ప్రజలందఱుగూడ నిటుల చేయ వారంభించినచో అపు డీఉప్పుతనము ప్రజలసొత్తే యని దొరతనమువారుగూడ అంగీకరింపదు. ఈలోగా మా తెలుగు పనుగలవు. అందులకు శిక్షలు కావలెను. అహింసను వదులకుండ అన్ని బాధలను భరించుచుండవలెను.

ఇదివరకు మనము చేయుచున్న సత్యాగ్రహము కేవలము పిల్లల ఆటవంటిది. ఇప్పుడు చేయదలచినది పౌరుషప్రధానమైన గొప్ప ప్రయత్నము. ఈ దాడిలో నాకు ధోడ్డు డగ్గరు వారందరును నూలుపడుకవలెను. ఖద్దరును కట్టవలెను. మద్యపానమును త్యజింపవలెను. మీరెటుల చేయనిచో ముందుగా మీ పైననే సత్యాగ్రహము చేయవలసివచ్చును.

దేశమునందు చాలవొట్ట దౌర్జన్యములు జరుగుచున్నవి. ఇది మనయుద్ధమునకు నిరోధకములు. మీరు అహింసా విధానమును పూర్తిగా అలవరుచుకొనవలెను. మనస్వరాజ్యము నందు సర్వప్రాణులకు గూడ రక్షణముండగలదు.

“మితాకాచోర్మి జయి”

అనగా ఉప్పుదొంగకు జయము అని అర్థము.

మనవారి తలుగు పగలగొట్టబడుచున్నపుడుగూడ మనము కొంతముగానే ఉండవలెను. అపుడే భగవంతునకు మనపట్ల సంపూర్ణముగ కరుణ కలుగ గలదు. ప్రపంచమున దివర దేశము లందు గూడ కరుణకల దనియే నేను తలంచెదను.

దౌర్జన్యములన స్యరాజ్యమువారు. వచ్చినను అదిదర్శ విజయముకాజాలదు. గాన నది గ్రహింపవలసినదికాదు. మనము దర్శనకు వెళ్లునపుడువలెనే మీరందఱుగూడ ఖద్దరు చిన్నగానం చాలనే (లాయనక్లాత్) కట్టవలెను. మీ రందఱును నా కిటుల తోడ్పడినచో మనకు కార్యసిద్ధి కలుగుటకు నెలకొనవలసిన పని చేయ నవసరముండదు అని మహాత్ముడు నడిచెను. పిమ్మట మోటారులో చెరవాడానుండి బుల్గారుకు వెళ్లెను. (ఫీ. ప్రె.)

దర్శనలో ఉప్పురాసులు

బొంబాయి సాల్టరీవిన్యాకలక్టరు ప్రకటన

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 27:—దర్శనలోనున్న ఉప్పురాసులు గుత్తదారులవిగాని భారతమువారిది కావు. ఎవరైన వానిని

బలవంతమున కొనిపోవలదనియెడల వానిని గుత్తదారుల పక్షమున ప్రభుత్వమువారు కాపాడవలసియుండును అని కలక్టరు ప్రకటించెను. మహాత్ముడును నలంబీరులను కాలినడకనే దర్శనకు వెళ్లెదరు. (ఫీ. ప్రె.)

బుల్గారులో మహాత్ముని ఉపన్యాసము

నేడు పగలు 10 గంటలకు మహాత్ము

డిచటికి వచ్చెను

బుల్గారు, ఏప్రిల్ 26:—మహాత్ముడు వచ్చుసరికే మోచ్యుమంది ప్రజలవలె చేరియుండిరి గాన మహాత్ముడు రాగానే ఉపన్యాసమును ప్రారంభించెను.

“ఇప్పుడు చెరసాలకు పోవుటయందు నా కేమియును శ్రద్ధలేదు. మనవారిలో నెవరో యొకరితల పగులగొట్టుబడెనని తెలిసినపుడెల్ల నా కధికముగ పంతము కలుగుచుండును. మనము మన పుత్రులను బలియిచ్చిన నేగాని ఉప్పు చట్టము రద్దు చేయబడదు. ఇట్టి న్యాయ విరుదములకు శిట్టముల నన్నిటిని తిరస్కరించిననేగాని మనకు స్వం జ్యమురాదు. ఇప్పుడు మననుండరమును స్వరాజ్యముకొరకు మన ప్రాణములను సమర్పించుటకుగూడ పరిసిరులము కావలెను. బానిసలుగ మీ రెంతకాల ముండగోరెదరు? పోలీసులు చేయు దౌర్జన్యములు గుండబాలు చేయు ఘోరములనుగూడ విచరింపవలసి. ఇట్టి దురాగతములను మన మొకక్షణకాల మైనను సహించవలయు. మనము కష్టముల పాలగుటకే బయలుదేరితిమి. కాన నధులు జరుగుచున్న పుడుగూడ మనము అహింసను వదులగూడదు. నాదేశమునందలి రామనిగు లూమోడి గారిని చెరసాలకు పంపుటకు బదులుగా ఆతనితలకు పగులగొట్టి యుండినచో నా కధికముగ పంతము కలిగియుండును. ఇప్పుడు చెరసాలకు విడుదలమియ్యవలెను. కెయిరామండలమునందలి అనందులో నలంబీరులను బలకుగు చెబ్బలు కొట్టి రనియు వారిలో 6-7 మందిని చైతన్యశాలకు పంపి రనియుగూడ తెలిసినది. నే నచటికి సంత సముఖ్యో వెళ్లెదను. ఉప్పుపన్నులన దొరతనమునకు 2) కొట్ట రాపాయలు ఆదాయము వచ్చుచుండగా దానిని వారు యెటుల వదులుకొన గలుగుదురు? 10-12 మందిని చంపినంతమాత్రమున నీ సమరము ముగియదు. నేను నాచేతి నిచ్చెదను. నాజేళ్లు విడిగినచో నా తలనే యిచ్చెదను. నేను ఉప్పు రాసులను పట్టుకొనుటకు వెళ్లునపుడు నావెంట పురుషులేగాని స్త్రీలు రాగూడదు. పురుషులెవరుగూడ నావెంట రానిచో నేనొకడనే వెళ్లెదను. స్త్రీలుగూడ నూలు వడకవలెను. పరికుగులగువారు మాత్రమేనావెంట రావలెను. విదేశీపత్త్రమును, మద్యపానమును వదులని వారికడ నేను అన్నపానముల నైన గ్రహింపను” అని మహాత్ముడు నడిచెను. నేడు మధ్యాహ్నము మహాత్ముడిచటనే యుండి పిమ్మట రైలులో వాటి గ్రామమునకు వెళ్లి సాయంకాలమునకు మరల కవాచిచేరును. (ఫీ. ప్రె.)

మహాత్ముడు వాపి వెళ్లుట

దామనునుండి చాలమంది వచ్చుట

వాపి, ఏప్రిల్ 26:—బుల్గారునుండి తెలుసు లో బయలుదేరి మహాత్ముడు నేడు సాయంకాలమున కిచటికి వచ్చెను. ఈ గ్రామము దామనుస్తేషనుకు చేరువగా నున్నది. అది పోస్టుగోపుప్రభుత్వమునకు చేరినపట్టణము. అటనుండి చాలమంది స్త్రీలును, పురుషులును వాపి వచ్చిరి. మీ రిదివరకు గుజరాతు రాష్ట్రమునకంతటికిని ఉప్పును సప్లయచేయుచుంటిరి. ఇప్పుడు ఇంత మోపువల వెట్టి ఉప్పును కొనగూడదు. మీకే ఉప్పుచేయవలెను. ఇచటికి చాలచేరువగానన్న దామనులో ఉప్పు విస్తారముగా లభించును. మీరెటునుండి ఉప్పును బహిరంగముగా తీసికొనిరావలెను అని మహాత్ముడు క్షేపణచేసెను. ఇద్దరు గ్రామోద్యోగులు రాజీనామానిచ్చిరని ఆసభలో తెలుపబడెను. పిమ్మట మహాత్ముడు రైలులో నవసారికి వెళ్లెను. (ఫీ. ప్రె.)

మహాత్ముడు శ్రీమతి

కస్తూరిబాయిగారును

అంబెటి వెళ్లుట

నేటి ఉదయమున మోటారులో వచ్చిరి

బాన్సోలి, ఏప్రిల్ 27:—మహాత్ముడు శ్రీమతి కస్తూరి బాయిగారును నేడు ఉదయమున మోటారులో కరాడ్నుండి బయలుదేరి అటకు 20 మైళ్ల దూరముననున్న అం

బెటికి వచ్చిరి. ఇది బాన్సోలి తాలూకాలో నొక గ్రామము. చెట్లను నగుటలలో తగినవ చెట్లవలన మృతిచేరిన వికల భాయి అను వలంబీరుకు యీ గ్రామ మే స్వస్థలమునలచే యిచటికి రాగానే మహాత్ముడును కస్తూరి బాయిగారును వికల భాయి తల్లిని భార్యను చూచుటకు అతనియింటికి వెళ్లిరి. మహాత్ముడు వారిని ప్రశంసించెను. “మీరు భగ్యరాక్షసు. వికలభాయికి ఉత్తమమగు మరణము ప్రాప్తమయినది. అతడు యిప్పుడు వీరస్వర్గము నందుచున్నాడు” అని మహాత్ముడనెను. “నా పుత్రునకు వీరస్వర్గము లభించుటకు మీ అనుగ్రహమే కారణము” అని వికలభాయి తల్లి చెప్పెను.

“నేను మిమ్ములను వోదార్చుటకు రాలేదు. మిమ్ములను ప్రశంసించుటకే వచ్చితిని” అని మహాత్ముడనెను.

బహిరంగసభలో మహాత్ముడు ఉపన్యాసించుట

“వికలభాయికి యెట్టి ఉత్తమమరణము తలసింపినదో అట్టి ఉత్తమమరణమే తమ పుత్రులకును భర్తలకును గూడ తలసింపవలెనని స్త్రీలందఱును గూడ కోరవలెను. యువకులందఱును విరళాలము జీవించవలెననియును వృద్ధులు మాత్రమే మృతి నొందవలెననియును మహాత్ములందఱును కోరెదరుగాని భగవంతు డీనియమమును పాటించుటకు. ప్రపంచము అస్థిరము. జీవుడు శాశ్వతుడగు అని హిందూమతమునందలి వేదాంతశాస్త్రము చాటిచెప్పుచుండినను ప్రపంచమునందు అన్నిదేశములవారిలోను హిందువులకే మరణభీతి మిక్కిలి మోపుగానన్నది. బంధువులు ఎవరైన మృతి నొందినచో హిందువులు అధికముగా ఆక్రందన మొనరించెదరు. ఎవరైన కత్తులను కర్రలను త్రిప్ప వారంభించినచో హిందువులందఱును పురుషులు నైతము వెంటనే యిండ్లలో దూరి తలపులను బిగించెదరు. ఇది చాల నీచము. మరణముననే లేకమైన భీతి యుండగూడదు. బానిసలుగా నుండుటకంటె మృతినొందుటమే ఉత్తమము. మీరు వికలభాయి ఆత్మగృహమునకు ఉత్సవమును చేయదలచినచో ఒక వారమురోజులు నిడువకుండ చెట్లను నడుకవలెను. వికలభాయి కిక్కి కా యుడయ్యెను. శివాజీ ప్రతాపరాజు మున్నగువారి వలెనే వికలభాయి గూడ చిరస్మరణీయు డగును. ఈ గ్రామమునకు చుట్టుపట్ల 5 మైళ్ల దూరమున నొక కల్లు చెట్టుగాని ఒక త్రాగుబోతుగాని యుండగూడదు. కెయిరా మండలమున పోలీసువారి దురంతములు చాల మోపుగానన్నవి. స్వరాజ్యము బాగా వచ్చుట కిదియే మంచి పద్ధతి” అని మహాత్ముడనెను.

వికలభాయి స్మరణచిహ్నము

వికలభాయికి స్మారక చిహ్నముగా నొక గ్రంథాలయము నిర్మింపవలెనని 600 రూపాయలు పనులుచేయబడెను, అని సభలో తెలిసిరి.

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారితో

మహాత్ముని చలోక్తి

మ. నీవుగూడ నాతో దర్శనము రాగోరెదవా?

క. రాగోరెదను.

మ. అచట నాతోపాటు నీకుగూడ మంచి భోజనము లభించునని నీవు రాగోరెదవా లేక మన దాచెత్తి సంబంధము వీడిపోకుండ నుండుటకు రాగోరెదవా? అని మహాత్ముడు చలోక్తిగా పలికెను. (అ. ప్రె.)

మహాత్ముడు సర్భాను వెళ్లుట

గ్రామాధికారుల సభలో ముచ్చటించుట

మారతు, ఏప్రిల్ 27:—రాజీనామానిచ్చిన గ్రామాధికారులు 28 మంది వచ్చియుండిరి. వారికి మహాత్ముడు కర్తవ్యమును బోధించెను.

బాన్సోలి తాలూకాబోర్డు సభ్యులు

పిమ్మట బాన్సోలితాలూకాబోర్డుసభ్యులసభకు మహాత్ముడు వెళ్లెను. మేము రాజీనామాలు నిచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నామని వారందఱును తెలిపిరి. అపుడే మీరు రాజీనామాలు నివ్వునక్కరలేదు.

పన్నుల నిరాకరణము

“డినిగూర్చి మీరే స్థిరపరుచుకొనవలెను.

కెయిరామండలమున పోలీసువారు చేయవలసిన పనిని పలంబిరులే చేయవలసివచ్చినమయము త్వరలోనే రాగలదు” అని మహాత్ముడనెను.

శిల్పి ప్రతినిధులు యిచ్చటికి వచ్చుట

శిల్పిలో పితృహక్కు ప్రారంభించుటకు ముందు విదేశీ వస్తువులను సెలవులు గడువివ్యవహారమున అచటి కాంగ్రెసు సంఘమువారు వాగ్దానము చేసియున్నారు. వారిపుడు వెంటనే పితృహక్కు ప్రారంభించవలయుట అన్యాయమని వర్తకుల ప్రతినిధులును తాముటివాగ్దానమును చేయలేదని కాంగ్రెసు ప్రతినిధియును మహాత్మునకు తెలిపిరి. ఈ వివాదమును మీగు పంచాయతీ ద్వారా పరిష్కరించుకొనవలెను. పితృహక్కు చేయదలచినవో తగినంతమంది స్త్రీలు లభించినచోగాని ప్రారంభించగూడదు. లభించినచో పితృహక్కు మానగూడదు. విదేశీ వస్తువులను వర్తకులు గూడ పితృహక్కుచేయువారికి తోడ్పడవలెను అని మహాత్ముడు సూచించెను. (ఆ. ప్రె. ఫ్రీ. ప్రె.)

చిట్టగాంగు అల్లులు

నిర్బంధితలసంఖ్య అధిక మగుట

చిట్టగాంగు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగా రీకింది తంతివార్త పంపుచున్నారు:—పరిశీలన లేమియు మారలేదు. నేటిదినము ఉదయము రెండుదశమల నేన లిచ్చటికి వచ్చినది.

మరియొకవార్త

చిట్టగాంగు, ఏప్రిల్ 26:—విప్లవకారులు మతపారి శంజీవనం పాఠపాఠ్యం. అచ్చట 28 కుపాకులు కొంతమంది సామగ్రి దొరికినది. నగరపరిషత్తుల గురించి ఆలోచించుట శేపు నగర నాయకులతో దివిజనలు కమిషనరుగారు కలసి ఆలోచించెదర.

రంగూనులో అరెస్టులు

రంగూను, ఏప్రిల్ 26:—నిన్నటిదినము కలకత్తానుండి ఇప్పటికివచ్చినచోదరస్తీ ముద్రాణములలో 18 మంది పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. చిట్టగాంగు అల్లుల సంబంధమున వీరు సి. పి. సి. 54 వ సెక్షను అనుసరించి అరెస్టుచేయబడిరి. వీరిలో 5 మంది బెంగాలీలను ఒక మహమ్మదీయుని 500 రూప్యముల జామీనుపై ఈస్టరు సబ్ డివిజనులు మాజిస్ట్రేటుగారు విడుదలచేసిరి.

బెంగాలులో అరెస్టులు

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 26:—

బెంగాలు అరెస్టు నమసరించి రాష్ట్రమున ఇప్పటికి 30 మంది అరెస్టుచేయబడిరి. నేటిదినము మూర్షి దాబాదు జిల్లాలో మువ్వరు బీర్ములులో ఒకరు అరెస్టుచేయబడిరిని తెలియుచున్నది.

బారిసాలు, ఏప్రిల్ 27:—బారిసాలనుండివచ్చిన ఒక ప్రయాణికుడు నేడు అరెస్టుచేయబడెను. పోలీసువారు మూడు ఇండ్లను సోదాచేసిరి. ఒక కుండలో 6 బాంబులు పోలీసువారికి దొరికినట్లు తెలియుచున్నది. (ఫ్రీ. ప్రె. సు.)

ఆంధ్రభారతీ తీర్థవర్ధంతి మహోత్సవము 1930

ఆంధ్రభారతీ తీర్థవర్ధంతి మహోత్సవము ఈమేసెల 17 మొదలు తేదీలలో జరుగవలసి యున్నప్పటికి, దేశములోనున్న రాజకీయ వాతావరణాందోళనములచేతను ప్రస్తుత విడి అభ్యుదయమైనది. తేదీలు దేశకాలపరిమితుల పరిణామము లాలోచించి జూలైలోనో జూలైలోనో నిర్ధారణ చేయబడును. ఈలోగా భారతీ తీర్థవర్ధంతి యభిప్రాయములు రెండు విషయములగుర్చి కావలసియున్నవి.

(1) ప్రస్తుతపు మంత్రిమండలిని ఈసంవత్సరము దసరా నరకును పనిచేయుటకు అధికారము (2) ఈ ఆంధ్ర రీషి యూనివర్సిటీ మొమరాండంకు విరద్ధము కాకుండా దీని యాధ్యాత్మికత్వమును విశ్వజనీనత్వమును బాగుగా లేపవడుటకుగాను ఈ మేసెల 18 తేదీనుండి దీనిపేరు “భారతీ తీర్థ సమాస్థానిక”మని మార్పుట. యూనివర్సిటీ అన్నదానికి సమాస్థానిక మని విద్యార్థకణ్డాది మహాత్ములు న్యూహరించిన నామము. అదిభారతీ తీర్థము కుంగభద్రాతీర్థమున సాపింపబడి యుండుట యాంగ్లలోక మెరుగనిదిగాదు. అందు మహమ్మదీయులను మంత్రిస్థికారము చేసియుండిరి. కాన నట్టి ప్రాచీనాంధ్ర విద్యా పరిష్టాపనముమదిగా నడుప నెంచబడిన యీ సంఘము “భారతీ తీర్థ సమాస్థానిక”మని నేరుపెట్టుటయే ముఖ్య కర్తవ్యము. ఈవిషయములలో భారతీ తీర్థసభ్యులు తమ యభిప్రాయములను లిఖితముగా మే 12 తేదీనకి పంపగోరవను.

విజయనగరం } బుర్రా శేషగిరిరావు,
16-4-30 } ఆంధ్రభారతీ తీర్థప్రధాని.

బొంబాయి శాసనసభ్యుని రాజీనామ

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 28:—బొంబాయి శాసనసభ్యులగు దాదుభాయి దేశాయిగారు శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామా ఇచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

యావద్భారత స్వరాజ్యసత్యాగ్రహము

గాంధీమహాత్ముని అరెస్టుచేయుటకు దొరతనమువారి ఆలోచనలు

చెన్నపురిలో 144-వ సెక్షను పత్రికాశాసనమును అమలులోపెట్టుట

(0)

వి. జె. పటేలుగారు రాజప్రతినిధికి పంపిన రెండవ లేఖ

బొంబాయిలో విజయోత్సవము

బొంబాయిలోనూ, కర్ణాటకములోనూ స్వదేశబజారులు

గజరాతులో స్త్రీలప్రచారము ప్రారంభమగుట

గాంధీమహాత్ముని అరెస్టు చేయుటను గూర్చి ఆలోచనలు

భారత ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములతో నాలోచించు చుండుట

ఉదకమండలము, ఏప్రిల్ 28:—చిట్టగాంగులో అల్లులు జరిగినపిమ్మట దేశమునం దంతటను జరుగుచున్న చర్యలను బట్టియును ఉప్పుచట్టమును మాత్రమే గాక ఇతర చట్టములను గూడ దేశీయులు ఉల్లంఘింపబూనుచున్నట్లు కనబడుచుండుట వలనను గాంధీని వెంటనే అరెస్టుచేయుటనుగూర్చి యిండియా ప్రభుత్వమువారు తీవ్రముగా నాలోచించుచున్నారని రూఢి వార్త తెలిసినది. విశేషాలును మహమ్మదీయులను సత్యాగ్రహమునందు చేరకుండనున్నారని గాన యీ రెండుపక్షముల వారి సదాచరమును గోల్పోవుట యిండియా దొరతనమువారి కంతమాత్రమున యిష్టములేదు. కావున మహాత్ముని అరెస్టు చేయు విషయమున ప్రజాభిప్రాయమును తెలుసుకొనటకు యిండియా ప్రభుత్వమునకును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకును తిరిగి వార్తలు జరుగుచున్నవి. దీనిని గూర్చియు చెన్నపురిలోని సత్యాగ్రహ పరిశీకులను గూర్చియు ఆలోచించుటకు ఉదక మండలమున ప్రభుత్వమువారు తరుచుగా సమావేశ మగుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

భారత ప్రభుత్వమువారు ఉప్పుచట్టమును రద్దుచేయరు

భారత ప్రభుత్వమువారి యేర్పాటులు

సిల్వా, ఏప్రిల్ 27:—కొరతనమువారు ఉప్పుచట్టమును రద్దుచేయదలచి రనువార్త సర్వాబద్ధము” అని యిండియా దొర తనమువారు ప్రకటించిరి. నేడు రాజప్రతినిధి కార్యసంఘసభ జరిగినది.

ఏది నిజము

“ఉప్పుచట్టము రద్దుచేసెద రనువార్త నిజమా చేయరను వార్త నిజమా? దొరతనమువారు పుష్పదీపాలలో ఉప్పును కొనుచుండునట్టి వర్తకులు యిదివరకు కొనుచుండిన మొత్తములో నిపుడు 100 కి 20 వంతు ఉప్పు నైనను కొనుటలేదని తెలియుచున్నది” అని బొంబాయి క్రాంతికు ప్రకటించినది. (ఫ్రీ. ప్రె.)

ఉప్పు సత్యాగ్రహము పట్ల

ప్రజల ఉత్సాహము కొద్దిగా తగ్గినదట

సిల్వా, ఏప్రిల్ 28:—ప్రజలు ఉప్పును తయారుచేయుటయును పోలీసువారు వారిని అరెస్టుచేయుటయును జరుగుచునే యుండినను దీనినిగూర్చి ప్రజల ఉత్సాహము కొద్దిగా తగ్గినదని రిపోర్టులబట్టి తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

మధ్యరాష్ట్రముల ప్రభుత్వము

సత్యాగ్రహములపై చర్య జరుపదలచుకుండుట

నాగపూరు, ఏప్రిల్ 28:—గొప్ప యెత్తున విక్రయించుటకు చాలినంత ఉప్పును మధ్యరాష్ట్రములలో సత్యాగ్రహ వారులు తయారుచేయబోయెదగాన దొరతనమువారు సత్యాగ్రహ మునుగూర్చి యెట్టిచర్యను జరుపదలచుకొనలేదు. (ఫ్రీ. ప్రె.)

పోలీసు ఉద్యోగులకు సాల్పు ఉద్యోగుల

అధికారము

నాగపూరు, ఏప్రిల్ 28:—ఉప్పు చట్టము ప్రకారము రిజిస్ట్రార్లు ఉద్యోగులకుండునట్టి అధికారములన్నిటిని జిల్లా మేజిస్ట్రేటులును సబ్ డివిజనుల మేజిస్ట్రేటులును పోలీసు సబ్ యిన్ స్పెక్టరులును గూడ కలిగియుండు రని మధ్యరాష్ట్రముల దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తాలో పోలీసు కమీషనరు

ప్రజా నాయకులతో

నాలోచించుట

ఇష్టాగోష్ఠి సభ

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 29:—ప్రస్తుత స్థితిని గూర్చి ఆలోచించి ప్రజలలో కలిగిన భీతినిపోగొట్టుటకు తగిన యేర్పాటులను చేయుటకు నేడు కలకత్తాలో పోలీసు కమీషనరుగారు ప్రజానాయకులను కలసి ఆలోచించిరి. ప్రజానాయకులు తమ అభిప్రాయములను నిర్వయముగాను స్పష్టముగాను వెల్లడించిరి. మనీషిపలు కార్పొరేషను నేయరు ఒక సంఘ జరుపవలెన. దౌర్జన్యమును ఖండించుచు నో నను చేయవలెను” అని తీర్మానింపబడెను. కమిషనరు కర్పూరి అరెస్టును గూర్చి సమాధాన విషయ ప్రజల తోడ్పాటును కోరెను. (ఫ్రీ. ప్రె.)

మదరాసులో 144 సెక్షను

నిషేధపు టుత్తరువు వివరములు

చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు అబ్బాసాలిగారు క్రిమి నలు ప్రాసీజరుకోడు 144 సెక్షను యీ దిగువవేరి అమలు జరుపుచున్నారు:—

మదరాసు పోరులకు:—కాసనోల్లంఘనము ముఖ్యముగ ఉప్పు కాసనోల్లంఘనము జేయుటకును ప్రోత్సహించుటకును పథలు, ఉత్సవములు ఊరేగింపులు మున్నగు ప్రబోధములు జరుపనెంచినయెడ, మరియు పోలీసువారు ఆప్రమ సంఘములను చెదర గొట్టుటకుచేయు యత్నములలో బాధ నొందినవారియెడ సానుభూతి దెలుపుటకు పోలీసు జరుపుట, ఉత్సవములు జరుపుట, చేయనెంచినయెడ, పోలీసు అధికారులు నాయకులు ప్రమాణపూర్తిగ జరిపినందునను, అట్టి పథలు, ఊరేగింపులు ఉత్సవములు జరుపుటవలన, కాంతి యుతులగు ప్రజలకు యిబ్బంది హానికలుగునని నమ్ముచుండుటచేతను, యిట్టి ఉత్తరు వొసంగుటకు తగిన పరిశీతులేర్పడినవి నేను సంతృప్తిచెందుట చేతను, అట్టి ప్రచారము సలుపువారికి ప్రత్యేకముగ ఉత్తరువు లొసంగుటకును ధిలేదని నాకు తెలియవచ్చుట చేతను, అబ్బాసాలి ఎం. టి. ఎల్. బి. బారట్టా, మదరాసునగరమునకు ప్రధాన మేజిస్ట్రేటునగు నేను, క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడు 144 సెక్షను ప్రకారము ప్రజలెవ్వరును అట్టి పథలను ఉత్సవములను ప్రబోధములను జరుపరాదని ఎక్స్ పార్టీ ఉత్తరు వొసంగుచున్నాను. పథలను సమావేశ పరువరాదు, ఏర్పాటుజేయరాదు. హాజరు కారాదు. పాల్గొనరాదు, లోడ్లమీదగాని బాటలందుగాని, ప్రజలు తిగిగడి యితర స్థలమందుగాని యిట్టి ప్రబోధములు జరుగరాదు, జరిగిననుప్రజలందు పాల్గొనరాదు.

ఈ ఉత్తరువు 14 రోజులవరకు అమలులో నుండును.

నా ప్రత్యక్షమున కోర్టు మొహరతో 1980 ఏప్రిల్ 28 తేదీన బారీచేయబడినది.

అబ్బాసాలి

చీఫ్ జైస్టిస్ మేజిస్ట్రేటు

ఇట్టి యుక్తరేణి యాదినవ 88 గురికి ప్రత్యేకముగ నొసంగబడెను.

ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యరు డా. యు. రామరావు వి. ఎల్. శాస్త్రి. ఇ. కృష్ణయ్యరు కె. భావ్యం, జి. చల్లపతి చెట్టి, ఆర్. మదనగోపాలు నాయుడు, డా॥ సి. నరేశ్ మధ్యస్థులు వి. చక్రయ్య చెట్టి డా॥ పి. వరదరాజులు నాయుడు ఎస్. సత్య మూర్తి పామి వెంకటాచలం చెట్టి ఎస్. ఎం. దేవరు కె. ఎస్. గోపాలకృష్ణను వి. ఎస్. శర్మ, ఎస్. రాజగోపాలాచారి జి. యం. స్వామినాథం అంగచ్చి అమ్మల్ ఆహారు అనంతాచారి జను దగ్గి నాయకులు ఎ. తంబు ఆర్. పి. అయ్యరు ఉపేంద్రపాయి డా. నటరాజను దుర్గాబాయిమ్మల్ టి. పి. మీనాక్షి నుండ రం పిల్లెగారు కె. సుబ్రహ్మణ్యం ఖంగారు పీకంసీ పి. హృషీ కేశ కర్మ ఎస్. గణేశం ఆర్. చిన్నస్వామి, బషీగు అహమ్మ అ. హమీదుఖానుగారు.

బొంబాయిలో విజయోత్సవము

(సం.)

బొంబాయిలో పోలీసువారు

అత్యున్నత మొనరించుట

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 28:—బొంబాయి సమరసంఘము వారు నేడు బొంబాయిలో విజయోత్సవమును అత్యంత వైభవముతో జరిపిరి. వీలనగా బొంబాయిలో ప్రతిదినమున వంసలకొలిది ప్రజలు అన్ని స్థానములందున సత్కారము నొసరించుచునే యుండినను గూడ యీనెల 21 వ తేదీనుండి పోలీసువారు స్థలములకు వచ్చుటయే మాసివేసిరి. నేడి విజయోత్సవ ప్రస్తావనను ఎస్పీ నేడు మైదానములో బోలీతలాపునద్ద ప్రారంభమైనది. 2000 మంది పురుషులు 500 మంది స్త్రీలును 500 మంది బిడ్డలును (8 మొదలు 12 ఏండ్ల మధ్యవయసు వారు) మొత్తము 8000 మంది వంటిరులు బాటలుతీరి నడుచుండిరి. వారివెనుక మరి 2000 మంది ప్రజలు వచ్చుచుండిరి. జనసమూహము ఒకమైలు దూరమువరకును వ్యాప్తమై యుండెను. వంటిరులకు ముందు జాతీయ మంగళవాదకులును వారివెనుక జాతీయ పతాకధారులు నుండిరి. మొదటిపంక్తిలో అనగా పతాకధారుల వెనుక శ్రీమతి సరోజినీదేవి శ్రీమతి కమలాదేవి ఫలోపాధ్యాయి, శ్రీయంత జమునాదాసు ద్వారకదాసుగారు మున్నగు నాయకులు మిక్కిలి హెచ్చుమంది యుండిరి. వారివెనుక 8000 మంది వంటిరులును అటపిమ్మట 2000 మంది ప్రేక్షకులునుండిరి. నేడు ఉదయమున 5 గంటలకు విజయోత్సవ ప్రస్తావన ప్రారంభమైనది. అంగేయులు హెచ్చుమంది నివసించునట్టి హరస్మీకోడు, ఎస్పీ నేడు మున్నగు పీఠులలోను మొదలును బాటలలోను లాజి హులుహో టెలు, కోయలు బొంబాయి యీ చెట్లకలు, మున్నగు ముఖ్యస్థలములకు కలులునుగల పీఠులలోను వారు సంచారము చేసిరి. మొత్తము 5 మైళ్ళుతిరిగి ఉదయమున 8 1/2 గంటలకు కాంగ్రెసుకార్యాలయము ముగిసినట్టిరి. మంగళవాదములు మ్రోగుచుండెను. స్త్రీలుజాతీయ గీతములను పాడుచుండిరి. పురుషులు జయజయ ధ్వనులొసరించుచుండిరి. ఉప్పు చట్టము తీరస్కరింపబడెను. విదేశ వస్తువులను బహిష్కరింపుడు జాతీయ పతాకమున వైకత్తుడు యూనియను బాకునుక్రిందకు దింపుడు. ఇన్క్యూయలు జిందబాదు అని బాల బాలికలు కేకలు వేయుచుండిరి. కాంగ్రెసు ఉద్యోగులే రాకపోకలుగూర్చి అధ్యుతములగు యే ర్వాటులును చేసిరి. అంతయును మిక్కిలి కాంతముగా జరిగి పోయినది పాశ్చాత్యులందరను యీ మహా ప్రస్తావనను శ్రద్ధగా తెలిసిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

కీ॥ శే॥ యి. కె. గోవింద స్వామిగారు

సానుభూతిపథ

మొన్న రాత్రి తిరుగు పుట్టమునందు పోలీసువారి కాల్పులకు గురియై నేటి ఉదయము జనవారో అప్పటినుండి మరణించిన మదరాసు ఆంబులెన్సుగారు నూపరింపెండ్లెండు శ్రీ యి. కె. గోవిందస్వామి వి. పి. వి. యల్. గారియొక్క కుటుంబమునకు తమ సానుభూతిని దెల్పుటకై మదరాసు ఆంబులెన్సు సంఘమువారి సమావేశము నెం. 828 తంబుచెట్టి పీఠియందు బుగవారము 80 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు జరుగును. సంఘసభ్యులందరు రాగోరబడుచున్నారు. అని డా॥ య. రామరావుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

చెన్నపురిలో స్వరాజ్యసత్కారము

27 వ తేదీని ట్రిప్లికేనుబీచిలో జరిగిన మహాసంతోభము - మరణములు

ఆంబులెన్సుగారు నూపరింపెండ్లెండును అడ్వోకేటును అగు ఇ. కె. గోవిందస్వామి వి. పి. వి. ఎల్. గారు స్వదేశమిత్రను ఏజెంటు మాణిక్యంసెట్టిగారును ఒక బాలుడును, ఒక యువకుడును ఇంతవరకు మృతి నొందుట.

ఒక స్త్రీకిని 8 మంది వంటిరులకును కొంతమంది పోలీసు ఉద్యోగులకును మరి పెక్కుమందికిని గూడ దెబ్బలు తగులుట

స్త్రీల సన్నాహము

శ్రీమతి కస్తూరీబాయిగారి యేర్పాటులు

రేవతినుండి జరుపదలచిన పద్ధతి
జులవూరు, ఏప్రిల్ 27:—రేపు 28 వ తేదీని స్త్రీల ఉత్సాహం జరుగును. 29 వ తేదీని భావబాధలోనున్న సారాదుకాణము యజమానితో స్త్రీలు సంభాషించెదరు. అహమదాబాదు కార్మికసంఘము వంటిరు లీవకే అచట పికెటింగు చేయుచున్నారు. అట వంటిరులను త్రాగుబోతులు కొట్టిరి. అందువలన ఒక వంటిరును కార్మికసంఘ వైద్యశాలకు గొని పోయిరి. 30 వ తేదీని స్త్రీలు పికెటింగు ప్రారంభించెదరు. అహమదాబాదులో యితర సారాదుకాణములంద కార్మిక వంటిరులు పికెటింగు చేయుటవలననే మంచి ఫలితములు కలిగి నవిగాన స్త్రీలూకాణములకడ పికెటింగుచేయ నవసరములేదు. క్రమముగా స్త్రీలు అన్ని గ్రామములకువెళ్లి ఫి కెటింగును గూర్చియు గ్రామ పారిషులమును గూర్చియుగూడ పని చేసెదరు. అహమదాబాదులో 100 మంది స్త్రీ వంటిరులు కలర. వారిలో 50 మంది కల్లు సారాదుకాణములంద పికెటింగు చేసెదరు. వీరు 100 మందియునుగాక సబర్బన్ ఆక్రమము ప్రెయినింగునూగూల కిత్తులు బడసిన స్త్రీలు మరి 20 మంది గూడ కలరు.

అమావాస్య సోమవార వ్రతము సముద్రస్నానము

అమావాస్య సోమవారము

జులవూరు, ఏప్రిల్ 28:—నేడు అమావాస్య సోమవారము పర్యవసరములచే సముద్రస్నానముచేయుటకు చాల మంది స్త్రీలును పురుషులును జండుగులో చేరియుండిరి. గాన శ్రీమతి కస్తూరీబాయిగారును మితులెన పెట్టిటకన్యగారును చాలమంది స్త్రీవంటిరులును రెండుబళ్ళులలో జులవూరునుండి ఆచటికి వెళ్లిరి.

“మన కన్నతల్లియగు భారతమాతకోరకు మేము ఆహింసాసత్యములతో గూడిన సంగ్రామమును ప్రారంభించితిమి. భీరులగు వారందరను అధికోత్సాహమున కలిగి సంతోషముతో గంతులువేయుచు రణరంగమునకు రావలెను. ఉల్లాసముగా ప్రాణముల నర్పింపవలెను. ప్రాణములపై తీక్షణ భీరువులు అడవులలోనికి పారిపోవలెను” అనునట్టి పాటను మరికొన్ని పాటలను వారు పాడుచు నచట తిరిగిరి. పిమ్మట సముద్రతీరమున జరిగిన సభలో శ్రీమతి కస్తూరీబాయి గారు ఉపన్యసింపిరి. “నేడు పనిత్రెదినము. మీరు మనూరైలను అల్లుళ్ళకు బ్రాహ్మణులను మియిండ్లకు పిలిచి వారికి విందుచేసెదరు కావున మధ్యస్థానమున త్యక్తింపెద గనినూడ నేడే మీరు ప్రమాదమును చేయవలెను. మీరు నిదేశప్రములను బహిష్కరింపవలెను. నూలు నువ్వకవలెను. కడ్డకు కట్టవలెను. వేల కొలిది ప్రజలు సత్కారము మొనరించుచు పోలీసువారిచే పడరాని బాధలను పడుచున్నారు. చెరసాలకు పోవుచున్నారు. గాన మీరేమూత్రము వేసవైన చేయవలెను” అని శ్రీమతి కస్తూరీబాయిగారు సుడిచిరి.

కార్యక్రమము

అటనుండి అబ్రహంవచ్చి అట గూడ శ్రీమతి కస్తూరీబాయిమ్మగారు ఉపన్యసింపిరి. నేడు మధ్యాహ్నము స్త్రీవంటిరులు కలియబడి, కిసోద్రా గ్రామములకు వెళ్లెదరు. రేపు 28 వ తేదీ ఉదయమున మున్నగు సాటంగ్రామములకు వెళ్లెదరు. 30 వ తేదీని సగం ఉగడుగ్రామములకు వెళ్లెదరు. కిసోదరాలోను సరీభనలోను స్త్రీల కిబిరములు మరిరెండుగూడ యీ సూరతునుండలమునందే యేర్పాటు చేయబడెను. మహాత్ముడు రేపు 29 వ తేదీని బహోదా సంస్తానమునందలి బిల్లికురుకు వెళ్లును. పిమ్మట చికిడికి వెళ్లును. (ఆ. ప్రె.)

వి. యల్. శాస్త్రిగారి ప్రకటన

మదరాసు పాఠులు శాసనోల్లంఘనముపట్ల చాల ఉత్సాహము జూపినందుకు వాటికి కృతజ్ఞత దెలుపుచున్నాను. 26 వ తేదీని ప్రకటించిన ప్రకారము 28 వ తేదీ ఉదయము స్వరాజ్య కార్యాలయమునద్ద బయలుదేరవలసిన ఉత్సాహము నెలుపు తేయబడెను. అవివారమునాడు తిరుగుపూటులో జరిగిన బహిరంగ సభలను చెదరగొట్టుటవలన గాయముల పడిన నుమారు 40 వందకి మేము చికిత్స చేయవలసియుండెను. పోలీసు తుపాకులు కాల్పుటచే కనీసము ముగ్గురు చనిపోయిరి. మిగిలినవారు ఆస్పత్రిలో పడియున్నారు. వకీలు గోవిందస్వామిగారు గూడ జనరలు ఆస్పత్రిలో చనిపోయిరి. వ్యవస్థలేనందున పురుషులు మిత్రులు పలువురు నూచించిన ప్రకారము ఉత్సాహసోల్లంఘనము కొద్దికోజాలవరకు వాయిదా వేసితిమి. తిరిగి యెప్పుడు ప్రారంభించునదియు సత్రికలలో ప్రకటించుచు చనిపోయిన వారి గౌరవార్థము మనము కొద్దికోజాలు విరమించవలసి యున్నది. అని వి. ఎల్. శాస్త్రిగారు వ్రాయుచున్నారు.

శ్రీయుత గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారిని తిరుచునాపల్లి చెరసాలకు పంపుట

చెన్నపురి చెరసాలల నూపరింపెండ్లెండు

ఎండర్పుమెంటు

నంబరు-ఆర్ 1021 “తిరిగి యిచ్చివేయడమైనది. 2. ఈ లేఖలో పేర్కొనబడిన టైడి 26-4-80 వ దిన తిరుచునాపల్లి నెంట్రలుజియిలకు మార్చబడెను.” మదరాసు, } (సం) ఆర్. హరారు, 28-4-80. } నూపరింపెండ్లెండు అఫ్ పిజన

శ్రీ రంగయ్యనాయుడుగారిని సందర్శించుటకు వా కుటుంబమువారికి అనుమతి నొసగవలెనని కోరుచు రంగయ్య నాయుడుగారి మేనల్లుడు శ్రీ పి. ఎస్. చౌదరిగారు 28-4-80 ని మదరాసు వెనిపెన్నరీ నూపరింపెండ్లెండుకు వ్రాసిన లేఖపైని యీ ఎండర్పుమెంటు కలదు. గాన శ్రీ దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుగారిని డాక్టరు భావ్యంగారిని గూడ తిరుచునాపల్లి చెరసాలకే పంపించియుండు రని యూహింపవలె యున్నది.

దంత మూర్తము

ఉచ్చి 1-కి మె 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ నంతమూర్తముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుర్లుగట్టి నడును. చిగుర్లునుండి రక్తమురాజుతుండును. నోటగుర్లందనూ లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. అమ్మలొంబనం దిపో 7, తంబుశెట్టిపిథి, మదరాసు

భారత శాసన సభాధ్యక్షుని రాజీనామ

రాజప్రతినిధికి పత్రేగారి రెండవ లేఖ

పత్రేగారి హితవోధలన్నియు చెవిటికి సంకూచింపఁబడినవి

ధిల్లీలో పత్రేగారి మహాసభాసము

ధిల్లీ, ఏప్రిల్ 28:—భారతశాసన సభాధ్యక్ష పదవికి రాజీనామా నివృత్తు శ్రీయుత పత్రేగారు రాజప్రతినిధికి వ్రాసిన రెండవ లేఖ యిప్పుడు ప్రచురింపబడినది. అది లొమ్మిది శావులమీద దగ్గరదగ్గరగా తైపు చేయబడిన పత్రము. ఇప్పుడు ప్రభువు భారతరాజప్రతినిధి యైనది లగాయితు దేశములోని నిజమయిన పరిస్థితులను తెలుపుటకు పత్రేగారు చేసిన కృషి ఈ పత్రమునందు స్పష్టము చేయబడినది. 1927 సంవత్సరమున పత్రేగారు ఆంగ్ల దేశమునకు వెళ్లినప్పుడు దేశపరిస్థితులను వారు బాట్లినార్వెక్సుమనిసిగిబిల్ రెగ్లెన్ హోమ్ ప్రభువును, ఆంగ్ల దేశమునందలి యితర రాజనీతివికారదులకును వ్యక్తము చేసి యుండిరి. కాని తన సులహలను తిరస్కరించి తెల్ల నైపున సంఘమును బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు నియమించినప్పుడు పత్రేగారికి గలిగిన ఆకాంక్ష మింతింత యని చెప్పవలసిగాదు.

గాంధీ రాజప్రతినిధుల సమావేశము

డి సెం బ రు, 28 వ తారీ ఖు న కాంగ్రెస్ నాయకులకు, రాజప్రతినిధికిని జరిగిన సమావేశము విషయమై లేఖ యిట్లు వివరించుచున్నది.

“కాంగ్రెస్ మహాసభవారు రాండుచేటితో సమావేశము లో పాల్గొనవలసినచో ఆసమావేశమునందు భారతదేశమున కొకరాజ్యాంగవిధానమును నిర్ణయించుటయే పాలకుల యుద్దేశ మని స్పష్టముగా ప్రచురింపబడె నని కాంగ్రెస్ పక్షము న గాంధీ నేత్రులు కోరి యుండిరి. మీరు అట్లు హామి ఇచ్చితే పావులు చే నప్పటికి సమావేశము విఫలమయినది. కాని, సమన్వేషములుగల రాజప్రతినిధి భారతదేశమునకు లాభదాయకమగు మార్గమును ద్రోశుటకు ఉత్సహించు చుండగా గాంధీ మహాత్ము డిట్టిమరగులను విధించుట సరసము కాదని నే నప్పుడు తలచితిని. అమాట గాంధీ మహాత్మునితో గూడ చెప్పితిని. కాని తరువాత దేశములో జరిగిన విషయములు, పార్లమెంటులో రసెట్ గారి యుపన్యాసము, శాసనసభలో రాజప్రతినిధి యుపన్యాసము ప్రముఖులను తండ్రిపతండ్లములుగా కారాగారమున పెట్టుట, శాసనసభాధ్యక్షుని సలహాను తిరస్కరించుట, ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమునకు సంబంధించిన కన్వెన్షనుకు వ్యతిరేకముగాను ఇంపీరియల్ ప్రెస్ రెస్సును ప్రవేశ పెట్టుట, యిత్యాది విషయములు నా అప్పటి యభిప్రాయమును మార్చుకొనునట్లు చేసినవి.

లేఖను పూర్తిచేయుచు గాంధీ మహాత్మునితో రాజీ చేసికొనవలసినదని పత్రేగారు కోరుచున్నారు. మరియు వారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—ఏకారణముచే నైనను మీరు నేనిచ్చిన సలహాను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారిచే సంగీకరింపచేయబాలక పోయినచో భారతదేశమునందలి 82 కోట్ల ప్రజల స్వాతంత్ర్యవాంఛను చంపు నిరంకుశపద్ధతులను అవలంబించి మీకుభ్రష్టి కిని మలినము గావించుకొనుటకు మీ ఉన్నతపదవికి రాజీనామా నిచ్చి వెళ్లుట మంచిదని నేను తలచుచున్నాను. ఆంగ్ల దేశములోని పార్టీలన్నియు మీమాట వినును. భారత కార్యకర్తలని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారికిని మీయందు చాల నమ్మకము కలదు కావున నైర్యము వహించి సమయమునకు తగ్గరీతిగా ప్రవర్తించినచో భారతదేశమునకును ఆంగ్ల దేశమునకును మున్నెవ్వరను చేయని ఉత్తము నేన గావించవచ్చును. మీరు అపజయము గలదినచో భారతదేశము ఆంగ్ల దేశమునకు సలహా పెట్టి దానిగతి అది చూచుకొనవలసి యుండును. (ఫ్రీ ప్రెస్)

ధిల్లీలో పత్రేగారికి అపూర్వముగ స్వాగతము

పత్రేగారి ప్రత్యుత్తరము

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

ధిల్లీ, ఏప్రిల్ 28:—పత్రేగారు భారతశాసనసభాధ్యక్షులకు రాజీనామా నిచ్చి కాత్ కార్ ఎక్స్ ప్రెస్ బండిలో

ఉదయము ధిల్లీ స్టేషనుకు వచ్చినప్పుడు ధిల్లీ పౌరులు అత్యుత్సాహముతో వారికి స్వాగతమొసంగిరి. బండి చాలనేపటికి వచ్చునవగా జాతీయ పతాకములను స్వయంబు దూదినకాంగ్రెస్ శాంతి నైసికులు స్టేషనుకు పోయిరి. బండి వచ్చినప్పుడు అచ్చట యిసుకరాలసంత మంది ప్రజ లుండిరి. 7-12 నిమిషములకు రైలు వచ్చెను. రాగానే పత్రేగారి బండి యెచ్చట నున్నచో యని ప్రజలు వెదకుటకు ముందుకు పోయిరి. వందేమాతర ధ్యానముతోడను, పుష్పమాలాలంకారముతోడను కాంగ్రెస్ నాయకులు పత్రేగారికి స్వాగత మొసంగిరి. గులాబిఫూలవాన యెడతెగక కురియుచుండెను. తత్క్షణము ఒక పెద్ద ఊరేగింపు ఏర్పాటు చేయబడెను. కిరు నగరమందలి ప్రధాన రాజ మార్గములలో నూరేగురు. రక్తవర్ణములగు వస్త్రములను ధరించిన స్త్రీలు ఈ గంభీరదృశ్యమునకు మరింత శోభ నొడ గూర్చిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

పత్రేగారి ఉపన్యాసము

నేటి మహాసభలో పత్రేగారి ఉపన్యాసమును వాగుగా వినుటకుగాను 5 దూరశ్రవణయంత్రము లున్నట్లు చెప్పెను. క్లిష్టమైన గాడ్డెస్సులో పత్రేగారి మధురవాణిని గ్రోలుటకు 50 వేలకు పైగా ప్రజలు వచ్చిరి. దూర శ్రవణయంత్రములు సరిగా పనిచేయకపోయినను ఉపన్యాసములు వాగుగానే వినుబడెను. అచ్చట కూడి యుండిన మహాజనులు చాల నిశ్శబ్దముగా నుండిరి. పత్రేగారి యుపన్యాసమున, వారి ఉపన్యాసముయొక్క తర్జుమాను నిశ్శబ్దముగా ప్రజలు వినిరి. కాంగ్రెసు కమిటీవారి పక్షమునను, ధిల్లీ పౌరులపక్షమునను ఖద్దరమీద లిఖింపబడిన సన్మాన పత్రము పత్రేగారికి సమర్పింపబడెను. ఆ సన్మానపత్రమునకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు పత్రేగారిట్లు చెప్పిరి.

దౌర్జన్యరహితసమరము

భారత నాయకులును, భారత ప్రజలును, వేలవేలు కారాగారములకు పంపింపబడియున్నారో, పాశ్చాత్యులెన్నడును గ్రహింపబడారు. ప్రత్యవకారము గావించుటకుండ కష్టమును సహించుట భారతీయుల సంప్రదాయము. స్వాతంత్ర్యము స్థాపించబడువరకు కారాగారములను నింపు పద్ధతి సాగునని ఇర్విన్ ప్రభువునకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము వారికిని నేను చెప్పుదును. లక్షోపలక్షులు చెరసాలలో ప్రవేశింప సంసిద్ధులైయుండురు. స్వాతంత్ర్యమునకై లక్షోపలక్షులు తమ ఆసువులను భారతీయ సిరసంకల్పములైయుండురు. కాని నాదేశీయులకు నేనొక్క పోలేబోధగావించును. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారి దౌర్జన్యరహిత వ్యాపారములను నియమించుటకు భారతీయులు దౌర్జన్యరహితముగా కొనసాగించుచున్న పోరాటమిదియని ప్రజలు గ్రహించెదగుగాక! దౌర్జన్యపద్ధతుల యెడల నమ్మకముకలవారు మహాత్ముని సాత్వికపోరాటమునకు తగిన అవకాశ మొసంగెదనని నేను కోరుచున్నాను.

ప్రపంచ పత్రికాశాసనము

నేను ఉద్యోగమును వదులుకొనుకాలమున, యేనాగరక ప్రభుత్వమునందును లేని నిరంకుశ పత్రికాశాసనమును భారత ప్రభుత్వమువారు నాకు కానుక నొసంగిరా యునట్లు అనుభవించినారు. ఈ శాసనమునందలి మరతులకు గౌరవనీయుడగుపత్రికోపదేయివ్యధును తోజబాలడు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము వారి యొక్కయు, భారత ప్రభుత్వమువారి యొక్కయు సాంప్రదాయములకే నిరంకుశశాసనము తగియున్నది. కాని ఇర్విన్ ప్రభువునంటి వాడు యిట్టి శాసనమును అమలు పరచదగినవాడు కాదు. ఆ యన నాకు నాలుగేండ్లనుండి పరిచయము.

నాజోన్యము సరియైనది.

1927 సంవత్సరమున నేను ఆంగ్ల దేశమునకు వెళ్లినప్పుడు బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువుతోడను, తదితర ఆంగ్లేయ రాజకీయ వేత్తలతోడను చెప్పినమాటలు సత్యములైనవి. నేను దూరద్రవ్యము కానుకాని నామాటలు సత్యములైనవి. 1921 సంవత్సరములో దేశమునందు జరిగిన సంధిగ్రాసితకల సహస్రాంతము తీవ్రమగు క్లిష్టస్థితి 1930 సంవత్సరములో యేర్పడునని నేను బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువుతో చెప్పియుంటిని. ఉద్యమము అపజయము గాంచినచో తీరని నష్టము రాతింపవచ్చు ఆలోచించి శాసన సభాధ్యక్ష పదవికి నేను రాజీనామా నిచ్చితిని. ఈ అవకాశము తప్పినచో నెప్పటికి భారత దేశమునకు ముక్తి లేదని నాకు నిశ్చయమైనది గనుక నేను ఆ పదవికి రాజీనామా నిచ్చితిని. ఈ ఉద్యమము అపజయము గాంచుచో చాలకాలమువరకు దేశమునకు మితిలేని హాని కలుగనని నాకు తోచినది. కావున ధనికులైననా, దరిద్రులైననా, గొప్పవారైననా, తక్కువవారైననా, అందరును యీ ఉద్యమములో చేరుట తమ విధువైతమని తలపవలెను.

ప్రభుత్వమువారి దృక్పథము మారలేదు

భారతదేశముయొక్క హక్కులను గమనించుటకు పరిపాలకులలో హృదయ పరివర్తన గలిగినదని భారతీయులకు

నమ్మకము కలిగినచో వారు యొక కొంతకాలము వేదియొడదేవారే కాని ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును గూర్చిన కన్వెన్షను యెంత బూటకమో, హృదయ పరివర్తనమును, అధినితే ప్రతిపత్తి అమలులోనున్నదను మాటలను అంత బూటకము చేయొయ్యనుచి. ప్రభుత్వమువారి దృక్పథములో మార్పేమియు లేదనటకు ప్రస్తుతము రాజప్రతినిధి అమలుచేసిన శాసనమే ప్రబల నిదర్శనము.

రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

రాజప్రతినిధియెడల నాకు చాల గౌరవము కలదు. కావున నా లేఖకువారిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును గూర్చి విమర్శింపను. కాని వారి నొక్క ప్రశ్న వేయుచును. 1927 సంవత్సరములో నామీద ప్రభుత్వమువారి సాంఘికవిహిష్కారమునకు గడంగియుండ లేరా? ప్రభుత్వమువారి సాంఘికవిహిష్కార విధానమును నాకును ప్రజలకును, నేర్పిరి. భారతప్రజలు యీ విధానమునే యవలంబించుచో ప్రభుత్వమువారేల నగనవలెను. శాసనోల్లంఘనము అశాస్త్రీయమా?

శాసనోల్లంఘనము న్యాయవిరుద్ధమగు ఉద్యమమని ఇర్విన్ ప్రభువు చెప్పుట నాకి ఆశ్చర్యము గలుగుచున్నది. నిరంకుశాధికారుల క్రిందనవయునున్న ప్రజలపై శాంతియుతముగా తిరుగుబాటు గావించుటకిది ఒక్కటే ప్రతీకీయ. ప్రజలకష్టములను తొలగించినగాని భూమికిస్తులనివ్వమని చెప్పుట అన్ని దేశములలోను న్యాయసమర్థముగానే పరిగణింపబడుచున్నది. పన్నుల నెగవేయుపద్ధతి న్యాయ విరుద్ధమని చెప్పుట రాజ్యాంగవిషయక న్యాయశాస్త్రమునకును సవ్యమగు ప్రభుత్వపద్ధతికిని వ్యతిరేకము. ఇటీవలశాసనసభలో నిట్టిశాసనోల్లంఘనముచేయబడెను. పోలీసుదుస్తులను ధరించిన ఉద్యోగియులు గ్యాంగ్లీలలో నుండరాదని నేను ఉత్తరువుచేసి యుంటిని భారత ప్రభుత్వమువారును ధిల్లీ ప్రభుత్వమువారును నా ఆజ్ఞలను శిరసావహించిరా? వారు శాసనసభాధ్యక్షుని ఉత్తరువులను ఘోషించి పోలీసు దుస్తులను ధరించిన ఉద్యోగియులను సభ కాపలాకు పంపిరి. దీనిని సాత్విక నిరోధమనవలెనా? దౌర్జన్యయుతమగు నిరోధమనవలెనా?

ముగింపు

ఉద్యమములో నమ్మకము లేకగాని కష్టభూయిష్టమగు ఉద్యమమనికాని దానిలో చేరనివారు దేశీయుల యభిప్రాయమును ఇగ్నిసుప్రభువుకు తెలిపితాముచేరమని కూడవారితో చెప్పెదరుగాక.

శ్రీరాసములు

నిరంకుశ పత్రికా శాసనమును పెషావరు దుండగములను ఖండించుచు తరువాత తీర్మానము లామోదించబడెను.

పశ్చిమోత్తర సరిహద్దువారి యభినందనము

పెషావరు ఏప్రిల్ 27:—భారత శాసనసభాధ్యక్ష పదవికి రాజీనామా నిచ్చి మరల ప్రజాహిత జీవనమునందు పాల్గొనుచున్నందులకు పత్రేగారిని అభినందించుచు పశ్చిమోత్తర సరిహద్దురాష్ట్రముల సంఘము పత్రేగారికి సందేశమునంపిరి. దానిలో పెషావరు దురంతములను గురించి యిట్లున్నది.

ప్రైలునక ప్రిలునక ఆయుధ విరహితులును అమాయవలనునగు ప్రజలపై యధికారులు గావించిన ఘోరదురంతములను మీదృష్టిపథమునకు తెచ్చుచున్నాము. మీరు ప్రజాహిత కార్యమునందు ప్రవేశించిన తరువాత మొదటి పనిగా ఈ దురంతములను విచారణ గావించవలెనని కోరుచున్నాము.

(ఫ్రీ ప్రెస్.)

హైదరాబాదులో ఇంటి సోదాలు

రైతుపత్రికా కార్యాలయమును కూడ శోధించుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

హైదరాబాదు ఏప్రిల్ 29:—నిన్నటిరోజున హైదరాబాదు పోలీసులు యిచ్చటియిండ్లను పెక్కింటిని శోధించిరి. కొన్ని నెలలకు పూర్వమే ప్రభుత్వమువారిచే అణచివేయబడియుండిన రైతుపత్రికయొక్క కార్యాలయమును పోలీసులు పగలంతయు శోధించుచునే యుండిరి. హైదరాబాదు అసోసియేటెడ్ కార్యకర్త యగు మొహమ్మద్ అసాఫ్ గారియొక్క యు మాడపాటి రామచంద్రరావు, సి. ఎ.కె. నాయకుగార్లయొక్కయు ఇండ్లను యితర యిండ్లతో బాటు పోలీసులు శోధించిరి. రైతు యంత్రము కలదాను పెన్సిల్లు కార్పక కాగితము మొదలగునవస్తువు లనేకములు పోలీసువారిచే గొనిపోబడినవి.

రైతు పత్రికా కార్యాలయమును శోధించుట కొసంగబడిన పెన్సిల్లు కార్పకులలో హైదరాబాదు జిల్లాస్థితి 506, 507 నెక్లనులు పేర్కొనబడియున్నవి.

ఈ సోదా లేయుద్దేశ్యముతో జరుపబడినది యంతవరకు చెలియ వచ్చుటలేదు. (రంగివాత)

సాక్షి

రాకపోకలు:—సర్కేటి. విజయరాఘవాచార్యుల గారు నిన్న రాత్రి ఉదకమండలమునకు వెళ్లిరి. గాంధీయస్. ముత్యయ్యమొదలయిన గారు నిన్న రాత్రి సినిమాకు వెళ్లిరి. మామిడి గ్రామము గారు ఇంట్లోనుండి వెళ్లుటకు నేటి ఉదయమున బాంబాయికి వెళ్లిరి.

మద్రాసు పోలీసుల దౌర్జన్యము

అనధికారుల విచారణ

ఆదివారమునాటిచర్య

మద్రాసు, ఏప్రిల్ 28:— గత 22, 25 తేదీలందు మద్రాసు జరిగిన పోలీసుల దౌర్జన్యమును విచారించుటకు మద్రాసు మహాజనసభవారిచే నియమింపబడిన విచారణసంఘమువారు నిన్న ఆదివారము మహాజనసభ హాలునందు విచారణ జరిపిరి. గాంధీ, ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు రధ్యక్షత హించిరి. విచారణసంఘముయొక్క యిరువురు ఇతరసభ్యులు కూడ హాజరైరి. డి. బి. ఆర్. రామచంద్రరావుగారు మరొకరి క్రింద వివరించిన విచారణజరుగుచుండుట మాయమందెను.

శ్రీ. మేలైరత్న సభాపతి మొదలగువారు (మొలా పూరు) సాక్ష్యము గైకొనబడెను. గత 22 వ తేదీ సాయంత్రము ముదయందు జరిగిన సభలో వీరు హాజరై నట్లు తెలిపిరి. చాల మంది పోలీసువారును అధ్యక్షులను వీరితో నుండి యిటు అటు వెళ్లుచుండిరి. సభలో సుమారు 8000 మంది జనులుండిరి. నేను అధ్యక్షతవహించి ఉపన్యసించుచుండగా, కొందరు అధ్యక్షులు జనులను కొట్టుచున్నారని కొందరు పలికిరి. 15 మంది అధ్యక్షులు జనులలో కొందరిని కొట్టుటకు నేను ప్రత్యేకముగా ముచ్చటపడినాను. జనులు పారిపోవసాగిరి. పోలీసు వారు ఉద్దేశములకు జనులు ఏలాటికారణమునకలెదు. జనులు కాంతసభాపతి కలిగియుండిరి. మరొక పెద్దసభ జరుగుచున్నది. ఇద్దరు బాలురు చనిపోయిరిని కొందరు తెలిపిరి.

ఒక శ్రీమయ్యగారు సాక్ష్యము

కొమలేశ్వరంపేటవాస్తవ్యుల శ్రీమతి అమ్మగారు 12 వ తేదీన బీచిసభకు వెళ్లిరినియు, 10 మందికి తీవ్రముగా గాయములు తగిలియుండుట వారు స్వయముగా ముచ్చటపడిన పరిస్థితి. పట్టుమోల్చుటచే ఒక మనిషికి చేతియందు తీవ్రముగా గాయములు తగిలెను. ఈ గాయములు పోలీసువారిచే విధింపబడినవని తెలుపబడెను. 25 వ తేదీన సత్యాగ్రహము ఉద్యోగము "స్వరాజ్య" కార్యాలయమునుండి ప్రారంభమై బీచికి వెళ్లెను. సుమారు 500 మంది ప్రేక్షకులు ఉద్యోగములోనుండిరి. రైల్వేస్టేషను క్రాంతిగర్హుల 150 మంది పోలీసులు ఉద్యోగమును అడ్డగించిరి. ఆసమయమున ఒక యూరోపియనుడు మోటారు బండిలో సవ్వెను. ఆతడు పోలీసు కమిషనరు అని నాకు పిదప తెలియవచ్చెను. పోలీసు కమిషనరు యితర ఉద్యోగులను వాలంటీర్లను యితరలను వెడలి పొందచేసి చెప్పిరి. వాలంటీర్లు చరిత్రకముండిరి. అంతట పోలీసు కమిషనరు తన్నును శ్రీమతి దుర్గాబాయిమ్మను చేతులు పట్టి లాగి వాలంటీర్లకు కొంతదూరమున నడిపిరి. పిదప పోలీసులు తన పెనిమిటియగు నరసింహమూర్తిగారిని, నటరాజుగారిని, మరి వాలంటీర్లందరిని తీవ్రముగా కొట్టుట నేను ముచ్చటపడితిని.

సుబ్రహ్మణ్యం అను వాలంటీరు క్రిందపడెను. మరల పోలీసు సార్వెంటాడు తన పెనిమిటిని లాతతో కాళ్ళపై మోడెను. దుర్గాబాయిమ్మను, నన్నును కమిషనరు ఆసలమునుండి వెడలిపామ్మనెను. దుర్గాబాయిమ్మగారు గాయములు తగిలిన వారికి సుక్రూప చేసిరి.

ఇ. కృష్ణ అయ్యగారి సాక్ష్యము

ఇ. కృష్ణ అయ్యగారు, అడ్వకేటుగారు 22 వ తేదీ బీచి సభకుగూర్చి యీవిధముగా తెలిపిరి:—బీచియందు ఒక కాలమున రెండుసభలు జరుగుచుండెను. జనులు తేడేదీక్షతో ఉపన్యాసములను వినుచుండిరి. హఠాత్తుగా పోలీసు అధ్యక్షులు చిన్నసభలోనున్న జనులపై దాడి వెడలి జనులను కొట్టిరి. జనులు పారిపోవసాగిరి. ప్రకాశంగా రుపన్యసించుచుండిన సభ సంచలనము లేక జరిగెను. కొందరికి గాయములు తగిలినవి. నేను జూచితిని.

మరికొందరు సాక్షులు విచారించబడిరి. వారల్లెరుగై రితిగనే పోలీసుదౌర్జన్యముగూర్చి ముడిపిరి.

సోమవారమునాటి చర్య

మద్రాసు ఏప్రిల్ 29:—విచారణ సంఘమువారు మరల సాయంత్రము విచారణ జరిపిరి. శ్రీ వి. ఆర్. ఆచార్య

ఆంధ్ర రాష్ట్రస్వరాజ్యసత్యాగ్రహము

దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుగారు

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు

21-4-1930 సోమవారమునాడు కృష్ణజన్మస్థానమున తపశ్చర్యను ప్రారంభించెను

29-4-1930 మంగళవారము

నేటికి తొమ్మిదిదినములు

సా. 6-30 X బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో సా. 9-30 X

ఏప్రిల్ 29 తేదీ మొదలు

కొహినూర్ యునైటెడ్ ఆర్టిస్టువారిచే తయారుచేయబడిన సూర్యజయంతు జ్యూయల్

డై యి లి మె యి ల్

సుప్రసిద్ధనటులు మిస్. కుమూదిని

"బంగారు, వెండి, మణులచే పొదగబడిన నగలకొరకు" క్రిందవారియెద్దకు వెళ్ళుడు.

క ర మ్ చంద్ చాచిల్ దాస్

175, చైనా బజారు రోడ్డు మద్రాసు.

కొరినవారికి క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

మొలాపూరు) గారిటుల చెప్పిరి. 22 వ తేదీన ఉదయము 10 గ. నేను డా. యు. రామరావుగారి చికిత్సాలయములో నుండిని. ఆసమయమున బ్రాడ్వేలో పోలీసువారిచే జనులను పోట్లాట జరుగుచున్నదని విని వెంటనే బ్రాడ్వేకు వెళ్ళిరాను. పోలీసు వారు జనులపైబడి కొట్టుట గాంచితిని. కల్లాలము జనులను నకు కొంతదూరమున నిలిచి జరిగిన విషయములన్ని జూచి తిని. పోలీసువారు చాలా అక్రమముగా జనులను కొట్టసాగిరి. లాకాలేజి ఆవరణయందు దానకొన్నియున్న వారిని కూడ పోలీసువారు అన్వేషికి వెళ్ళి కొట్టిరి. సాయంత్రమున సముద్రతీరమున జరిగినసభకు కూడ అధ్యక్షులు అక్రమముగా వచ్చి జనులను కొట్టిరి.

గాయమురగిలిన యాతని సాక్ష్యము

పోలీసువారిదౌర్జన్యపరిచయమున గాయములు తగిలిన రామచంద్రరావుగారు అనువర్తకు డీవిధముగా నడిచెను. నేను 22 వ తేదీన టంకకాలబీధియందున్న నామిరాయిఅంగడినిమూసి వైచి గృహమునకు వెడలుచుండ బ్రాడ్వేసమీపమున జనసమూహము గుమిగుడి యుండెననియు పోలీసువారుఅచ్చటిజనులపై డిలాలిసోమోదరులు నేనుజూచితిని వై నాబజారు అంగళ్ల సమీపమున నిలిచియుండిన అంగడివార్లను యితరలనుకూడ పోలీసువారుకొట్టిరి. అప్పుడు పోలీసువారు నన్ను పట్టుకొని తలపైన భుజములపైనను లాతలతో కొట్టిరి. రక్తముప్రవహింపసాగెను. నిలునకైతే నేను క్రిందిపడినాను. నన్ను అనుపత్తి గొంపోయి, అచట గాయములకు కట్టు కట్టిరి. పిదప నేను నాగృహమునకు వెళ్ళితిని.

అంతట ఆనాటి విచారణముగి నెను. విచారణ మరల రేపు జరుగును. మొన్న ఆదివారము మరల పోలీసువారు తిరునల్ల క్రింద బీచియందు గావించిన దౌర్జన్యముగూర్చియు విచారణ సలుపబడవలె ననియు నిశ్చయింపబడెను.

కలకత్తా కార్యదేవన్

జే. ఎం. నేనుకత్తాగారిని అధ్యక్షస్థానమునకు నియమింప గోతు

కలకత్తా ఏప్రిల్ 28:— నేటిసాయంత్రము జరిగిన కాంగ్రెసు మునిసిపల్ సంఘసమావేశములో శ్రీ జే. ఎం. నేనుకత్తాగారిని పురపాలక సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ సంతోష కుమార్ బోసుగారిని పురపాధ్యక్షులగు ప్రతిపాదించవలయు నని తీర్మానింపబడెను. కొయలిపేట పార్టీవారు జవాబ్ అఫైజల్ హాక్ గారిని అధ్యక్షస్థానమునకు ప్రతిపాదించవలది యున్నది.

(శ్రీ మే.)

స్వరాజ్యస్వదేశీసంతలు (బజారులు)

(1)

ముటకోపరులో స్వరాజ్య స్వదేశీసంతలు శ్రీమతి కమలాదేవిగారు ప్రారంభించుట

బాంబాయి, ఏప్రిల్ 28:—నేడు ఉదయమున ముటకోపరులో స్వదేశీసంతలు శ్రీమతి కమలాదేవిగారు ప్రారంభించిరి. "యవకులీ ముఖ్యతరణమున అత్యధికమగు త్యాగము నొనరించి మనఃపూర్వకముగా దేశసేవకు పూనకొనినందులకు నేను వారిని ప్రశంసించుచున్నాను. స్వదేశీద్రవ్యము అత్యవసరమని మీ కందరికిని బాగుగా తెలిసియే యున్నది. స్వరాజ్యము బడయవలెననిన శక్తియులందరును వెంటనే స్వదేశీద్రవ్యము బూనవలెను. ముఖ్యముగా బ్రిటిషు సరుకులను బహిష్కరింపవలెను. స్వదేశీ వస్తువులను చేయునట్టి నిరుద్యోగులకు పనిపొందకు మనము ముఖ్యముగా తోడ్పడవలెను. వారుకూడ మనవలెనే సర్వసౌఖ్యముల నభ్యర్థింప వర్తులను విషయమును మనము గుర్తింపవలెను. వారిధనము వారికి లభింపకుండ నిపుడు విదేశీములకు గొనిపోవకుచున్నదిగాన దాని నిరోధించుటయే ముఖ్యకర్తవ్యము. ప్రజలు స్వదేశీద్రవ్యము బూనటవలెనయినచో కొట్టిత్యరులుగానన్న అత్యల్పసంఖ్యాకులకు మాత్రమే యింకను అధికమగు లాభము చేయవలెను. బీదలను ప్రజలకు లాభమంతయును చేయవలెను. బీదలచే పనిచేయించి ధనమునంతయు తామేగొనిపోయెడువారు విదేశీయులైనను స్వదేశీయులైననుగూడ వారిని త్యజింపవలెను. దీనివలననే జనసామాన్యమున కధికమగుదుర్భర కలుగుచున్నదిగాన దీనిని నిరోధింపవలెను." అని శ్రీమతికమలా దేవిగారునుడిపిరి.

'లిబర్టీ' అభియోగము

సంసాదకుని వాఙ్మూలము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 28:— 'లిబర్టీ'పత్రికయొక్క సంపాదకులగు శ్రీఉపేంద్ర నారాయణ నియోగీ, ముద్రాపకులగు ఫ్రెడ్ విహారిగారుపై క్రిమినల్ ప్రా. కో. 108 వ సెక్షన్ క్రింద కొనిరాబడిన అభియోగము నేడు రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారి సమక్షమున విచారణకు వచ్చెను. తమత్రికలో క్రిందిపబడు ప్రకటనలన్నియు తమకడకే తిన్నగా రావనియందుచేత తాము నిబంధనముల ప్రకారము మాత్రమే జవాబుదారులనియు ప్రతికాసంపాదకులు తమ వాఙ్మూలములోను విరి. ప్రాసిక్యూటర్ తరపు సాక్ష్యము ముగిసెను. మే 5 వ తేది ఖునాడు మరల విచారణ జరుగును. (శ్రీ. మే.)

పటేలుగారి రెండవ లేఖ

పటేలుగారి రెండవ లేఖ ప్రచురింపబడినది.

ఇర్విను ప్రభువుగారికి నిజస్థితిని చెలుపుటకు పటేలుగారు మొదటిసారి చాల ప్రయత్నించిరి. సహకారముచే సాధింపగల ప్రయోజనమును వీరు సాధించిరి. 1929 వ సంవత్సరమున పటేలుగారు ఇంగ్లండుకు బోయినపుడు, దేశస్థితిని సార్వభౌమునికిని, బర్క్-హెడ్డు ప్రభువుగారికిని, ఇతర బ్రిటీషు ప్రముఖులకును ఎరుకపరచుటకు వారు శక్తివంచనలేక బ్రయత్నించిరి. ఇంతవని జరిగినను, సైమను కమిషను నియమింప బడినపుడు, తమ మొర లరణ్యరొదనము లయ్యెనని, పటేలుగారు నిరాశ చెందిరి. కాని వీరు అంతటితో నూరకుండ లేదు. మహాత్మునితోను, నెహ్రూగారితోను రాజప్రతినిధిగారు సంప్రతించుటలు, వీరు ప్రోద్బలపరచిరి. ఏతరుననుకూలము గౌరవప్రదమగు సమాధానముగడుచునని వీ రాశించిరి. అధినివేశస్వాతంత్ర్యవిధానమును వెంటనే ప్రసాదించుటకు వాగ్దానము చేయవలయునని, మహాత్ముడు కోరినపుడు, వారు తొందరపడిరేమోయని గూడ, పటేలుగారు విచారపడిరి. కాని పిమ్మట ఇండియా సహాయమొత్తి రస్సులు ప్రభువుగారి సంగమును, ప్రసిద్ధ నాయకుల నిర్బంధములును, ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు ప్రవేశమును, పటేలుగారి భ్రమను పూర్తిగ దొలగించెను. ఇట్టిస్థితిలో గాంధీమహాత్మునితో రాజీపడుటయే, ధర్మమని, పటేలుగారు రాజప్రతినిధిగారికి హితవహసగిరి. ఏకారణముచేసయినను, రాజప్రతినిధిగారి రిందుకుబూనుటకు వీలులేనిచో, తమపక్షవికి రాజీనామా నిచ్చి ప్రజాశయములపట్ల తమకుగల సానుభూతిని వ్యక్తపరుపవలయునని, పటేలుగారు కోరిరి. పటేలుగారి గోర్కెయందు వివరిత మేదియు లేదు. ఇర్విను ప్రభువుగారి గౌరవమును, ఇంగ్లండుకీర్తిని కాపాడు నిమిత్తమే, వీరిటుల హితవహసగిరి. వీరియుద్దేశ్యమును తిన్నగ గ్రహించక, రాజప్రతినిధిగారు పటేలుగారి హితవును నిరాకరించి, మీదమిక్కిలి ఆగ్రహము గనుబడిచిరి. కాంగ్రెసునభ, రాజకీయ సంస్థలన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమయినదని, ఎల్లరెగిన విషయమే. ఈసంగతిని పటేలుగారు పలుమార్లు బోధించి, కాంగ్రెసు అభిప్రాయమును గౌరవింపవలయునని, ఇర్విను ప్రభువుగారిని కోరిరి. గాంధీమహాత్ముడు లోకోత్తరపురుషుడనియు, భారతీయు లెల్లకును అతడు ప్రామాణికుడనియు, జనసామాన్యమును ప్రబోధించుటలో, అతనిని మించిన నాయకుడు లేడనియుగూడ పటేలుగారు లేటపరచిరి.

అందుచే మహాత్ముని తోడ్పాటుతోనే మౌందవ సమన్వయ పరిష్కరింపవలయు నని వీరు కోరియుండిరి. మహాత్మునిపలుకుబడి యంతరించె ననువార్తలను నమ్మవలదని పటేలుగారు సగిన హితవు అమూల్యమయినది. నిర్బంధ ధానవిఫలతను వీరు బోధించిరి. పటేలుగారు చూపిన సద్భావము నిరుపమాన మయినది. ప్రస్తుతసమయమున రాజప్రతినిధిగారు వీరి హితవును నిరాకరించి, వీరిపట్ల కృతజ్ఞత జూరకపోయినను, భావిచరిత్రకారుడు ఇర్విను ప్రభువుగారుచేసిన పొరబాటువలన, ఇంగ్లండు కెట్టి నష్టము గలిగెనో లిఖింపకమానము. పటేలుగారు రాజీనామా నిచ్చినందులకు, వారి కన్నిప్రాంతముల నుండియు అభినందనములు చేరుచున్నవి. పటేలుగారు సిమ్లాలో సూచించినటుల, వారు తమధర్మమును నిర్వహించిరి. ఇకముందును నిర్వహింపబోవుచున్నారు. సహకారమున కెట్టి యవకాశములు గలవో, అట్టి యవకాశముల నన్నిటిని, వారు వినియోగించి, విఫలమనోరథులయిరి. వారిపుడు రాజీనామానిచ్చినచో, అందుకు ప్రభుత్వమువారే బాధ్యులగుచున్నారు. లండను టైముస్ పత్రికయు, హిందూ దేశమునందలి ఆంగ్లో-మౌందవపత్రికలును, పటేలుగారు రాజీనామానిచ్చినందుకు సంతసము చెలుపుట వింత గాదు. పటేలుగారు పరిపాలనకు శత్రువనియు, వీరికి రాజప్రతినిధిగారు తగిన ప్రత్యుత్తర మొసగి రనియు, టైముస్ పత్రిక చాటుచున్నది. ఇర్విను ప్రభువుగారి ప్రత్యుత్తరము మాత్రము వారి సహజస్వభావమును చెలుపుటలేదనియు, వారికి నలహానిచ్చేది సివిలు సర్విసు ఉద్యోగుల ప్రోద్బలమును వ్యక్తపరచుచున్నదనియు, పటేలుగారు తలచుచున్నారు. ఈసమయమున విదేశవస్త్రబహిష్కారమునకు తమకు తోడ్పడవలయునని, మాళవ్యాగారు పటేలుగారిని కోరుట వింతగాదు. సహకారపద్ధతి నిరుపయోగమని చాటుటకు, పటేలుగారి రాజీనామాకన్నను ప్రబల నిదర్శనము వేరుండదు.

మహాత్ముని నిర్బంధము

ఇయ్యవీరు పత్రికా సమాచారము ప్రకారము, ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సంఘసభలో, గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధముగూర్చి యోచింపబడెననియు, సభయందు సైనికోద్యోగులు పలువురుహాజరైరినియు తెలియచున్నది. మహాత్ముడు రాజప్రతినిధిగారికి మరియొక లేఖను వ్రాయ నెంచిరని గూడ వార్తలుచెలిపెను. ఈలేఖ రాజప్రతినిధిగారికి చేరక ముందే మహాత్ముడు నిర్బంధింపబడవచ్చును. అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు వార్తలు, మహాత్ముని నిర్బంధము గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రప్రభుత్వములతో యోచించుచున్నటుల సూచించెను. ఉదకమండలమునందలి మద్రాసు ప్రభుత్వాధికారులు గూడ ఈ విషయమై చర్చించుచున్నటులను, చెన్నపురిలో నుదయించిన పరిస్థితుల గూర్చి విచారించుచున్నటులను, సూచింపబడెను. దీనినిబట్టి త్వరలో మహాత్ముని నిర్బంధము జరుగక మానదు. మహాత్మునితో కలసి పనిచేసినవారును, వారి యాదేశములను వివిధ రాష్ట్రములలోను నిర్వహించుచున్నవారును, పలువురిదివరకే నిర్బంధింపబడిరి. మహాత్మునియుద్యమమును అరికట్టునిమిత్తమై నిరోధ

చట్టములు ప్రయోగింపబడుచున్నవి. పత్రికా స్వాతంత్ర్య నిరోధ శాసనముగూడ వెంటనే అమలులో పెట్టబడినది. దీనికంతకును మహాత్ముని నిర్బంధము తగినపర్యవసాన మగును. కాని ఇందువలన, ప్రభుత్వమనోరథ మిడేకననుట, భ్రమదప్పవేరు గాదు.

మహాత్ముని నిర్బంధమువలన, ప్రజాభిప్రాయము బలపడుట సహజము. స్వాతంత్ర్యవాంఛ సర్వత్ర వ్యాపింపకమానదు. నాయకులు తొలగినను, ప్రజలు స్వాతంత్ర్యసంపాదనకు బూనుకొనకమానరు. రాండుటేబిలు సమావేశముపై మక్కువ జూపిన మహాత్ముదాలీగారుగూడ మహాత్ముని నిర్బంధింపవలదని, రాజప్రతినిధిగారికి హిత వహసగియుండిరి. మితవాదులు నయితము మహాత్మునిని నిర్బంధమును కోరజాలరు. మహాత్ముని విడచిన, హిందూ దేశముతరపున అట్టి యధికారముతో ముచ్చటించగలవారు మరి యొకరు గనుపింపరనుట తథ్యము. అందుచే, మహాత్మునితో సమాధానపడుటచేతనే, ప్రస్తుతస్థితి చక్కబడగలదు. మహాత్ముని నిర్బంధించుటవలన, సమాధానావకాశము తొలగుటయగాక, ప్రజలను సంతృప్తిపరచుట దుర్లభమగును. మహాత్ముని నిర్బంధమువలన, పూర్ణస్వరాజ్యోద్యమమునకు మాత్రము నష్టము గలుగబోదు. తాత్కాలిక నిరోధములు గలిగినటుల గనుపించినను, త్వరలో నిట్టినిరోధములను దాటి, దేశము గమ్యస్థానమును జేరగలదు. ప్రపంచచరిత్రయందు నిర్బంధప్రయోగముమూలమున, ప్రజాశయము లడుగంటిన నిదర్శనము గానరాదు. మీదు మిక్కిలి నిర్బంధప్రయోగము ప్రజాశయములను పెంపుజేసిన నిదర్శనములు పెక్కులు గన్పట్టును. హిందూదేశమందయినను, వేరుగ జరుగ నేరదు. ముందేమి జరుగునో చూడవలయును.

విదేశవస్త్రబహిష్కారము

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు విదేశవస్త్రబహిష్కారముపట్ల తమదృష్టి సంతను కేంద్రీకరించుచున్నారు. మాళవ్యాగారి ప్రబోధమునకు ఫలముగ, విదేశవస్త్రములను దెప్పింపకుండుటకు, వివిధప్రదేశములలోని వర్తకులు నిశ్చయించిరి. డిల్లీ, అమృత సరముల వర్తకులు, ఇదివర కిచ్చిన ఆర్డరులను గూడ రద్దుజేసికొననిశ్చయించిరి. లక్నోయందు విదేశవస్త్రముల అంగడులు మూసివేయబడెను. విదేశవస్త్రములు కొట్లలో కలికమునయికనను కనుపించుట లేదు. పంజాబు, సంయుక్తరాష్ట్రములు, బొంబాయి, బెంగాలు రాష్ట్రములలో నీయుద్యమము వ్యాపించినది. చెన్నపురిలో గూడ స్వల్పప్రయత్నము లారంభ మయినవి. మహాజనసభ వారి విషయమై తీర్మానించిరి. కాని ఈ తీర్మానమును నమలులో పెట్టుటచేతనే, అనుకూలఫలము గలుగును. హిందూదేశపు మిల్లులద్వారా, విదేశవస్త్ర బహిష్కారమును పూర్తి జేయదలచినను, అది సాధ్యపడదు. అందుచే కద్దరు ఉత్పత్తి యత్యవసరము. కద్దరు ఉత్పత్తి విరివిగ జరుగునో, జనసామాన్యమునకు చేతినిండ పని గలిగి, కాటకదారిద్ర్యబాధ లంతరించును. జనసామాన్యమున కిందువలన మితిలేని లాభము గలుగుటయ గాక, స్వరాజ్యసంపాదనశక్తి వారి కలవడును. ఈయుద్యమమునకు అన్ని పక్షములవారును, అన్ని సంఘములవారును మనః

స్వార్థిగతోద్భవ పిలగును. స్త్రీలీయద్యమమునకు తోడ్పడవలయునని, మహాత్ముడు ప్రత్యేకముగ కోరి యున్నాడు. కస్తూరిభాయిగాంధీగారు ఈయద్యమము నిమిత్తమై యావచ్చక్తిని వినియోగించి, స్త్రీపవంచ మునకు మార్గదర్శకురాలగుచున్నది. విశేషవస్త్ర బహిష్కార సరిపూర్తి కింతకన్నను అనుకూల నమయముండబోదు. అన్ని తరగతుల వారును కద్దరు ధరించుటకును, వర్తకులు విశేషవస్త్రములను విక్రయింప కుండుటకును ప్రతిన బూనుచో, ఈ సంకల్పము సిద్ధించుట కెట్టి యాటంకము గలుగ జాలదు.

పత్రికాశాసనము : ఈవెనింగు న్యాయపత్రిక భాంబాయిలో ప్రచురింపబడు ఆంగ్లో హైందవ పత్రికయగు ఈ వెనింగు న్యాయపత్రిక పత్రికాశాసన మును సమర్థించుట వింతగాదు. దౌర్జన్యమునుగాని, రాజద్రోహమునుగాని పురికొల్పని పత్రికలు భీతిజెంద నవసరములేదని, యీపత్రిక చాటుచున్నది. దౌర్జన్య మును పురికొల్పు పత్రికలనేగాక, సత్యాగ్రహమును అభిమానించు పత్రికలనుగూడ ఈచట్టము శిక్షించును. ఎట్టినిర్బంధచట్టములు విధింపబడినను, ఆంగ్లో హైందవపత్రికల కెట్టియిబ్బందియు గలుగదు. భారతీయులను భారతీయాశయములను ఈపత్రిక లెంత తూల్చినాడనను, వీనికెట్టినష్టము గలుగదు. పత్రికా స్వాతంత్ర్యమునకు నూతనచట్టము కొంతవరకు విఘ్నము గలిగించునని, యీవినింగు న్యాయపత్రిక గూడ అంగీకరించుచున్నది. ఇండియను డెయిలీ మెయిలుపత్రికా సంపాదకులు “స్క్రైటుటరు” అను మారుపేరుతో వ్రాయుచు, పత్రికానిరోధమును సమర్థించుచున్నారు. పాపము వీరు పయ్యెనీరుపత్రిక క్రొవేసిన వ్రాతలకు, అధికారుల యాగ్రహము నకు గురి యైరి. అందుచే, వీరు పయ్యెనీరుపత్రికను వదలిపెట్టవలసివచ్చెను. కాని ఇంతతోందరలో, వీరికి వెనుకటి యనుభవములు మఱపునకువచ్చుట విచిత్రము. నాగరికదేశములం దెక్కడను ఇట్టినిర్బంధచట్ట మమలులోలేదనియు, తాముసిగ్గుదాటగనే రాజప్రతినిధిగా రిట్టి చట్టమును ప్రయోగించి రని యు, పటేలుగారు నడివిరి. ఇట్టిచట్టము ప్రభుత్వ గౌరవమునకుగాని, ఇర్విను ప్రభువుగారి గౌరవము నకుగాని తగియుండలేదని, పటేలుగారు స్పష్టపరచిరి. కాని, దూరదృష్టి కోల్పోయినవా రెట్టిచర్యల కయినను గడంగెదరనుటకు సందియములేదు.

గుంటూరు ప్రముఖులకు శిక్షలు
గుంటూరు మండలమున నిర్బంధము లాలస్యముగ ప్రారంభమయినను, పరుసగ జరుగుచున్నవి. వడ్లమూడి ముక్తేశ్వర ప్రసాదరావు, కవుతాచల పతిరావు, గౌసుబేగు సాహెబు, మంత్రవాది వెంకట రత్నంగార్లకు చెరి యొక సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడెను. ముక్తేశ్వర ప్రసాదరావు గారు అసహాయోద్యమనమయమున రివిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరుడవికి రాజీనామానిచ్చి, అప్పటినుండియు స్వరాజ్యోద్యమమునందు శ్రద్ధతో పాల్గొను చున్నారు. కవుతాచలపతిరావుగారు తంతుకారక సంఘమున చాలకాలము నేవజేసిరి. గౌసుబేగు సాహెబుగారు ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణ య్యగారికి కుడిభుజమై పాటుబడిన మహమ్మదీయ ప్రముఖులు. వీరు హిందూమహమ్మదీయ భేదముల

నెరుగక, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికై తమజీవితమును భార బోయుచున్నారు. మంత్రవాది వెంకటరత్నము గారు, శారదానికేతనమునందు చిత్రకళోపాధ్యాయులుగ బనిచేసియుండిరి. వీరికి చిత్రకళయందు గల ప్రవేశముతో బాటు, దేశసేవయందుగూడ గాఢానురక్త గలదు. గుంటూరుమండల మిసమయమున తనధర్మమును ప్రశంసాపాత్రముగ నెరవేర్చు ననుటకు సందియములేదు.

144 ప్రయోగము
చెన్ననగరమున నవలంబింప బడుచున్న నిర్బంధములకు 144 శేక్షను ప్రయోగము తగిన పర్యవసానమే యయ్యెను. పదునాల్గురోజులవరకు, ఎట్టి సభలుగాని, ఊరేగింపులుగాని, జరుగగూడదని, ప్రధాన ప్రెసిడెంట్ మేజిస్ట్రేటుగా రాజ్కపించిరి. ఇంతటితో బోవక, పోలీసువారి దౌర్జన్యములమున బాధనొందినవారిపట్ల సానుభూతి దెలుపు, సభలును ఊరేగింపులును గూడ నిషేధింప బడినవి. దీనిని బట్టి, గత ఆదివారమునాడు జరిగిన సర్వపక్షసభ మూడిరి సభలు గూడ జరుగగూడదని, విదితమగును. ఇట్టి నిషేధపు టుత్తరువు, కాంగ్రెసుసంఘ సత్యాగ్రహవలంబుల స్వేచ్ఛను మాత్రమే గాక, సర్వపక్షములవారి స్వేచ్ఛనుగూడ నిరోధించుచున్నది. చెన్నపురిప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యముల నరికట్టుచున్నది. ఇట్టిసిథి నెదుర్కొని చెన్ననగర గౌరవమును కాపాడుటకు మార్గమేమియో, అన్ని పక్షములవారును కలిసి యోచించి, తగినచర్య నవలంబించుట యుక్తమగును. రౌండు టేబిలు సమావేశమునకు బోదలచువా రయినను, ప్రజల స్వేచ్ఛను కాపాడుటకు యత్నింపలేని, వారిపట్ల నెవరికిని గౌరవ మేర్పడజాలదు.

దేశభక్తుని నిర్బంధము
దేశభక్త వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు నేటి దినము నిర్బంధింపబడినటుల మా గుంటూరు విలేఖకుడు దెలుపుచున్నాడు. వెంకటప్పయ్య పంతులు గారు ఆంధ్రదేశ సర్వాధికారిగ నియమితులై తమ ధర్మమును అతి సమర్థతతో నిర్వహించుచున్నారు. వీరు చెన్నపురికి గూడ వచ్చి పరిస్థితులను గ్రహింప నిశ్చయించిరి. కాని ఈలోపల నే వీరు, అరెస్టు గావించబడిరి. వేంకటప్పయ్యగారు ఆంధ్రులలో నుత్తములని, గాంధీమహాత్ముడు క్లాఫిం చి యుండెను. మహాత్ముని విశ్వాసమును వేంకటప్పయ్యగారు పూర్తి గమరగొనిరి. వేంకటప్పయ్యగారు ఆంగ్లోద్య మారంభమునుండియు దేశసేవనిమిత్తమై అపార త్యాగముల గావించి, దేశభక్త యను సార్థకగౌరవ ముబడసిరి. వీరినిర్బంధము, ఆంధ్రులలో స్వాతంత్ర్యసంపాదనోత్సాహమును బెంచునని నమ్మెదము.

కీ॥ శే॥ ఇ. కే. గోవిందస్వామిగారు
ఆంబ్యులెన్సు సంఘ కార్యదర్శియు, మద్రాసు హైకోర్టు అడ్వకేటునగు ఇ. కే. గోవిందస్వామి మొదలి గారు ఆదివారమునాడు జరిగిన పోలీసు కాల్యులకు బలియయిరి. వీరికి పొట్టలో గుండుదెబ్బ తగిలెను. పిమ్మట, జనరల్ ఆస్పత్రిలో వీరికి ఆపరేటు చేసి, గుండును తీసివైచిరి. వీరు జీవించెద రని నిన్నటిదినము ఆశకలిగెను గని, నిన్నరాత్రి బంటి

గంటకు వీరు భగవత్పాన్నిధ్యము చేరిరి. డాక్టరు రామారావుగారి కోర్కెపై వీరు సత్యాగ్రహవలంబులకు వైద్యసహాయ మొనర్చుటకు బూనుకొనిరి. ఇట్టి పరోపకారిబుద్ధితో బనిచేసిన గోవింద స్వామిగారు తమ ప్రాణముల నర్పించి, వీరస్వర్గమూరగొనిరి. చెన్నపురికిర్నిని వీరిను మడింపజేసిరి. వీరిపేర శాశ్వత స్మారకచిహ్నమును నెలకొల్పుట, మద్రాసుపౌరుల కసిన కర్తవ్యమగును. వీరికి షరమేశ్వరుడు ఆత్మశాంతి నొసగుగాక!

ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు
కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి స్థానమున, ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘమునకు బిక్కిని వేంకటరత్నంగారధ్యక్షులుగ నెన్నికొనబడుట నమ్మోదావహము. వేంకటరత్నగారు, శాసనసభ్యత్వ పదవిని కాంగ్రెసు ఆజ్ఞానుసారముగ త్యజించి గోదావరి మండల నాయకత్వమును వహించిరి. వీరిపుడు ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులై ఆంధ్రదేశ నాయకత్వమును వహించి పాటుబడెదరనియు, వారి నేవను అధికారవర్గమువారు గుర్తించి గౌరవించెదరనియు, నమ్మవచ్చును.

ఉప్పురాసులపైని మహాత్ముని దాడి

ముందుగా రాజప్రతినిధికి తెలిపియే మహాత్ముడు దాడిని ప్రారంభించును
జలల్వారు, ఏప్రిలు 28:—“నేను భగవత్ప్రేరణకొరకు ప్రార్థించుచున్నాను. వాకింకను ప్రేరణకలుగలేదు. అదియేపుడు జరుగునో నేను నిర్ధారణగా చెప్పజాలను గాని అది జరుగుట మాత్రము నిశ్చయము. ముందుగా రాజప్రతినిధికి తెలియజేసియే నేను దాడిని జరిపెదను.” అని మహాత్ముడు నడివెను. నేను మానవ్రతము. రేపు మహాత్ముడు బిల్కరాకును బిక్కిరికిని వెళ్లెను. (శ్రీ ప్రె.)

బ్రోచిలో పన్ను లనిరాకరణము

మహాత్ముడు అనుమతి నొసగుట
మారతు, ఏప్రిలు 28:—బ్రోచిమండలములో పన్నుల నిరాకరణమును ప్రారంభించుటకు మహాత్ముడు అనుమతి నొసగెను. “రైతులు భూమికిన్ను చెల్లింపగూడదు. “అను తీర్మానము ఉత్తరువులు వచ్చినవెంటనే ఆమోదింపబడును. మొదట బ్రోచిలోలాకావారు పన్నుల నిరాకరణమును ప్రారంభించెదరు. పిమ్మట బ్రోచి మండలములోని యితర తాలూకాలవారు గూడ ప్రారంభించెదరు” అని మారతులో నన్న దినపత్రిక యుగ జర్రాను పత్రికకు జంబుపారునుండి బకవిలేఖరి తెలియజేసెను. (ఆ. ప్రె.)

పత్రికాశాసనము-మహాత్ముని ఆజ్ఞ

దొరతనమువారు ధరావతు కోరినచో చెల్లింపగూడదు
బిలిమెరా, ఏప్రిలు 28:—“ఈ శాసనము ప్రకారము దొరతనమువారు ధరావతును కోరునెవల వారు పత్రికను ఇతర దురుకొనినను సమ్మతింపవలెనేగాని ధరావతు వెంతమాత్రమును చెల్లింపగూడదు” అని నవజీవను పత్రిక మేనేజరుకు మహాత్ముడు ఆజ్ఞ నొసంగెనని తెలియుచున్నది. నేను ఉదయయునైలులో మహాత్ముడు కరాడినుండి బిలిమెరా వచ్చెను. బిలిమెరాలో మంచి అలంకారములు చేయబడెను. ఘనముగ స్వాగత మొసగబడెను. రేపు మహాత్ముడు విక్రాంతి గొనును. ఎల్లుండి వోల్పాడు వెళ్లెను. (ఆ. ప్రె.)

ప్రెంచివై మానికుడు గోలేట్టిగారు విమానము బ్రవ్వలై దానిచక్కనే చచ్చిపడియున్నట్లు సహారా ఎడారి మధ్య దేశీయసేనలు జూచెను.

విదేశవస్త్రబహిష్కరణము

లక్నో నగరములో బహిష్కరణ విజయము

లక్నో, ఏప్రిల్ 28:—గత 5 దినములనుండియు విదేశ వస్త్రములకాణములపట్ల పిక్కెటింగు జరుగుచున్నది. అమీనా బాదులోను చౌఖలోను తీవ్రముగా నిరోధము జరుగుచున్నది. ఒక్క-గజము విదేశీవస్త్రమును భారతీయుడగువాని కెవ్వరికిని అమ్మబకుటలేదు. విదేశీవస్త్రములకాణములకు తలుపులు మూయ బడియున్నవి. నేటిదినము మాత్రము తెరువబడినవి. సగదు దుకాణాదారులు తమవద్ద ఉన్న విదేశీవస్త్రములను గిడ్డంగుల లోనికి పంపివేసి తాళమువేసి స్వీళ్ళవేసి కాంగ్రెసువళము చేసిరి. సగదు సగమును ఏమిచేయవలయునో కాంగ్రెసువళవారు ఉత్తరువు చేయువరకును అట్లే సీలువేసి ఉంచుటకు తీర్మానింప బడెను. ఒకడజను వలంటీరులు దుకాణములను అడ్డుముగా నెల్ల కిలవలసింది. దుకాణములవద్దకు ఎవరును బట్టలను కొనుటకై రాలేదు. ఒకడు మొండితనముచేసి విదేశీబట్టను కొనెను. కాని, తిరిగి అది దుకాణాదారుకు యిచ్చివేసి మరలిపోయెను. వలంటీర్లు వెలకిలపడండి రి గంటల కాలము ఆదేశానికి నచట నిరోధము చేసిరి.

బక్సిగారి సతియును, విక్రగారి సతియును, శంభు వాధుగారి సతియును, తదితర స్త్రీ వాలంటీర్లు దుకాణముల వద్ద పిక్కెటింగు చేయుచున్నారని అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ ప్రధాన కార్యదర్శియును డాక్టరు మహమ్మదు ఆలం గారు ఇనటకు వచ్చిరి. పెద్దపెద్దవర్తకులతో మాట్లాడుచున్నారని వారందరు కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు బదులమై యుందు మని వాదనము చేసిరి.

కరాచీలో బహిష్కరణ విజృంభణము

కరాచీ, ఏప్రిల్ 27:—ఆలంబింగు మైదానములో బహిష్కరణపై జరిగెను. విద్యార్థులు సమావేశమైరి. విద్యార్థియే అధ్యక్షత వహించెను. సీషిద్ లవణమును ఒక విద్యార్థి ర. 8) లకు కొనెను.

ఆదివారమునాడు విదేశవస్త్రదహనము జరిగెను. రామ భాగనందు బాతీయపతాక ప్రతిష్ఠ జరిగెను. రెండు ఒంటెలచే యాడ్యుబడిన యొకబండిలో విదేశవస్త్రములు పోగుచేయ బడెను. స్వదేశవస్త్రాదీక్షను 25 వేల మంది స్వీకరించి ప్రమాణపత్రముల మీద సంతకములు చేసిరి. సిద్ధి, లూలా, లోక్రాము, పరశురాము, ఆలీమహమ్మదు గార్లు ఉపన్యసించిరి.

పామరలోని ప్రజలు ప్రశాంతముగా ప్రవర్తించుచున్నందులకై యావధివారు అభినందించిరి.

సభ జరుగుచున్నంతకాలము వాయువిమానము పైన ఎగురుచుండెను.

అలహాబాదులో బహిష్కరణ సంరంభము

అలహాబాదు ఏప్రిల్ 28:—విదేశవస్త్ర బహిష్కరణ ద్వారామే నేటి ఉదయము 9-30 గంటలకు దుకాణములవద్ద పిక్కెటింగు ప్రారంభించబడెను. 50 వలంటీరులు పహారాతిరుగుచున్నారు. ఏడుకాణములవద్దకు ప్రత్యేకించి విక్రయనిరోధము చేయుటలేదు. కాని విదేశవస్త్రములను కొనుటకై వచ్చినవారిని కొనవలసిన యథోచితముగా చెప్పుచున్నారు.

కొందరు మహమ్మదీయులును, హిందూవర్తకులను యీ పిక్కెటింగు కొంతకాలము నిలిపియుంచవలసినదిగా కోరిరి. ఇరుజాతీయములకు గవచ్చుచున్నదనియు ఆసంవర్ధములో ఇప్పుడు నిల్వవున్న విదేశవస్త్రములను ఆమ్మివేయటకు వీలున్నదనియు, బాబు పునవత్తరుగాను టాండనుగారు చెప్పిరి. కాని, టాండనుగారు అంధుల కంగీకరించుటలేదు. అట్టి అనుజ్ఞ కాంగ్రెసువారు విదేశవస్త్ర విక్రయదారుల కొనంబకు వీలు లేదనియు, టాండనుగారు చెప్పిరి. విదేశవస్త్రవర్తకులకు ఇప్పుడున్న సరుకు చెడిపోవుటకు కలిగే నష్టము స్వరాజ్యప్రభుత్వమునందు మదరాసువ్యవహారాని గాఢిమహాత్ముడు వాదనము చేసియున్నాడు.

మోతీలాలు నెహ్రూగారు యిట్లు చెప్పిరి. ఢిల్లీలోను అమృతసరములోను ఉన్న విదేశవస్త్రవ్యాపారస్థులు తామప్పుడు విదేశీయుల ఫ్యాక్టరీ డాక్టరులకు ఇచ్చిన ఆర్డరులను కూడా రద్దుచేసికొనుటకు సిక్వయించిట్లు తెలియచేసిరి. కాంగ్రెసువారు పిక్కెటింగు చెంబునే ప్రారంభించెదరు. వర్తకులకు స్వరాజ్యప్రభుత్వమునందు నష్టపరిహార మొసంగుటకు ముందుగా యీస్వరాజ్యసంపాదనమందు నిహతులైన వారి కుటుంబములకు పోషకార్థమై గృహులొసంగవలయును. కనుక సగదు నష్టపరిహారప్రస్థ మిందుకొరకై వినియోగింపబడును. పిక్కెటింగువల్ల ఎసిరికిని ఏదైనా మహియును చేయబడదు. ఇప్పుడు మనము మృగములవలె యీదేశములో చూడబడుచున్నాము. ఇక ముందు స్వతంత్రముగా మనుష్యులవలె జీవింప గల్గుదుము.

ఇప్పుడు అలహాబాదులో దుకాణములవద్ద విక్రయ నిరోధము తీవ్రముగా ప్రారంభింపలేదు. పరిమితమై పిట్టల చెంబు లంటిట్లు తిరుగుచున్నారు.

నేటి ఉదయము మోతీలాలునెహ్రూగారి సతియును,

సురాజ్ మల్

వారి స్వచ్ఛమైన
వెండిసామగ్రి.

313, ఎన్.పై.నేడ్, రాక్ ఫోర్ట్ గేట్,
మద్రాసు. తిరుచినాపల్లి

జహ్వరిలాలునెహ్రూగారి సతియును కృష్ణ నెహ్రూ కన్యయును ఆర్. యస్. పంశితగారి సతియును ఉమా నెహ్రూదేవిగారును బహిష్కరణమునకై పూనుకొనిరి.

దేశవిముక్తి కొరకును నాకుమారుడగు జహ్వరిలాలు విముక్తి కొరకును అన్నలా! స్వదేశవస్త్రములను ధరించవలసి ననని ప్రార్థించుచున్నాను. అని మోతీలాలునెహ్రూగారి సతి దుకాణములవద్దకు పోవువారిని వేడుకొనుచున్నది.

మహమ్మదీయవర్తకులు యీ విదేశవస్త్ర బహిష్కరణ మునుగూర్చి ఇంకను తీర్మానింపకొనలేదనియు కాంగ్రెసు సభ వారు తీర్మానము చేసినప్పటికిని మహమ్మదీయులను సంప్రదించి చేయలేదనియు మహమ్మదీయుల కోరికే హక్కులను హిందువులు అంగీకరించిననేగాని మహమ్మదీయులు సంప్రదించుటకు రాజాలనియు, మహమ్మదీయులు సమ్మతించియుండని విషయములో యీ పిక్కెటింగు ప్రారంభమయ్యె యెడల మహమ్మదీయులను విదేశీవస్త్ర వ్యాపారస్థులు ఆత్మసంకల్ప ద్వారా ప్రభుత్వసహాయమును కోరగలరనియు అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు ప్రారముగా ప్రవర్తించేయెడల అందులకు మహమ్మదీయులు బాధ్యులు కాబాల రనియు తెలియజేయుచు టాండనుగారికి మహమ్మదీయ విదేశ వస్త్రవ్యాపారస్థుల తరపున మహమ్మదు జాహురు అహమ్మదు (బాద్షా) గారు ఉత్తరము వ్రాసిరి.

అలహాబాదులో గత 17 దినములనుండియు ఉప్పు చేయబడినది. జహ్వరిలాలుగారు తప్ప మరెవ్వరను ఆరెస్తు చేయబడలేదు. ఇక ఉప్పువట్టము పూర్తిగా రద్దుచేయబడినది. నెహ్రూగారు కాసనసభలో రద్దుచేయంపబాలని యీ కాస నము నేడు రద్దుచేయబడినది అని టాండనుగారు బహిష్కరణ సభలో చెప్పి ఉప్పుకాసనముయొక్క వికృతాకారమూర్తిని తయారుచేసి సార్థకముగా తగలజెట్టిరి.

మీరటులో విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము

మీరటు ఏప్రిల్ 28:—మీరటు బ్రదర్లు, మోహన బ్రదర్లు, జే. యం. హరిశ్చంద్ర కంపెనీవారు స్వదేశవస్త్ర ములనే విక్రయించుటకు ప్రమాణము చేసిరి. ఇతర దుకాణా దారులు వీరిమార్గమునే అనుసరించు చున్నారు.

కలకత్తాలో విదేశవస్త్రపార బహిష్కరణము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 28:—పంచదార కమిషను వ్యాపారస్థులను పంచదార వర్తకులను సభజేసి బ్రిటిష్ పంచదారను బహిష్కరించుటకు తీర్మానించిరి.

ఢిల్లీలో విదేశవస్త్ర బహిష్కరణ ప్రచారము

ఢిల్లీ, ఏప్రిల్ 28:—విదేశవస్త్ర బహిష్కరణమును గూర్చి అఖిలభారత మస్లిముసమితివారు తమ యధిపతాయ వింకను నిర్ణయించలేదు గనుక కాఖాసంఘములవారు ఏవిధ మైన తీర్మానములను చేయరాదు. లక్నోజిల్లా సమితివారు తొం దరపడిచేసినట్లు గ్రామరెవ్యరును చేయరాదు అని అఖిలభారత మస్లిము సమితిజగితకార్యదర్శిగారు ప్రకటించిరి.

మద్రాసులో స్వదేశవస్త్రభిమాన ప్రచారము

మద్రాసు ఏప్రిల్ 28:—మద్రాసు మహాజన సభ వారు సమావేశమై విదేశవస్త్ర బహిష్కరణమును గూర్చి ప్రచారము చేయుటకై రు 500 లు యీ సంవత్సరము ఖర్చుచేయుటకై తీర్మానించిరి. డాక్టరు యు. రామారావుగారు తీర్మాన ముపపాదించిరి. ఏకగ్రీవంగా ఆమోదింప బడెను.

పెద్దాపురము స్త్రీదర్శ స్వదేశదీక్ష

పెద్దాపురము, ఏప్రిల్ 28:—తూర్పు గోదావరిజిల్లా లోని పెద్దాపురమునందలి స్త్రీదర్శందరు 28-4-30 లేడి మొదలు ఒకసంవత్సరకాలము కొద్దిలో ఖద్దరునే ధరించి మోజరు కావలయునని తీర్మానించిరి. (ప్ర. ప్రె.)

8 మందికి శిక్ష

నెరాజగజి ఏప్రిల్ 28:—పూలేగింపు చేసినందుకు 26-వ లేడిని నలుగురికి చెరియొకనెల విడితెరును గంబాయిరు కాణమువద్ద పిక్కెటింగు చేసినందుకు నలుగురికి 28-వ లేడిని 10 రూపాయల జూర్మానా లేక ఒకరోజు షిఫ్ట్ యి వేయ బడెను.

ఇద్దరు వలంటీరులకు శిక్ష

తమిళుకు ఏప్రిల్ 28:—బర్మాను దేశపూరులో ఒకనికి 15 నెలలు మరొకరికి 18 నెలలును కఠినశిక్ష వేయబడెను.

(అ. ప్రె.)

ఆరెస్తులు, శిక్షలు

గుజరాతు-దంతాయీలో ముగ్గురిని

ఆరెస్తు చేయుట

నూరతు, ఏప్రిల్ 28:—బ్రోచిజిల్లాలో హనపటు తాలూకాలో దంతాయీ గ్రామమున 27 వ లేడి సాయంకాలము 60 మంది వలంటీరులును వేలకొలది స్త్రీలును పురుషులును ఉప్పు తీసిరి. పోలీసుయిన పెక్కుగు మజిబాయి దేశాయిగారును 12 మంది పోలీసువారును వచ్చిరి. ముగ్గురు వలంటీరులను ఆరెస్తుచేసి హస్తాను తీసుకొనివెళ్లిరి. (అ. ప్రె.)

కాకా కవేల్కరుగారిని

ఆరెస్తుచేయుట

విల్లిమోరా, ఏప్రిల్ 28:—నేడు బోర్నరులో కాకా కవేల్కరుగారు ఉప్పుచేసినందున ఆరెస్తుచేసిరిని అటనుండి గాంధీ మహాత్మునకు తంటివార్త వచ్చినది.

భూలేశ్వరులో స్త్రీలు విదేశవస్త్ర

బహిష్కరణమును జరుపుట

రేపు 29 నుండి దాదాభాయి, నారోజీగారి

కుమార్తె పెరిను సతిగారును మరి 300 మంది

స్త్రీలును ప్రారంభించెదరు

నూరతు, ఏప్రిల్ 28:—రేపు 29-న లేడినుండి శ్రీ మతి పెరిను సతిగారును మరి 300 మంది స్త్రీ వలంటీరులు భూలేశ్వరును విదేశవస్త్రముల దుకాణములవద్ద పిక్కెటింగు ప్రారంభించెదరు. పెరిను సతిగారు భారతీయమహాదను స్వర్గీయ దాదాభాయి నారోజీగారి కుమార్తె. (అ. ప్రె.)

బెజవాడ

బాతీయపతాకమహోత్సవము

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 27:—నేటి ప్రాతఃకాలమున కాంతి సైనికులు శ్రీ గంపలగూడెం రాజాగారి నాయకత్వమున బాతీయపతాకములను పుచ్చుకొని బాతీయ గీతములను పాడుచు గాంధీపార్కువద్దకు 8 గంటలకు చేరి అచట పతాకమునకు ప్రదక్షిణాచరించి వందన మొనర్చిరి. పిమ్మట శ్రీ దేశభక్త వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు బాతీయపతాకము యొక్క బౌత్సప్రవృత్తిమును కొనియాడుచు ముచ్చటించిరి. భారత బాతీ స్యాతంత్ర్య చిహ్నమును యీ కెండాను చేబూని దానియొక్క గౌరవమును ప్రాచార్యులచేసి యైనను సరియే నిలువజెట్ట ప్రతి నబూనిన కాంతిసైనికుల బస్మసార్థకమయ్యెననిరి. అట్టి మారుల కన్న కల్లి వీరమిత్ర యగుననియు, వారి గ్రామము పవిత్రము య్యెననియు, వారి బంధువులు సన్మతైరినియు నుడివిరి. ఎట్టి విపరీత పరిస్థితులలోనైనను యీ కెండాను కాపాడుటయే సైనికుని విధి యనిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

గజ్జికి తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0

మో హి నీ తైలము

5 తు|| నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0

స్త్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్య మైనది.

ఇది మనసరిక్రమము శేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదర్శ, ఉద్యోగస్థులు మొదలగువారికి నుఖనిద్ర, విక్రాంతి నిచ్చును. నుందరుల మోహలాషణ్యములకు ప్రాపకురులను మోహివారముగ పెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుగల రమణీయమగు నువాసన చెప్పు సలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టు నియ్యదు. దీనియందు మనోహరమగు నువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడెన యున్నాము. వేయేల, ఓకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు, అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు- బొంబాయి.

ఆంధ్ర దేశస్వరాజ్యసత్యాగ్రహము

27-వ తేదీని మరల నలుగురు ఆంధ్ర నాయకులకు శిక్ష వేయుట

శ్రీ వడ్లమూడి ముక్తేశ్వరప్రసాదురావుగారు, శ్రీ కవుతా చలపతిరావుగారు, శ్రీ గౌను బేగుసాహెబుగారు, శ్రీమంత్రవాది వేంకటరత్నంగారు - వీరికి 4 గురికిని ఒక్కొక్కవత్సరము కఠినశిక్ష వేయబడుట.

దేశభక్త కొండ వేంకటప్పయ్యపంతులుగారిని అరెస్టు చేయుట

నేడు 29-వ తేదీ ఉదయమున 9 1/2 గంటలకు గుంటూరులో పంతులుగారిభవనమునందే వారిని అరెస్టుచేసి అమృతబ్రోలులోనున్న జిల్లా కలెక్టరుచెంతకు తీసికొని వెళ్లిరి. (స్వ. వి. తం.)

మహర్షి బులుసు సాంబమూర్తిగారి రాక

నేడు సాయంకాలము 6 గంటలకు చెన్నపురికివచ్చెడు వాల్తేరు పాసెంజరులో మహర్షి సాంబమూర్తిగారు చెన్నపురి సెంట్రలుల్లోనున్న గొనిరాబడుచున్నారు.

దేశభక్తుని అరెస్టు

నేడు గుంటూరులో అరెస్టుచేయుట
గుంటూరు, ఏప్రిల్ 29 :—నేడు ఉదయమున 9 1/2 గంటలకు స్వగృహమున దేశభక్త కొండ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారిని అరెస్టుచేసి అమృతబ్రోలులో మకాముచేసియున్న కలెక్టరుకడకు తీసుకొనిపోయిరి. (స్వ. వి. తం.)

మహర్షి బులుసు సాంబమూర్తి

గారిరాక

నేడు సాయంకాలము ప్యాసెంజరులో

చెన్నపురికి వచ్చుట

తెనాలి, ఏప్రిల్ 29 :—చైతాన పాసెంజరులో శ్రీ మూర్తిగారు నేడు సాయంకాలమునకు చెన్నపురికి సెంట్రలుకు కొనిరాబడుచున్నారు. (ఓ. వి. తం.)

ఆంధ్ర రాష్ట్రమున మరి నలుగురికి

శిక్ష.

శ్రీయుతులు వడ్లమూడి ముక్తేశ్వర ప్రసాదురావు కవుతాచలపతిరావు జనాబుగౌను బేగు సాహెబు మంత్రవాది వేంకటరత్నంగారు

ఒంగోలు, ఏప్రిల్ 28 :—తేదీనను నాయకులు నిర్బంధింపబడినను నూరుమంది వాలంటరీలు మామూలు ప్రకారము దేవరంపాడు శిబిరమునండి బయలుదేరి మనుష్ర్త ఉప్పు కొట్టారలకు వెళ్లి అచ్చట ఉప్పును ప్రోగుచేసిరి. చుట్టుప్రక్క గ్రామములనుండి వెయ్యిమంది గ్రామస్థులు వూడ వచ్చి తాము మోసుకొని పోగలిగినంత ఉప్పులను తీసికొనిపోయిరి. కడప నుండినను ఉప్పుల ఉద్యోగులు వాలంటరీల చేతులనుండి ఉప్పును బలవంతముగ తీసికొనుచుండెడివారు. అదేవారము నేటిదినము వాలంటరీల జోలికి పోలేదు.

నెల్లూరులో హఠాత్తాళము

పెనుబోలు సుబ్బయ్యచెట్టిగారిపైని యభియోగము (స్వకీయవిలేఖరి)

నెల్లూరు, ఏప్రిల్ 29 :—శ్రీ పెనుబోలు సుబ్బయ్య చెట్టిగారిపైనను, తదితరులపైనను గొనిరాబడిన యభియోగములో నేడు విచారణ ప్రారంభమయినది. ఈ సందర్భమున నేడు నెల్లూరు పట్టణములో సంపూర్ణ మగు హఠాత్తాళము జరిగినది. తమలపాకు దుకాణములును, కాఫీహోటళ్లునుకూడ పట్టణమునందును, పరిసరస్థలములందును కూడ మూసివేయబడినవి. కొంతమంది మహమ్మదీయులు మాత్రము తమ దుకాణములను తెరిచియుంచుచు. పట్టణముంతయు జనహస్తమువలె కాన వచ్చుచున్నది. దుకాణదారులచే వారి దుకాణములను తెరిపించుటకు పోలీసులు యత్నించిరిగాని, విఫలమనోరథులైరి. కొద్దివద్దకు వెలకొలిది ప్రజలు వచ్చియుండిరి. పట్టణమునందంతటను ప్రజలు కాంతిచిత్తులై యున్నారు. హిందూ, ఆంధ్రపత్రిక, ప్రతినిధులను కొద్దిగానికి నిర్బంధించెను. చాలమంది న్యాయవాదులకును ప్రవేశము చిక్కింపబడినది. (తంతివార్త)

ఆంధ్ర దేశమున ఉప్పు

సత్యాగ్రహము

దేవరంపాడు శిబిరము

ఒంగోలు, ఏప్రిల్ 28 :—నేటిదినము నాయకులు నిర్బంధింపబడినను నూరుమంది వాలంటరీలు మామూలు ప్రకారము దేవరంపాడు శిబిరమునండి బయలుదేరి మనుష్ర్త ఉప్పు కొట్టారలకు వెళ్లి అచ్చట ఉప్పును ప్రోగుచేసిరి. చుట్టుప్రక్క గ్రామములనుండి వెయ్యిమంది గ్రామస్థులు వూడ వచ్చి తాము మోసుకొని పోగలిగినంత ఉప్పులను తీసికొనిపోయిరి. కడప నుండినను ఉప్పుల ఉద్యోగులు వాలంటరీల చేతులనుండి ఉప్పును బలవంతముగ తీసికొనుచుండెడివారు. అదేవారము నేటిదినము వాలంటరీల జోలికి పోలేదు.

సాయంకాలము నూరుమంది వాలంటరీలు గ్రామం తరములందు ప్రచారము సలప బయలుదేరిరి. గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణ, కరణు రామస్వామి చౌదరి, వద్ది వెంకట రంగయ్యగార్లు నిన్నటిదినము అమృతబ్రోలుకు వెచ్చి ఒక సభ జరిపిరి. జిల్లాకలెక్టరు, డిప్యూటీ పోలీసు నూపరింపెం డెంటు రిజక్టు పోలీసు కాన్స్టేబులును ఉచ్చట కాంపు చేసియున్నారు. మరి కొంతమంది నాయకులు అరెస్టుచేయబడుదు రని వచంతులు గలవు.

వాలంటరీరు కొట్టుట

26-వ తేదీ ఉదయము ఉప్పు ఉద్యోగులు వాలంటరీల చేతులనుండి బలవంతముగ ఉప్పును లాగు సందర్భమున కలెక్టరుకు దెబ్బలు తగిలెను. ఉద్యోగులు వాలంటరీరు తటపి పీఠరాజును (వి. పి. విద్యార్థి) నశుముమీదను, కాట్ల, చేతులమీదను కొట్టిరి. ఒంగోలు వైద్యకాలయందు వీరు చికిత్సపొందుచున్నారు.

చీరాలలో హఠాత్తాళము

చీరాల, ఏప్రిల్ 28 :—చీరాలలో జనాలు గౌను బేగు గారి అరెస్టువల్ల ప్రజలలో ఉత్సాహము అధికమైనది. నెల్లూరు నకు వెళ్లిన పట్టాభిరామ గుప్తగారు నేటిదినము తిరిగివచ్చి ప్రజలందరు హఠాత్తాళము జరుపవలయునని ప్రోత్సహించిరి. వర్తకులందరు అంగళ్లను మూసిరి. హఠాత్తాళము జరుపవలయునని టూటా వేయుచున్నవానిని పోలీసువారు వెంటించి ఆ విధమున వీధులలో టూటా వేయకూడ దని చెప్పిరి. అందుపై ధనికుడును మునిసిపలు కాన్సిలరును అగు పట్టాభిరామలు గుప్తగారు ఆ తట్టుట తీసికొని ప్రజలు హఠాత్తాళము జరుపవలయునని నగరవిధులయం దంతయు తిరుగుచు టూటావేసిరి. గుప్తగారి త్యాగము కార్యదీక్షనిరాడంబరత్వము జనులయందు అద్భుతమున

సంబంధము కలిగినది. సాయంకాలము గొప్పసభజరిగెను. వాడే పునందు 28 వ తేదీన జరుగు సమిష్టి కాసనోల్లంఘనమునందు ప్రజలందరు పాల్గొనవలయునని గుంటూరు నరసింహారావు, చీరాల రంగయ్య, బూడరాజు లక్ష్మీనారాయణగార్లు ప్రవస్థ సింపిరి.

నిన్నటిదినము కనుపర్తి చట్టుప్రక్కనున్న గ్రామముల నుండి 70 మంది నలంటిరులువచ్చి నూరు మణుగుల ఉప్పును తీసికొనిపోయిరి.

వాడేవులో సమిష్టి కాస

నోల్లంఘనము

(స్వకీయవిలేఖరి)

వాడేవు, ఏప్రిల్ 28 :—అనూవాస్యవాడు సముద్ర స్నానముచేసి ఉప్పు సత్యాగ్రహము జరుపుటకు చీరాల, వేరాలనుండి నాలుగు వేలమందిప్రజలు వాడేవునకు వెళ్లిరి. భజనచేయుచు ప్రభుతీసికొని స్త్రీలు, పురుషులు అత్యుత్సాహముతో వెళ్లిరి. శ్రీపట్టాభిరామలు గుప్త, చీరాల రంగయ్యగార్లు నాయకత్వమునను ప్రజలు ఉప్పుతయారుచేసిరి. బాపట్లనుండి యం. యజ్ఞ వారాయగారిచ్చటికి వచ్చియుండిరి. 20 వంది కాన్స్టేబులతో బాపట్ల సబ్ ఇన్స్పెక్టరు సాల్పు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు, పోలీసు డిప్యూటీ నూపరింపెం డెంటు, వాడేవునకు వచ్చియుండిరి. చీరాలయందు 280 మంది పోలీసురిజక్టు కాన్స్టేబులు నందుంచబడిరి. చీరాల సబ్ మాజిస్ట్రేటుగారు కూడ వాడేవునకు వచ్చియుండిరి. సాయంకాలము 4 గంటలకు పొరసభ జరుగును. ప్రజలలో ఉత్సాహము అధికమగుననిది. (తంతివార్త)

ఎక్కువమంది వాలంటరీలు

కావలెను

జి. వి. పున్నయ్యగారి ప్రకటన
గుంటూరు జిల్లా సమరసంఘపు ప్రచారకాధికారి జి. వి. పున్నయ్య కృత్రిగారు ఈ క్రిందిప్రకటనను గావించు న్నారు :—

వన నాయకుడగు యస్. వి. యల్. నరసింహారావు గారిని మనలో ఉత్సాహముతో పనిచేయుచున్న యస్. వి. చలపతి, ఎ. కావేశ్వరరావుగార్లు ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధించియున్నారు. ఇంకను మరికొందరు నిర్బంధింపబడుదురని వచంతులు గలరు. ప్రభుత్వమువారు కోర్కె విధాన మవలంబింప ఆలోచించుకొనియున్నారు. దేవరంపాడు గవవరం ఈ సమరమున కేంద్రముల గనున్నవి. కావున ఇంతవరకు వాలంటరీ వైద్యుల సంకేత మొనర్చినవారు, రిజక్టునందు వారు, సత్యాగ్రహము జరుపదలచినవారు తక్షణము గుంటూరు కాంపునకు వచ్చి ఈ ఉద్యమము డిమ్మప్రెక్షముగ కొనసాగింప తోడ్పడవలయునని సమరసంఘమువారు కోరుచున్నారు.

అంకొలాలో స్వరాజ్య ఉప్పుసంత

1000 మంది కొనుట నలుగురిని అరెస్టు చేయుట

అంకొలా, ఏప్రిల్ 26 :—అంకొలాలోనిన్న 25వ తేదీన జరిగిన స్వరాజ్య ఉప్పుసంతకు యీ తాలూకాలో గ్రామములవారువచ్చిరి. గ్రామస్థులు 200 మంది తట్టలలో స్వరాజ్యులవలమును తెచ్చిరి. వేలకొలిది మంది దాని వలకొనిరి. ఇట్టి అద్భుతముగు సంత భారతదేశమున దిదివర కెచటను యెన్నడునుకూడ జరుగలేదు. అనంతలో ఉప్పు అమ్మచుండగా నలుగురిని అరెస్టు చేసిరి.

బహిరంగసభ-స్త్రీలు ఉపన్యసించుట

మొత్తము 11 మందిని అరెస్టుచేయుట :—సాయంకాలము బహిరంగసభ జరిగినది. నేడు నా భర్తను అరెస్టుచేసిరిగాన అతనికి బదులుగా నేనే ఉప్పుచేసెదను అని ఒక స్త్రీ నుడివెను. గాంధీజీ ఉద్యమమున చేరగోరువారు కోపమును త్యజింపవలెను. అని మరియొకరు నుడివిరి. మరి పెక్కుమంది గ్రామస్థులు గూడ మాటలాడిరి. విజయము కలుగునవరకును విరమింపకూడదని వారందరును దీక్షబూసిరి. అసంతకును సభకును వెలకొలిది స్త్రీలు వచ్చిరి. నలంటిరులు చక్కనియెర్పాటులు చేసిరి. అంతయును కాంతముగా జరిగిపోయినది.

కార్యదర్శి 25 వ తేదీని ఉప్పుచేసిరి. అచట ముగ్గురిని పరిసర గ్రామములలో నలుగురిని పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. (శ్రీ ప్రె.)

కలకత్తాలో యిద్దరిని అరెస్టుచేయుట

నేడుదయమున కలకత్తాలో చాలయిండ్లను సోదాచేసిరి. ప్రప్రల్ల నేనుగుప్తగారి సోదరుని మరియొకరిని అరెస్టుచేసిరి. నేనుగుప్తగారి యింటనుండి చాల తేఖలను తీసుకొని పోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

విదేశవాస్యలు

భారతదేశ సత్యాగ్రహములు

“రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారికి తోచినటుల చేయనియవలెను”

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 26:— భారతదేశ సత్యాగ్రహద్యమమున బాల్గాన్ వారికి విధించు దారుణ శిక్షలనుగూర్చి ఇండియాలో నన్న యూరపియనులు కలవరబడుచున్నటుల ఇండియానుండి వార్తలు లండనుకు వచ్చుచున్నవని ఫ్రీప్రెస్ లండన్ విలేజ్ లి డెయిలీ వార్తలు, ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల వారు అవలంబించుచున్న విధానములగుడ ఒకే మోస్తరుగ లేవని గోలగనున్నది. చిన్న నాయకులపై పెద్దశిక్షను విధించుట చాల విచారకరమగు విషయమనుచున్నటుల డెయిలీ లెబర్ గ్రాఫ్ ఫులెత్రికా విలేజ్ లి డెయిలీ వార్తలు, బ్రిటిషు సంఘములగుడ సత్యాగ్రహనాయకులపై విధించబడు శిక్షలకు దారితెన్ను లేకున్నదని బహిరంగముగ అనుకొనుచున్నారనియు అసందర్భముగ నున్నవనియు అనుకొనుచున్నారని టైముస్ పత్రిక ప్రత్యేకవిలేజ్ లి డెయిలీ వార్తలు, ఇట్టి అసందర్భపు శిక్షలను గూర్చి డెయిలీ వార్తలనున్న అధికారులుగాని అసభికారులుగాని ఇచ్చుట అందులో తప్పులేదనుచున్నారు. ఏదో తప్పులొగు కార్మికపక్షమువారు మాత్రము దీనినిగూర్చి గుసగుసలాడి ఆక్షేపించుచున్నారు. ఇవి తప్పినచో తక్కినవారందరను రాజప్రతినిధిని ఆసాధారణ పరిస్థితు లెదుర్కొన్నందున ఇట్టి చర్య నవలంబించవలసి వచ్చినను విరుద్ధములు బయలుదేరుచున్నవి. ఇట్టి కష్టసమయమున అందరను ఇర్వియ ప్రభుత్వ తోడ్పడవలెననుచున్నారు. ఈ శిక్షలు అసందర్భముగ నున్నను, చాల దారుణమే అయినను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు ఈ యుద్ధమును అడంచుటకు మంచివని తలచు చర్యకు దీనికొకటకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నీయవలెనట. అందుచే ప్రభుత్వవిధానమును గూర్చి అంతగా ఏమియు ఆక్షేపణ లేదు. ఈ విధానమును గూర్చి అంతగా ఆక్షేపణ తీవ్రముగ లేకున్నను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సరిహద్దు అల్లరి సమాచారములను పరిశీలించి కొన్నిటిని రద్దుచేసి తమకు నిరపాయమని తోచిన వార్తలనే పంపుట తప్పని డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక చీవాట్లు పెట్టుచున్నది. డెయిలీ న్యూస్ గూడ ఖండించుచున్నది. సరిహద్దు వార్తలను పంపకుండ ట్రోక్సి పెట్టు విషయమై తక్షణము ఆలోచించ వలెననియు ఇట్లుచేయుట యావద్రవకరమనియు డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇంగ్లండు డొమినియను ప్రజలు ఇంగ్లండుచర్య నంగీకరించుచో ప్రజలకు అన్ని సంగతులను డెయిలీ తప్పదని డెయిలీ న్యూస్ అభిప్రాయము. హెరాల్డు పత్రిక ఇంతకంటె గట్టిగ వ్రాయుచున్నది:—వార్తా పత్రికల కంపబడు వార్తలను పరిశీలించి పంపుట చాలా ఉపద్రవకరమైనవని. ఇండియా ప్రభుత్వప్రజల నిరోధము నెదుర్కొనవలసివచ్చెను. ప్రభుత్వమువారు తమ విధానమును మార్చుకొనక తప్పదు. ఈ మాన్యము బ్రిటిషు ప్రజలే ఉత్తరవారులుగాన ప్రభుత్వమువారు వార్తలను కొన్నిటిని తీసివేయుచో నిజపరిస్థితులు బ్రిటిషు ప్రజల కెట్లు డెయిలీ వార్తలను హెరాల్డు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. వదంతులే ఎక్కువగా వ్యాపించి నిజము అడుగున బడుచున్నది.

భారతదేశ దౌర్భాగ్యము

కారణము

ఈస్టిండియా కంపెనీ శాసనములే

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 28:— భారతదేశ దౌర్భాగ్యమునకు బ్రిటిషువారు తరవాదులు గారనియు ఇండియా భాగ్యోదయమునకు బ్రిటిషువారే కారణులనియు అనుమాలు తిప్పని ఎకలాకరుగారు బాలా వైమానికుని కిచ్చిన విందుసందర్భమున డెలివీరి. భారతదేశ అధికదృష్టికి కారణము ఈస్టిండియా కంపెనీ శాసనములే యని ఎకలాకరు గారనిరి. సర్ బ్యానిలు బ్యాకెటు గారన్నటుల కర్మనూత్రము కావనిరి. భారతీయులు ఏవరిలైన సామానించి ముందుగానుండుట తేరనువాదమునుగూడ బాలాగారు ఖండించుచున్నారనిరి. ప్రభుత్వమువారు రిపుడైన ధీరులకు వివేకవంతులకు తమ ప్రతిభకు జూపుటకు ప్రభుత్వమువారు అవకాశముల నీయవలెననిరి. గాంధీగారి పలుకుబడికింద భారతీయులు త్వరలో స్వరాజ్యమును గడించెదరని ఆంధ్రులు గారనిరి.

మహాత్మా గాంధీగారి యుద్ధము

లోకమంతయు హర్షించుచున్నది

బ్రిటిషు పత్రికలు మాత్రము వివేకతవ్యాఖ్యలను జేయుచున్నవి

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 28:— ఆమెరికనులు భారతీయుల స్వరాజ్యసంరంభమున ఉత్సాహమును జూపుచున్నటుల ఆంధ్రులుగూడ డెయిలీ వార్తలు, అన్ని పక్షములవారును గాంధీగారి యుద్ధమును కనిపెట్టి చూచుచున్నారు. దౌర్జన్య రాహిత్యముతో నూడుకొన్నందున గాంధీగారి యుద్ధమును ఆమెరికను యువకులకు నచ్చినదట. రాజకీయరూప వటుండ దౌర్జన్య రాహిత్యముగ నుండుటచే అందరను క్రోధతో ఆలోచించు చున్నారు. దౌర్జన్య రాహిత్యముగ తుదివరకు సాగుచో ఆమెరికా అంతయు గాంధీగారి యుద్ధమును తోడ్పడి తీరును.

బ్రిటిషు పత్రికలు ఉత్కృష్టముగ గాంధీగారి యుద్ధమును అపహాస్యము చేయుచుండ ఆమెరికను పత్రికలు కొనియాడు చున్నవని ఆంధ్రులుగూడ డెయిలీ వార్తలు, నిజము బయలుపడుచో, ఇండియానుండి నిజము ఇతరదేశములకు డెయిలీ వార్తలు గాంధీగారి నాయకత్వమునే నమ్ముకొన్నచో ఆయన యుద్ధమును తప్పుక విషయముగాంచి తీగుననుచున్నారు. అట్టి విషయము ఇండియా కంటేయు వన్నె చెప్పును. ఇదివరకెన్నడును ప్రపంచము చూడని పరిస్థితులు గోచరించుననిరి.

నకడే క్రానికలు ప్రతిపూల భారత ప్రచారము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 28:— ఇదివరకు డెయిలీ మెయిలు పత్రిక భారతీయులపై ద్వేషమెత్తినది. దీనికి నకడే క్రానికలు పత్రిక తోడ్పడుచున్నది. దీనికి రీడింగు ప్రభువు కారకుడట. భారతదేశ నిజపరిస్థితులను బ్రిటిషుజనులకు తెలియునటుల మేయొకసంగి వరుసగ ముఖ్యవిషయములను ప్రకటించునట. ఇట్టి ప్రకటనము కొంతకాలము డెయిలీ మెయిలు చేసి మానుకొనెనని ఫ్రీప్రెస్ విలేజ్ లి డెయిలీ వార్తలు.

చీనాలో దొంగలు దుండగములు

(రూటరు)

లండన్, ఏప్రిల్ 28:— గురఖింగులతోను కొండ సైన్యముతోను దొంగలు ఉత్తర కియాంగ్ నులోను నూచెకో కింగును మట్టడించి వేయుమని ప్రజలకు విధించిరి. ప్రతి సిలు అధికారిని హతమార్చిరి. హ్యంగు 50 మైళ్లదూరములో నన్న ప్రతికొంపను తగలబెట్టిరి. సియంట్ చినను బట్టుకొని ఇద్దరు క్యాఫలికు మత ప్రచారకలను ఖయిదీలుగ బట్టుకొనిరి. ఇంకొక ఆరువేల దొంగలు నాయుధాణులై కెయిల్లీని బట్టుకొనకున్నారు. దీనిని మత ప్రచారకలు మందుగనే జాగ్రూకులై ఖాళీజేయుచున్నారు.

నాకాదళ నిర్ణయపు తొడంబడిక

సద్యః ఫలము

(రూటరు)

లండన్, ఏప్రిల్ 28:— లండను నాకాదళ నిర్ణయపు తొడంబడిక సంతకమై వారము రోజులైనది. అప్పుడే ఇటలీ గ్రోత్తగా అయిల యుద్ధకాలకు నాలుగ క్రాయిజరులకు ఒక జూంప్రెగ్గామిని, రెండు క్రాయిజరులను నిర్మించెను.

ఇంగ్లండు ఆస్ట్రేలియా, తెలిఫోను ప్రచారము జను ప్రదముగ సాగెను.

జపాను నాకాదళ ప్రతినిధి జపానుకు బయలుదేరెను. ఇంజనీరు వైమానికుడు సిసలీజేరెను.

పార్లమెంటు పునః సమావేశము

(వైర్లెస్)

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 28:— పార్లమెంటు రేపు ఈస్టరు సెలవులు ముగిసినపిమ్మట మరల సమావేశమగుచున్నది జూలై వరకు సాగును. ఆరికపత్ర చర్య జరగవలసియున్నది ఈ వారములో రెండురోజులు ఆరిక పత్రముకు వినియోగించెదరు భీమా చట్టమునుగూడ చర్చించెదరట.

రేపు ప్రభువులసభలో బొగ్గుచట్టములు సవరణతో ఆమోదించెద రనుకొనుచున్నారు.

పోలీసు గుండ్లచే హత్యలైనవారు

తిరువళి క్రికేటి వైక్రాప్సు రోడుయందు అదివార్ల రాత్రి పోలీసువారు తుపాకులు కాల్చినందున ఎవరంద్రేగరికి గుండుచెబ్బులు తగిలెను ఇరువురు వెంటనే చనిపోయిరి వారు (1) చిన్నకన్ను (14) ఎం సి సి, పెన్నిను కోర్టు సాఖరు ఆదిద్రావిడ.

(2) రామకృష్ణ నాయకను (25, చింతాద్రపేట గుర్తిం పబడలేదు.

(3) సి మాణిక్యచెట్టి స్వదేశముత్రను బిల్లుకలక్టరు తలపై లాటిచెబ్బులు తగిలియు గుర్రములచే క్రమ్మివేయబడుట చేతను మరణించెను.

వకీలు గోవిందస్వామిగారు మరణించిరి ఇ. కె గోవిందస్వామి మువల్యూరు అవకీలు (..), నెంటు జాను అంబులెస్సుకోరు రోగి చికిత్సార్థము కార్యదరి కడుపులో గుండుచెబ్బు తగులుటచే జనరలు ఆస్పత్రియందు చికిత్సపొందుమండిరి వీరు నిన్న రాత్రి 1 గంటకు మరణించిరి చనిపోయేముందర రెండవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు కేలునాయుగారు వారివద్ద వాజ్యూలము గైకొనిరి మిగిలిన ఐదుగురు వేరువేరు ఆస్పత్రులలో చికిత్స పొందుచున్నారు.

నర్సారావువేట డి|| ము|| కొద్దులో

వి. పి నెం 4/28 పి 859/29
పిటివనరు — తునల్లపంట శేషగిరిరావు
రెస్పాండెంట్లు — రెడ్డి కోటయ్య వల్ల రాలు
యీనెంబరులో పిటివనరుకు ఫయిల్తో డిక్టేట్ అర్డరు యిప్పించమనినీ లేదా టైము యక్స్ పెండు చేయించమనినీ, పిటివనరు పిటివక్ దాఖలుచేసియున్నాడు సదరు పిటివక్ ఆక్షేపణలు నిమిత్తం 28-6-30 లేదకి వాయిదా వేసియున్నాడు. వాయిదా రోజు 10 గంటలకు ఆక్షేపణ ఉన్నవారు నర్సారావువేట డిస్ట్రిక్టు మనసబుకోర్టువారితో మనసి చేసుకొనవలెను. నర్సారావువేట } ఎన్ జగన్నాధరావు, లేద 25-4-30 } పిటివనరు తరపు ప్లీడరు

ది మద్రాసు సదరన్ మరాటా రైల్వే కో ఆపరేటివు సొసైటీ లిమిటెడ్

ఎమ్ అండ్. యస్ ఎమ్ రైల్వే షో కో ఆపరేటివు సొసైటీ లిమిటెడ్ రాయపురం, మద్రాసు వారికి 1930 జూన్ మాసముకు దిగువ తెలుపబడిన బియ్యమును సొసైటీ ప్రోద్దు రాయపురములో డెలివరి యివ్వగలవారు తమ టెండర్లను కార్యదర్శి, మేనేజరుగారి పేరటికేపంపుకొనవలయును సదరు టెండర్ల 14-5-1930 లేదీ మధ్యాహ్నం 12 గంటలవరకు వచ్చినవాటిని మాత్రమే అంగీకరించబడును.
శ్రేష్ఠ మైన టెల్లూరు బియ్యం,
గామసాగరం బియ్యం నాణ్యమైన
నాణ్యమైనపిహాణ బియ్యం
రెండరు ఫామయను వాటి నిబంధనల కొరకు కార్యదర్శి, మేనేజరుగారివద్ద రు 2— సొమ్ము చెల్లించబడుగలరు. ఈ సొమ్ము వరల వాపను చేయబడదు.
రాయపురం } డబ్లియు. ఆర్. హెన్ డి, 28-4-1930 } కార్యదర్శి, మేనేజరు.

రాష్ట్రసహకార మహాసభ

గ్రామపునరుద్ధరణ కార్యక్రమము

కర్షకులు, మధ్యపాననిషేధములకు ప్రాముఖ్యము

పరపతి సంఘముల సంస్కరణము:— చెన్నరాష్ట్రీయ సహకారమహాసభ, 19-వ తేది మధ్యాహ్నము 2 X. 80 నిలకు సాఫెసరు కాళిగారి యగ్యక్షత్రక్రింద పి. ఎస్. హైస్కూలు యందు తిరిగి సమావేశమయ్యెను. సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రార్లు, స్ట్రాటిగియరు, డి. బి. మోచెర్ల రామచంద్రారావు, ఆర్. రామచంద్రారావుగారు మొదలగు పలువురు, సహకార ప్రముఖులను, మాదలకొలది ప్రతినిధులను హాజరైరి.

సహకారకళాశాల

సహకార విజ్ఞానాన్ని పికిగా నొక కళాశాల కేర్పరచుట తలపెట్టి, కె. సి. రామకృష్ణకాగారు రూపొందించిన ఈ క్రింది గ్రామము మొట్టమొదట చర్చకు గైకొనబడెను.

మాంచెర్లలో ఆపరేటివు కళాశాలవంటి కో-ఆపరేటివు కళాశాల నొకదానిని మదరాసు నగరమునం దేర్పరచవలెనని ఈసభవారి ప్రతిపాదనకు ప్రభుత్వమువారు, మదరాసు కో-ఆపరేటివు ఆర్గన్ బ్యాంకువారును, సెంట్రలు బ్యాంకులను, సహకారోద్యమమునం దభిమానముగల ఇతరులందరును, ఇందుకు వివిధ ధనసహాయ మొనర్చవలెనని ఈసభవారు గోరుచున్నారు.

(2) సహకార పాఠశాలల నన్నిటి నొక మార్గమునకు దిద్ది ఒకపద్ధతిక్రింద నడిపించుటకుగాను, (1) ఒక కేంద్ర సంఘము కేర్పరచవలెననియు, అందు, రాష్ట్రీయ సంఘాధ్యక్షుడు రిజిస్ట్రార్లు ఒక్కొక్క పాఠశాలనుండి ఒక్కొక్క ప్రతినిధియు సభ్యులుగ నుండవలెననియు, వారు మదరాసువాస్తవ్యులగు మరి యొకరిద్దరినిగూడ చేర్చుకొన వచ్చుననియు (2) అట్టి కేంద్రసంఘమువారు 1. అధ్యాపకుల నియమించుట, 2. పఠనీయ విషయముల నిర్ణయించుట 3. పరీక్షలను చేయించుట 4. సంఘమువారు నిర్ణయించు ఇతర కార్యక్రమమును నిర్ణయించుట మొదలగు కార్యక్రమమును నిర్వహించవలెను.

(3) రాష్ట్రీయసహకారసంఘమునకు విరాళముల నొసగు విషయమున, బొమ్మెందు కమిటీవారినిగూడ శిఫార్సులను ప్రభుత్వమువారి కేసభవారు జ్ఞప్తిచేయుచు, సదరు సంఘమువారు ప్రమాణించేయు మొత్తమునకు మూడు రెట్లు విరాళము నొసగు వలెననియు, సహకారవిద్యను వ్యాపింపజేయుట కిది అత్యవసరమనియు ఈసభవారు ప్రభుత్వమువారికి డిలెపుచున్నారు.

ఆర్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు, తమిళమునందును, ఎ. నారాయణమూర్తి గారు తెలుగునందును, ప్రతిపాదన బలపరచిరి.

బి. కె. చౌదరిగారు, తీర్మాన మొదటిభాగమును తొలగింపవలెనని సవరణ సుపాదించుచు అవసరమగు నొక నిబంధనకు విశ్వవిద్యాలయమువారు ఏర్పాటుచేయవచ్చుననియు, రాష్ట్రీయసంఘమువారు పూనుకొన నక్కరలేదనియు నుడిచిరి. ఈ కలాశాలవలన, ఉద్యోగములకొరకు దేవులూడు యువకుల సంఖ్య హెచ్చును గాన, ప్రజలలో సహకార సిద్ధాంతముల గురించిన ప్రబోధము వ్యాప్తిపందజాలదు అని నుడిచిరి.

సి. బి. రామచంద్రారావుగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు ప్రస్తుతము సహకార ప్రచారము చాలవర కధికారులచేతులలో నున్నదనియు, ఈయంద్యగుము అధికారేతరులచే సాధ్యమగు నిర్వహించబడుటకు గాను సహకారకాన్రమునం దున్న తివిద్య యవసరమనియు, ఇందు కీ రాష్ట్రీయసంఘమువారి కళాశాల కేర్పరచుటచితుమనియు నుడిచిరి.

పిమ్మట సవరణను వోటునకు దెట్టగా 98 గురు ప్రతి పూలుగను 88 గురు అనుపూలుగను వోటుచేసిరి. పిమ్మట తీర్మానము అంగీకరింపబడెను.

గ్రామ పునరుద్ధరణము

(2) ఈ రాష్ట్రీయమున గ్రామపునరుద్ధరణ సంస్థల కేర్పరచి గ్రామముల నుద్ధరించుటకు భూవినిరాశముల నొసగి తోడ్పడుచున్న మద్రాసు అర్బన్ బ్యాంకునకును, సెంట్రలు బ్యాంకులకును ఈసభవారు తమ కృతజ్ఞతను డిలెపుచున్నారు.

వి. కృష్ణమూర్తిగారు ప్రతిపాదనను గావించిరి. బి. ఎస్. నుందరంఅయ్యగారు, జి. సోమన్నగార్లు బలపరచిరి. ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడెను.

పి. ఎం. చౌదరిగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, రాష్ట్రీయసంఘమువారు మరికొన్ని గ్రామపునరుద్ధరణసంస్థల కేర్పరచవలయునని గోరుచు సవరణ సుపాదించగా సంగీకరింపబడెను.

కర్షకుల-మధ్యపాననిషేధము విదేశీవస్త్రబహిష్కారము- బి. ఎస్. కర్కగారు (అమలాపురం) గ్రామపునరుద్ధరణసంస్థల

సబర్బరీ మహర్షి
మహాత్మా గాంధీ
గారి ప్రతిమ నెల్యూల్యాండ్లో చేయబడినది. కూర్చొనిన మాదిరి (8" X 4 1/2") వెల 1-12-0.
8 ప్రతిమల ఒకేపర్యాయము కొనువారికి బల్లపై నుంచుకొనబడిన టైప్సెట్ ఉచితము.
6 ఒకేపర్యాయము తెప్పించిన రోల్లగోల్లు చేతిగడియారము ఉచితము.
కె. ఆర్. మిల్లర్ అండు కో., వేకిరి, మద్రాసు.

2-5-30

శ్రీ మైలవరం హాల్లో

శుక్రవారం రాత్రి 9-30

బెజవాడ శ్రీ బాలభారతి నాట్యమండలివారిచే

మ-రా-రా-శ్రీ వానుగంటి లక్ష్మీనృసింహారావుగారిచే రచింపబడిన

విప్రనారాయణచరిత్ర

ప్రదర్శింపబడును

విప్రనారాయణుడు—శ్రీయుత వైత గోపాలంగారు

మిగతా పాత్రధారులందరు మామూలువారలే.

నాటకంలోజన సాయుక్తము 4 గంటలుమొదలు టిక్కెట్లు విక్రయింపబడును.

కె. రామనాథశాస్త్రి, సెక్రటరీ.

నిర్వాహకులు, “కర్షకు ఉత్పత్తి—విదేశీవస్త్రబహిష్కారము, మధ్యపాననిషేధ కార్యక్రమములగురించి ప్రత్యేకముగ కర్షక వహింపవలెనని ఈసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు” అను వాక్యమును తీర్మానమునకు చేర్చవలెనని, మరియొకసవరణ సుపాదించుచు; గ్రామముల పునరుద్ధరణ, చాలవర కీవిషయములపైనే అధారపడియున్నదని నుడిచిరి.

కె. వి. రాఘవాచారిగారు (నెల్లూరు) సవరణను బలపరచుచు, వైమాడు కార్యక్రమములను నిర్వహించనియెడల గ్రామపునరుద్ధరణసంస్థల కేర్పరచుట వట్టి నిష్ప్రయోజనమనియు, అట్లేనిది, గ్రామములలో ప్రజల ఆర్థికస్థితి అభివృద్ధి పందజాలవనియు, వానిని, ప్రభుత్వమువారు గూడ ఆశీర్వదించవలెననియు నుడిచిరి.

స్ట్రాటిగియరు (రిజిస్ట్రార్లు) సవరణను గురించి మాటలాడుచు కర్షకు అభివృద్ధియు, మధ్యపాననిషేధమును నిరాశ్రితములు లగు విషయములనియు, వానిప్రాముఖ్యమును ప్రతిపాదన అంగీకరించి తీరదరనియు నుడిచిరి. కాని విదేశీ వస్త్ర బహిష్కారమునాత్రము వివాదాస్పదమగు విషయముగ టచే నట్టి విషయములను, సహకారోద్యమరంగమునకు రానీయవలదని గోరిరి. బి. బి. ఆర్. రామచంద్రారావు, వి. రామదాసు పంతులు గార్లు సవరణ నెదుర్చుచు, తాము విదేశీవస్త్ర బహిష్కారమునకు ప్రచారమొనర్చుటకు నిశ్చయించుకొనియు యుంటిమనియు, కాని అవిషయమున వ్యక్తి బాధ్యతలపై ప్రచారమొనర్చవలెనేగాని, సభయందు తీర్మాన మక్కరలేదనియు నుడిచిరి.

కాన్రెస్టుగారు సభవారి ఏకగ్రీవముగ సంగీకారమునందు టకు గాను తనసవరణలో “విదేశీవస్త్రబహిష్కారము” సుప సహరించుకొనిరి.

అంతట సవరణయును, ప్రతిపాదనయు నామోదించబడెను.

సంఘముల సంస్కరించుట

గతసమావేశమున గావించబడిన తీర్మానానుసారము, సహకార సంఘముల వ్యవహారములను సరియగు మార్గమున నెట్టి స్థాప్తముగ నిర్వహించబడునటు లావచ్చ యంద్యమము నకుగాను ఉదారముగ విరాళము నొసగి సహాయమొనర్చినందుకు, మద్రాసు కో-ఆపరేటివు ఆర్గన్ బ్యాంకువారికి కృతజ్ఞతను డిలెపుచు ఈ యపకాళము నుపయోగించుకొని, పద రు ఉద్యమమును చురుకుగ సాగింపవలెనని జిల్లా షెడరేషనులను సెంట్రలు బ్యాంకులను ఈ సభవారు గోరుచున్నారు. అని, టి. శ్రీనివాసరావుగారు, ప్రతిపాదించిరి. ఆర్. ఎస్. నుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు తమిళమునను, కె. రాఘవాచారిగారు తెలుగునందును, ప్రతిపాదనను బలపరచుచు మాటలాడిరి. ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడెను.

“ప్రార్థన సంఘములు”

ఈ రాష్ట్రీయమున, టోకుగా వస్తువుల కొని విక్రయించు సహకార సంఘము చాల అవసరమని ఈ సభవారు అభిప్రాయపడుచు టిప్పి కె. ఆర్. కో-ఆపరేటివు సొసైటీవారిందు కవసరమగు చర్య దీనుకొనవలసినదని గోరుచున్నారు” అని రా. సా. టి. కె. హనుమంతరావుగారు ప్రతిపాదించిరి. కె. ఎక్. నరసింహారావుగారు ప్రతిపాదనను బలపరచిరి. ప్రతిపాదన ఏకగ్రీవముగ సంగీకరింపబడెను.

సహకారసంఘముల చట్టమును సంస్కరించుట
“సహకారసంఘముల కాసనమున కవసరమగు సవరణలను గనుగొని, వానిని ప్రభుత్వమువారియెదుటను కాసనసభ వారియెదుటను పెట్టవలెను” అని అధ్యక్షునిసానునండియే ప్రతిపాదించగా సంగీకరింపబడెను.

రాష్ట్రీయమహాసభ కేర్పాటులు

“ఇకమీద రాష్ట్రీయసహకార మహాసభను ప్రతివత్సరము జరుపుచుండవలెననియు, రాష్ట్రీయసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి సభకు సాయిసంఘముగనుడి, అందు కవసర మగువలన నన్నిటిని జేయుచుండవలెననియు సవరణ మహాసభ కేర్పరచుటకు అవసరమగు నిబంధనలను రాష్ట్రీయసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి కేర్పరచవలెననియు ఈసభవారు గోరుచున్నారు” అను ప్రతిపాదనగూడ అధ్యక్షునిసానునండియే ప్రతిపాదించబడి అంగీకరింపబడెను.

బ్యాంకింగు విచారణసంఘము యెదుట సాక్ష్యము

మదరాసు రాష్ట్రీయ బ్యాంకింగు విచారణసంఘమువారి యెదుట—ఎమ్. సి. యు. బి. తరపునను, పి. సి. యు. తరపునను కలపి జాయింటుగా నొసగబడిన సాక్ష్యమును, అంగలి నూచనలను ఈసభవారి నామోదించుచు, సెంట్రలు-రాష్ట్రీయ విచారణసంఘములు వాని సంగీకరించి, వానిపై చర్య దీను కొనునటుల అధికారులను గోరవలసినదని ఈసభవారు సిఫార్సు చేయుచున్నారు” అను తీర్మానమును వి. సి. రంగస్వామిగారు రూపొందింపగా, సి. సుబ్బారావుగారు బలపరచిరి. పిమ్మట సభవారిచే సంగీకరింపబడెను.

సహకార భీమాసంస్థలు

రా. సా. శ్రీనివాస అయ్యంగారు (తంజావూరు) ఈ క్రింది ప్రతిపాదనను గావించిరి. “కో-ఆపరేటివు సొసైటీల కాసనముక్రింద, కో-ఆపరేటివు ఇన్ స్యూరెన్సుసొసైటీలను రిజిస్టరు చేయుట వాంఛనీయమని ఈసభవారు ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సుచేయుచున్నారు. గూడూరి రామచంద్రారావు, ప్రొఫెసరు ఎస్. కె. యజ్ఞ నారాయణ అయ్యంగారు బలపరచిన పిదప ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడెను.

క్రయవిక్రయ సంఘములు

బి. నారాయణరావుగారు రీక్రింది ప్రతిపాదనను గావించిరి. “క్రయవిక్రయముల సంఘముల కేర్పరచుటలో తగినంత యభివృద్ధి గన్వింప నందుట కీ సభవారు విచారించుచు, అట్టి సంఘముల యావశ్యకతను సహకారులు గమనింపవలెనని హెచ్చరించుచున్నారు.

(2) గతసమావేశమున గావించబడిన ఈ క్రింది తీర్మానమును ప్రైమరీసొసైటీలు గమనింపవలెనని ఈ సభవారు గోరుచున్నారు. క్రయవిక్రయ వ్యాపారము సంఘముగల ప్రతి ప్రాంతమునందును ప్రైమరీ సొసైటీలు, తమ సభ్యులకు, వ్యవసాయకర్షకులకు ఋణము లొసగవలెననియు, వారు తమ ధాన్యమును సంఘముద్వారాగాని లేక పంచాయితీదారులకు దెలిపి గాని విక్రయింపవలెనని కోరవలెననియు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.” ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడెను.

సహకారభవనము

ఈ క్రింది ప్రతిపాదన నధ్యక్షునిచే ప్రతిపాదించబడి అంగీకరింపబడెను. మూడవ మదరాసుజిల్లా సహకారమహాసభ వారి తీర్మానము నీ సభవారి నామోదించుచు సగరమున సహకార మందిరము నొక దానిని నిర్మింపవలెనని రాష్ట్రీయసహకారసంఘము వారిని, ఎం. సి. యు. బి. వారిని ఈ సభవారు గోరుచున్నారు.

పిమ్మట అధ్యక్షునకు కృతజ్ఞతాపదనములతో సభ ముగిసెను.

మోహిని తైలము

5 ఈ నూనెగల సీసా 1-3 రూ. 0-12-0.

పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

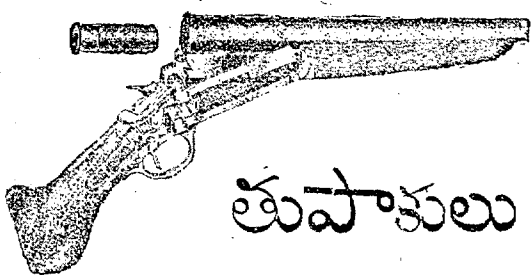
అమృతాంజనముదేహ బాంబాయి, మదరాసు.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైన్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(స్ట్రెయిట్ నెటివ్ మెంట్రియల్) (ఇంగ్లండులో
ఇకాన్స్ కేటు చేయబడినది.) రిజిస్టరు చేయబడినది.
ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగ పోలీస్ పోలీస్ రద్దీ
చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండు చేయ
కూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నది.
ధారాత్మక పనులపై పనిచేయ ఏజంట్లు కావలెను.
ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజంట్లు,
రిటర్డ్ డాక్టర్ హాస్, వేపేరి, మద్రాసు
కుక్కాంగదాచార్య, బళ్లారి.
మెనర్స్ బంగేర అండ్ కో,
మచన్ నీధి, మంగళూరు.
సుందరరాజన్ అయ్యంగార్,
తెలుగుజిల్లాకు నెం. 7 గణపతి నెం. 11 నీధి,
తిరువల్లి క్లెయిన్, మద్రాసు.
ముఖ్యగమనింపు:—శ్రీ యం. త. సుందరరాజు
యల్లంగారు ఆంధ్రజిల్లాలో సంచార మొనర్చుచున్నారు.
వారికి పుత్రము ఈడనువ నిలాసమునకు వ్రాయవలెను. C/ని
ల్లా మునిసిఫ్ కాలిఫాడ.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు ఇకను మోసపు పుస్తకములను కొని మోసపోకుడు. సతీపతికుతూహల రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ విడివర కాంధ్రభాషలో వెలువడియుండ
లేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము సతీపతులనోవ్యక్తమేమ
తో వర్ణింపగల విధులు, ప్రేమత్వము, ప్రేమజాతులు, పురుష
జాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, జాతుల భావనములు, వాని
యొక్క అభిప్రాయము, కర్మాగృహస్థాశ్రమములు, వాని లక్ష
ణములు, ఎట్టి సతీపతుల కెట్టి సంతానము గలుగునను విషయము,
గర్భవతుల యారోగ్యవశ్యకత, శిశురక్షణ, అత్తకోడండ్రవైర
ములకు గల కారణములు, వానిని కమింపజేయు నుపాయములు,
వారికుండవలసిన స్నేహవశ్యకత, మున్నగు 280 విషయముల
తోను, సందర్భానుసారముగ గల ఆఫ్టర్, లెక్చర్లు 25
తోను గ్లాజు 410 పేజీల పైబడిన సీమకాలికోతోను చక్కని
బ్రెయిల్తో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక చదివియే
తీరవలెను. కొద్దిప్రతులే గలవు.
పుస్తకము 1-కి రు. 2-0-0; తపాల భర్త 7 అణాలు
రెండు పుస్తకము లొకేసారికొనువారికి తపాలభర్త లేదు
మా చిరునామా:—ఆర్యక్ బుక్ డిపో.
9 త్తాండవరాయ మొదలి నీధి, తిరువల్లి క్లెయిన్, మద్రాసు.

సర్వవిధములైన ఆయుధములు, వలయు నుంచుసామగ్రి
ఆటల కుపయోగపడు వస్తువులు సప్లయ చేయబడును. మా
వస్తువులు శ్రేష్ఠమైనవియై సామాన్య ధరలలో నుండగలవు.
భారతదారులు తమకు కావలసిన వస్తువులకొరకు మాకు వ్రాయ
వలయును. ఆర్డర్లన్నియు తృప్తికరముగ నుండునట్లును, త్వరి
తముగను పంపబడును.
మద్రాసు ఆర్మరీఆరమ్స్ అండ్ అమ్యూనిషన్ డిలర్లు
4, పావహమ్మ బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆయుర్వేదావధ రత్నాకరము 8-0-0
చరక చిక్తానాసము (1) 6-0-0
ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి 2-0-0 భస్మప్రకాశిక 1-0-0
డాక్టరు శ్రీపాద శృంగేయ రిశాత్రీ, బెజవాడ

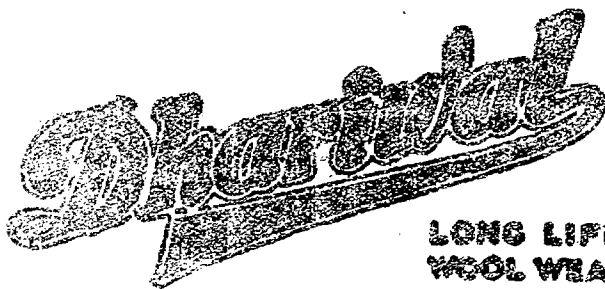
మాకాతాదారులు తృప్తినొందుటకు ముఖ్యకారణములు

- (1) అందము, మంచిమెరుగు, చక్కని నగిషిపని, స్వచ్ఛమైన వెండి, కాసుబంగారు మొదలగువాటికి ప్రాముఖ్యము నొసగుట.
- (2) ఆర్డర్ రిచ్చిన వస్తువులను సకాలముననే తగూగుచేసి యిచ్చుట.
- (3) సామాన్యలాభము పెట్టుకొనుట.

శ్రీ లక్ష్మీజ్యాయలరి కంపెనీ,

మాన్యసాక్షులగు జ్యాయలర్లు,
డైమండు మర్చంట్లు, బెజవాడ.

యెన్నేని లక్ష్మీనారాయణ చౌదరి,
ప్రాప్రైటరు.
(2)

చిరకాలము వాడతగిన ఉన్ని కంబళీలు, తివాచీలు

స్వచ్ఛమైన ఉన్నితో తయారుచేయబడినవి. తూకమునందు
తేలికయై ఎక్కువ వెచ్చదనము నివ్వగలవు. చలికాలమునకు మిక్కిలి
ఉపయోగమైనవి.

స్వదేశపు కంబళీలు 8 1/2' x 4 1/2' ఒక్కొక్కటి రు. 10-4-0
తోఫాతివాచీలు 8 1/2' x 4 1/2' " రు. 9-0-0
మాదేమాతరం కంబళీలు 7' x 4 1/2' " రు. 7-2-0
8' x 4 1/2' " రు. 8-0-0

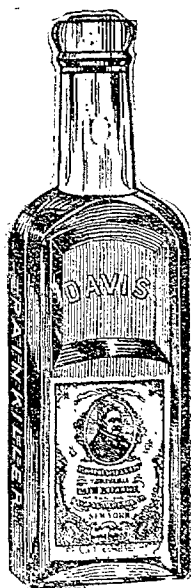
హింగూ దేశములో తయారుచేయబడినవి.

మెయిలు ఆర్డరు డిపార్టుమెంటు నెం. 21-కి వ్రాయుడు.

BY
The NEW EGERTON
WOLLEN MILLS CO.,
(Branch of the British India Corporation, Ltd.) No. 85
DHARIWAL PUNJAB

Painkiller

(PERRY DAVIS)

అత్యావశ్యక సమయములందు ప్రతి యింటను నుండ
తగినది.

వైన వ్రాయుటకు—గాయములు, ప్రణామములు, మొ
దలైనవాటివలన గలుగు పోట్లు, మంటలు నివారణకా
గలవు.

లోనికి పుచ్చుకొనుటకు—వేడి, రుచిగల నీటితో
లోనికి పుచ్చుకొనతగినది కడుపునొప్పి, తిమ్మిరివాయువు
జీర్ణకోశములోని వ్యాధులను బోగొట్టును.
ప్రతి ఒక సీసావెంటను ఉపయోగించవలసిన పద్ధతులు
తెలుపబడును.

ప్రపంచమందుండు అన్ని షాపులలోను గత 90 సంవత్సర
ములనుండి యమ్మబడుచున్నది.

**DAVIS & LAWRENCE Co., Proprietors
NEW YORK.**

Purushotamdas Hurjee and Son, Sole
agents 111 Nainapa Naick Street Madras.
137-139 Dadyseth Agiary Lane, Bombay.

ఘనసారచందిని

సెగరోగములకును, శ్రీల కుసుమవ్యాధులకును, శ్రీ
వ్యయినది. ఎరుపు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు సెగ
రోగములను, శ్రీలకు సంభవించు కుసుమ రోగములను, నిర్మా
లము గావించును. సీసా 1-కి రు. 1-8-0.
దీనికి అనువానముకై చందిని అత్తరు నుపయోగించుట
ముఖ్యము. చందిని అత్తరు సీసా 1-కి రు. 1-4-0. వి. పి. ఖర్చు
లు ప్రత్యేకము.
బి. సి. ఎ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం-వెలిదేవీ, నల్లూరుజిల్లా

ముఖ్యమగు మూడు ప్రాచీనవైద్యగ్రంథములు:—

1. శరధరాజీయము:— బసవరాజీయమునం టి
నులభయోగములు కలవు. 240 పేజీలు, క్యాలికోవైండ్
మె రు. 2/ 4
2. చారుచర్య:— అరోగ్యవిధులను బోధించును. 0-8
3. కూటముద్గరము:— త్రిదోష తత్త్వ
రము. 8-97

ఆర్డర్లవైద్యగ్రంథమాల, ముక్త్యాల (కృష్ణ)

ఈ దిగువ సభ్యులందు మాత్రమే

ఆంధ్ర పత్రికకు యేజంట్లు తక్షణమే కావలెను

రూ. 200 ధరావత్తు చెల్లించగలిగినట్టియు, మంచి పలుకుబడి, యోగ్యతగలవారు మాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను. దరఖాస్తుదారులు యెచ్చట ఏజంట్లుగానుండగోరెదరో అచ్చటనే వారి నివాసముండుట ముఖ్యము. మిగత వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు ఒక అణా స్టాంపుతో వ్రాయవలెను. విల్ల పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

వెస్టాఫురం	చీరాల	చికాకోల్	కడప	రైచూరు
తాడేపల్లిగూడెం	నర్సారావుపేట	విశాఖపట్టణము	కర్నూలు	హిందూపూరు
అనకాపల్లి	నల్లెపల్లె	పర్లామిడి	బళ్లారి	తాటిపత్రి
యలవంచిలి	బొబ్బిలి	చిత్తూరు	గుత్తి	నంద్యాల
పార్వతీపురం	తుని	మదనపల్లె	అనంతపురం	మార్కాపురం
బాపట్ల				

మేనేజరు (ఏ): ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

ఏషియనుఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

బొంబాయి
1910 సం॥లో స్థాపితము.

ఆంధ్రదేశమున, ప్రతిజిల్లాలోను, పట్టణములోను, సమగ్రముగా ఏజెంట్లు కావలసియున్నారు. పని గ్యారంటీ చేయువారికి మంచి కమీషను లేక జీతము లివ్వబడును—1928-వ సంవత్సరాంతమున పాలసీదారులకు రు. 1000 లకు రు. 36 లు లాభం పంచిపెట్టబడినది.

ఎ. ర. మలకవివేంకటాచార్యులు.

మేనేజరు—బ్రాంచి గుంటూరు తేక విజయనగరం.

కార్యమాలేదు
పి.వి.కారీ
కవిశేషు.

మలయచందనము

కవీశ్వరు
కా. నెం. 2
వచ్చును

గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును

అనేకయోగ్యతాపత్రములు పొందినది. మొదట్టి 2-4-0 దీని కమీషను పంపినతెలంకొన్న 8-0-0 రెండును ఖర్చులతో 5-12-0

నుభాసారము, నవాయికి రాజౌషధము సీసా 4-0-0

20-1

గంధర్వపార్శ్వనీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

7

స్వాతంత్ర్యయోధుల చిత్రపటములు

(చిత్రకారులు: చావలి నాగేశ్వరరావుగారు)

క్రియాశీల పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య, సుభాష్ చంద్ర బోస్, పట్టాభి శివారామయ్య మొదలగు ముద్రాపితమైన ధీమతులను సరించి నభినందించుచున్నారు.

మహాత్మా గాంధీ, లోకమాన్య తిలక్, లాలా లజపతిరాయి, దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, సర్దారు వల్లభాయి, మహర్షి సాంబమూర్తి, పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, సుభాష్ చంద్రబోస్, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య మున్నగు 25 గురు స్వాతంత్ర్యయోధులపటములు త్రివర్ణములలో బహు రమ్యముగ వివిధసైజులలో చిత్రించబడినవి.

ఖరీదు 0-8-0, 0-6-0, 0-2-0 మాత్రమే.

పురమందిరములు, స్థానికసంస్థలు, జాతీయసౌశాలలు మొదలైనవాటికి అసలు చిత్రములు (Original Paintings) సరసమైన ధరలకు తయారుచేసి యివ్వబడును.

ఆంధ్రదేశమునం దన్ని చోట్లను మంచి పలుకుబడి, సమర్థత గల యేజంట్లు కావలెను.

వర్తకులకును, మొత్తముగాకను వారికిని మంచి కమీషను ఇవ్వబడును.

వివరములకు:—

THE ANDHRA CHITRASALA,
LAKSHMI BHUVAN,

GUZDER PARK, BOMBAY. 2

గట్టి చాయరంగునూలు

పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగరుమరుచాయ నూలురకమున్నూ నూతన పలురకముల కలరు నూలున్నూ, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి చాయలుగాను పంపబడును. శాంసెల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుడు.

192-2

యల్. కే. పినాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జుఫులివ్యాపారం, మహల్ పీథి, మధుర.

శ్రీ కృష్ణావతారతత్వము

ఇది పురాణరాజము లన్నింటినుండియు మహాభారతహరి పంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి మరసగా నులభ శైలిని పెదనరూపమున వ్రాయబడును. పంశములు తొలంగు నట్లు శాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. స్తోత్రములతో ముద్రింపబడును. 850 పుటలకు దక్కవగాపండక జక్కని బైండుచేయించి 8 నెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు చందాదారు లకు పి. పి. గా. బంతుబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోషకులగా బ్రకటింపబడుదురు. 1నుండి 11 నుంకు సంపుటములు సిగ్గుముగా నున్నవి.

51

జనమంచి కేషాదికర్మ

ప్రధాన ఆంధ్ర పండితులు,

హైస్కూలు మునిసిపల్, కడప.

“శారదానవలలు”

10 వేలు ఉచితము-కడునవ్వుపుట్టించును

యానల 30 వ తేదీలోగా అణా స్టాంపు పంపువారికి

ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోల్, గంజాంజిల్లా

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (వది అణాలు)

ఇది నులభము! (పోస్టుఖర్చులుప్రత్యేకము) గురూ దుధికము, కిరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వైత్యకాశి కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అదర్శము, అరుచి, ఆపురింతలు, అగ్నిహృదయము, అతిదాహము, ఎక్కిర్లు, సర్వాంగము యందు బలక్షయము, పిక్కలు, పొర్రములు, కిరణు, క్రేర్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను తోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేనావతనోప్పులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఓషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరుణాను:—

(98)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకురు, కృష్ణాజిల్లా

సంతానం పుట్టుకుండా 106-1

‘కాంట్రా నెప్టన్’

ఒక్కటే సులభమైన సురక్షితోపాయం

16 మోతాదులట్యాబులు 1-12-0

ట్యాబులకు ఇతర పయములకు:—

డి. రామచంద్రరావు, 158, బ్రాడ్వే, మదరాసు పోస్ట్ ఏజంటు

ది ఫోషల్ హెజీన్ సిండికేట్

ఇతర కమిష్నలు ఆంధ్ర, ద్రవిడ్ములవద్ద కూడ దొరుకును